

BILTEN

HRVATSKA NARODNA BANKA

189

Godina XIX • Veljača 2013.

BILTEN 189

IZDAVAČ

Hrvatska narodna banka
Direkcija za izdavačku djelatnost
Trg hrvatskih velikana 3, 10002 Zagreb
Telefon centrale: 01/4564-555
Telefon: 01/4565-006
Telefaks: 01/4564-687

www.hnb.hr

Podaci se objavljaju prema kalendaru objavljivanja podataka. Kalendar se objavljuje na web-stranicama Međunarodnoga monetarnog fonda (<http://dsbb.imf.org>).
Molimo korisnike ove publikacije da pri korištenju podataka obvezno navedu izvor.
Sve eventualno potrebne korekcije bit će unesene u web-verziju.

Tiskano u 500 primjeraka

[ISSN 1331-6036 \(tisk\)](#)
[ISSN 1334-0042 \(online\)](#)

HRVATSKA NARODNA BANKA
BILTEN 189
Zagreb, veljača 2013.

Osnovne informacije o Hrvatskoj

Ekonomski indikatori

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Površina (km ²)	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538
Broj stanovnika (mil.)	4,440	4,440	4,440	4,439	4,442	4,440	4,436	4,434	4,429	4,418	4,402
BDP (mil. HRK, tekuće cijene) ^a	192.289	208.796	228.932	247.428	266.652	291.044	318.308	343.412	328.672	326.980*	333.956*
BDP (mil. EUR, tekuće cijene)	25.738	28.189	30.265	33.009	36.034	39.745	43.390	47.543	44.781	44.876*	44.922*
BDP po stanovniku (EUR)	5.797	6.349	6.816	7.436	8.112	8.951	9.781	10.722	10.111	10.158*	10.205*
BDP, realna godišnja stopa rasta (%)	3,7	4,9	5,4	4,1	4,3	4,9	5,1	2,1	-6,9	-1,4*	0,0
Prosječna godišnja stopa inflacije ^b	3,8	1,7	1,8	2,1	3,3	3,2	2,9	6,1	2,4	1,1	2,3
Tekući račun platne bilance (mil. EUR)	-785	-2.032	-1.821	-1.361	-1.899	-2.644	-3.151	-4.256	-2.279	-449,9	-393,9
Tekući račun platne bilance (% BDP-a)	-3,0	-7,2	-6,0	-4,1	-5,3	-6,7	-7,3	-9,0	-5,1	-1,0	-0,9
Izvoz robe i usluga (% BDP-a)	42,0	39,5	43,4	43,1	42,4	42,7	42,1	41,7	36,4	39,5	41,8
Uvoz robe i usluga (% BDP-a)	46,8	48,8	50,0	48,9	48,3	49,2	49,3	49,7	39,8	38,6	40,9
Inozemni dug (mil. EUR, na kraju razdoblja) ^c	13.609	15.144	19.884	22.933	25.990	29.725	33.721	40.590	45.244	46.483	45.734
Inozemni dug (% BDP-a)	52,9	53,7	65,7	69,5	72,1	74,8	77,7	85,4	101,0	101,2	99,6
Inozemni dug (% izvoza robe i usluga)	126,0	136,1	151,4	161,1	170,2	175,3	184,6	204,6	277,3	262,4	243,3
Otplaćeni inozemni dug (% izvoza robe i usluga) ^{c, d}	27,5	27,5	21,3	22,5	25,0	37,3	35,1	29,6	47,2	41,9	36,9
Bruto međunarodne pričuve (mil. EUR, na kraju razdoblja)	5.334	5.651	6.554	6.436	7.438	8.725	9.307	9.121	10.376	10.660	11.195
Bruto međunarodne pričuve (u mjesecima uvoza robe i usluga, na kraju razdoblja)	5,3	4,9	5,2	4,8	5,1	5,4	5,2	4,6	7,0	7,2	7,2
Nacionalna valuta: kuna (HRK)											
Devizni tečaj za 31. prosinca (HRK : 1 EUR)	7,3700	7,4423	7,6469	7,6712	7,3756	7,3451	7,3251	7,3244	7,3062	7,3852	7,5304
Devizni tečaj za 31. prosinca (HRK : 1 USD)	8,3560	7,1457	6,1185	5,6369	6,2336	5,5784	4,9855	5,1555	5,0893	5,5683	5,8199
Prosječni devizni tečaj (HRK : 1 EUR)	7,4710	7,4070	7,5642	7,4957	7,4000	7,3228	7,3360	7,2232	7,3396	7,2862	7,4342
Prosječni devizni tečaj (HRK : 1 USD)	8,3392	7,8725	6,7044	6,0312	5,9500	5,8392	5,3660	4,9344	5,2804	5,5000	5,3435
Ukupni fiskalni saldo konsolidirane opće države (% BDP-a) ^e	-5,9	-4,3	-5,4	-4,2	-3,5	-3,4	-3,0	-2,1	-4,6	-5,3	-5,3
Javni dug (% BDP-a) ^f	35,2	34,8	35,4	37,6	38,2	35,4	32,9	29,3	35,8	41,3	45,7
Stopa nezaposlenosti (prema definiciji ILO-a, stanovništvo starije od 15 g.)	15,8	14,8	14,3	13,8	12,7	11,2	9,6	8,4	9,1	11,8	13,5
Stopa zaposlenosti (prema definiciji ILO-a, stanovništvo starije od 15 g.)	41,8	43,3	43,1	43,5	43,3	43,6	44,2	44,5	43,3	41,1	39,5

^a Podaci o BDP-u za 2010. i 2011. privremeni su. U svibnju 2012. DZS je objavio revidiranu vremensku seriju podataka o BDP-u za razdoblje od 1995. do 2009., a revidirani podaci za 2010. i 2011. bit će objavljeni krajem lipnja.

^b Stopa inflacije mjerena je indeksom potrošačkih cijena.

^c U sklopu obveza preuzetih u pretpriступnim pregovorima s Europskom komisijom na početku 2008. stupile su na snagu promjene u pravnoj regulativi vezane uz praćenje inozemnog zaduživanja. Stanje inozemnog duga na kraju 2007. prikazano je prema starom sustavu izvještavanja. Da bi se omogućila godišnja usporedba, stanje inozemnog duga na kraju 2007. izračunato je i na osnovi novog sustava izvještavanja, koji pokazuje da bi stanje duga bilo veće za 365 mil. EUR te bi iznosilo 34.086 mil. EUR. Od početka 2009. u primjeni je novi, unaprijedjeni sustav obrade podataka, pri čemu je, radi usporedivosti, izračunato i stanje duga na kraju 2008., koje bi prema tom sustavu bilo veće za 366 mil. EUR te bi iznosilo 40.956 mil. EUR.

^d Oplate inozemnog duga uključuju otplate glavnice s osnove obveznica, dugoročnih trgovinskih kredita i dugoročnih kredita (isključujući obveze prema vlasnički povezanim poduzećima) te ukupne otplate kamata, bez otplate kamata s osnove izravnih ulaganja.

^e Ukupni fiskalni saldo (GFS 2001) od 1999. do 2001. prikazan je na gotovinskom načelu, a nakon toga na modificirano obračunskom načelu. HAC, HC, HFP i DAB uključeni su od 2001., pri čemu je HAC isključen od 2008. U izračun salda uključene su godišnje isplate povrata duga umirovljenicima (opširnije objašnjenje metodologije izračuna salda vidi u Biltenu HNB-a, br. 165, u Okviru 4.).

^f Javni dug je dug opće države. Od 2008. dug HAC-a isključen je iz duga opće države.

Izvori: DZS; MF; HNB

Sadržaj

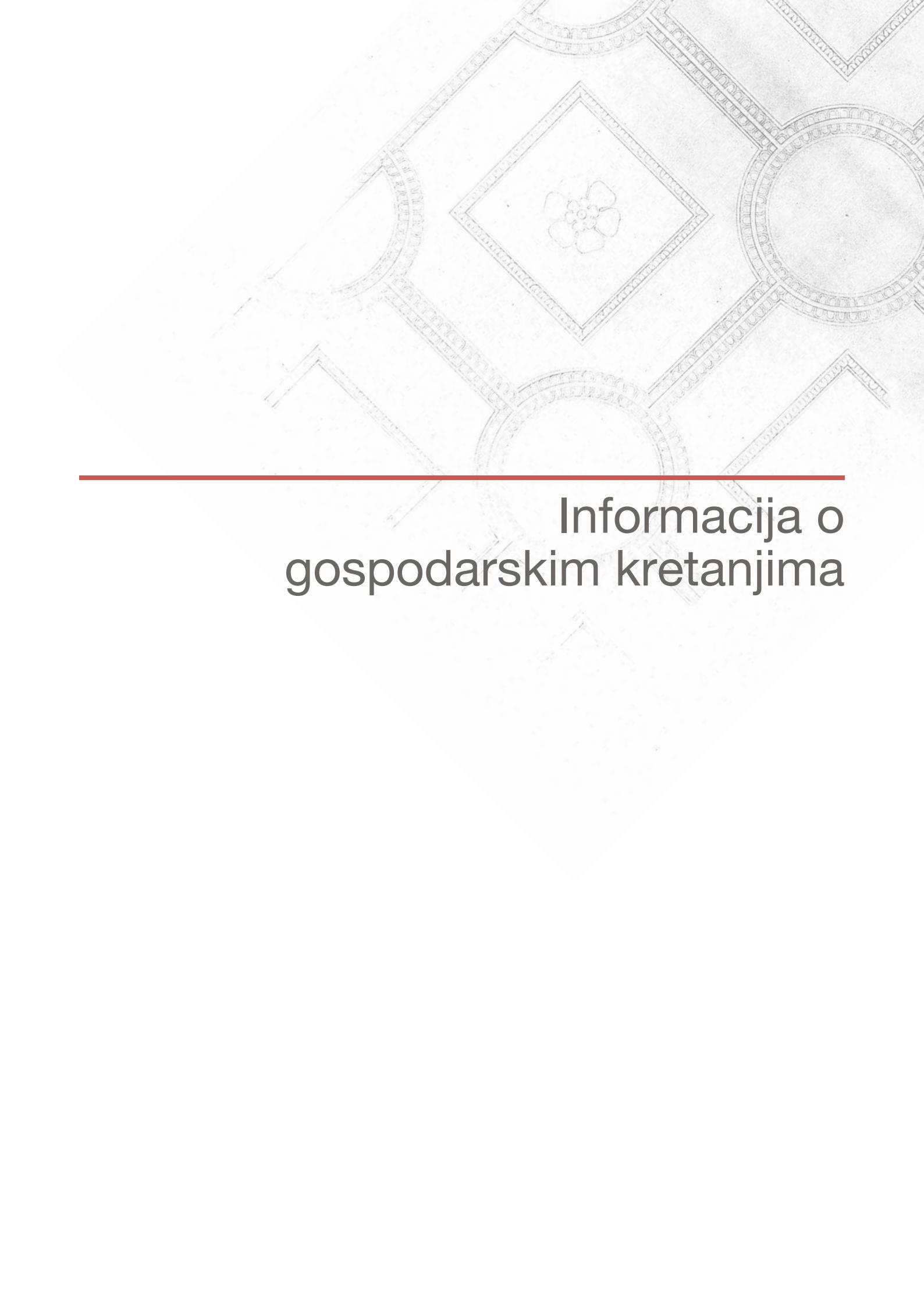
Informacija o gospodarskim kretanjima	
Sažetak	3
Realni sektor gospodarstva	4
Robna razmjena	6
Zaposlenost i plaće	7
Cijene	8
Tečaj	9
Tržište novca i kamatne stope	9
Monetarna kretanja	12
Inozemna zaduženost	14
Državne financije	15
Statistički pregled	
Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama	19
A. Monetarni i kreditni agregati	20
Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati	20
B. Monetarne institucije	21
Tablica B1: Bilanca monetarnih institucija	21
Tablica B2: Broj banaka i štedionica obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive	22
C. Hrvatska narodna banka	23
Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke	23
D. Banke	25
Tablica D1: Konsolidirana bilanca banaka	25
Tablica D2: Inozemna aktiva banaka	26
Tablica D3: Potraživanja banaka od središnje države	27
Tablica D4: Potraživanja banaka od ostalih domaćih sektora	27
Tablica D5: Distribucija kredita banaka po institucionalnim sektorima	28
Tablica D6: Depozitni novac kod banaka	28
Tablica D7: Štedni i oročeni depoziti kod banaka	29
Tablica D8: Devizni depoziti kod banaka	29
Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca	30
Tablica D10: Inozemna pasiva banaka	30
Tablica D11: Depoziti središnje države kod banaka	31
Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod banaka	31
E. Stambene štedionice	33
Tablica E1: Agregirana bilanca stambenih štedionica	33
F. Instrumenti monetarne politike i likvidnost	34
Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke	34
Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke	35
Tablica F3: Obvezne priče banaka	36
Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka	37
G. Financijska tržišta	38
Tablica G1: Kamatne stope banaka na kunske kredite bez valutne klauzule	38
Tablica G2: Kamatne stope banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite odobrene u eurima	39
Tablica G3: Kamatne stope banaka na kunske depozite bez valutne klauzule	40
Tablica G4a: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite	41
Tablica G4b: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite	42
Tablica G5: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja	43
H. Gospodarski odnosi s inozemstvom	44
Tablica H1: Platna bilanca – svodna tablica	44
Tablica H2: Platna bilanca – roba i usluge	45
Tablica H3: Platna bilanca – dohodak i tekući transferi	46
Tablica H4: Platna bilanca – izravna i portfeljna ulaganja	47
Tablica H5: Platna bilanca – ostala ulaganja	48
Tablica H6: Platna bilanca – svodna tablica	50
Tablica H7: Međunarodne priče Hrvatske narodne banke i devizne priče banaka	51
Tablica H8: Međunarodne priče i devizna likvidnost	52
Tablica H9: Godišnji i mjesecni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke	54
Tablica H10: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja	55
Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune	56
Tablica H12: Bruto inozemni dug prema domaćim sektorima	57
Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor	59
Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima	60
Tablica H15: Bruto inozemni dug ostalih domaćih sektora	62
Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica	64
Tablica H17: Stanje međunarodnih ulaganja – izravna ulaganja	65
Tablica H18: Stanje međunarodnih ulaganja – portfeljna ulaganja	65
Tablica H19: Stanje međunarodnih ulaganja – ostala ulaganja	66
I. Državne financije – izabrani podaci	67
Tablica I1: Konsolidirana središnja država prema razinama državne vlasti	67
Tablica I2: Operacije državnog proračuna	68
Tablica I3: Dug središnje države	69
J. Nefinansijske statistike – izabrani podaci	70
Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i cijena industrijskih proizvoda pri prozvođačima	70
Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena	71
Tablica J3: Prosječne mjesecne neto plaće	71
Tablica J4: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača	72
Popis banaka i štedionica	73
Članovi Savjeta i rukovodstvo Hrvatske narodne banke	74
Kratice i znakovi	75

Sadržaj

Informacija o gospodarskim kretanjima	
Sažetak	3
Realni sektor gospodarstva	4
Robna razmjena	6
Zaposlenost i plaće	7
Cijene	8
Tečaj	9
Tržište novca i kamatne stope	9
Monetarna kretanja	12
Inozemna zaduženost	14
Državne financije	15
Statistički pregled	
Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama	19
A. Monetarni i kreditni agregati	20
Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati	20
B. Monetarne institucije	21
Tablica B1: Bilanca monetarnih institucija	21
Tablica B2: Broj banaka i štedionica obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive	22
C. Hrvatska narodna banka	23
Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke	23
D. Banke	25
Tablica D1: Konsolidirana bilanca banaka	25
Tablica D2: Inozemna aktiva banaka	26
D. Banke	26
Tablica D3: Potraživanja banaka od središnje države	27
Tablica D4: Potraživanja banaka od ostalih domaćih sektora	27
Tablica D5: Distribucija kredita banaka po institucionalnim sektorima	28
Tablica D6: Depozitni novac kod banaka	28
Tablica D7: Štedni i oročeni depoziti kod banaka	29
Tablica D8: Devizni depoziti kod banaka	29
Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca	30
Tablica D10: Inozemna pasiva banaka	30
Tablica D11: Depoziti središnje države kod banaka	31
Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod banaka	31
E. Stambene štedionice	33
Tablica E1: Agregirana bilanca stambenih štedionica	33
F. Instrumenti monetarne politike i likvidnost	34
Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke	34
Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke	35
Tablica F3: Obvezne pričuve banaka	36
Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka	37
G. Financijska tržišta	38
   Tablica G1: Kamatne stope banaka na kunske kredite bez valutne klauzule	38
   Tablica G2: Kamatne stope banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite odobrene u eurima	39
   Tablica G3: Kamatne stope banaka na kunske depozite bez valutne klauzule	40
   Tablica G4a: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite	41
   Tablica G4b: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite	42
   Tablica G5: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja	43
H. Gospodarski odnosi s inozemstvom	44
   Tablica H1: Platna bilanca – svodna tablica	44
   Tablica H2: Platna bilanca – roba i usluge	45
   Tablica H3: Platna bilanca – dohodak i tekući transferi	46
   Tablica H4: Platna bilanca – izravna i portfeljna ulaganja	47
   Tablica H5: Platna bilanca – ostala ulaganja	48
   Tablica H6: Platna bilanca – svodna tablica	50
   Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka	51
   Tablica H8: Međunarodne pričuve i devizna likvidnost	52
   Tablica H9: Godišnji i mjesecni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke	54
   Tablica H10: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja	55
   Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune	56
   Tablica H12: Bruto inozemni dug prema domaćim sektorima	57
   Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor	59
   Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima	60
   Tablica H15: Bruto inozemni dug ostalih domaćih sektora	62
   Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica	64
   Tablica H17: Stanje međunarodnih ulaganja – izravna ulaganja	65
   Tablica H18: Stanje međunarodnih ulaganja – portfeljna ulaganja	65
   Tablica H19: Stanje međunarodnih ulaganja – ostala ulaganja	66
I. Državne financije – izabrani podaci	67
   Tablica I1: Konsolidirana središnja država prema razinama državne vlasti	67
   Tablica I2: Operacije državnog proračuna	68
   Tablica I3: Dug središnje države	69
J. Nefinansijske statistike – izabrani podaci	70
   Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i cijena industrijskih proizvoda pri prozvođačima	70
   Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena	71
   Tablica J3: Prosječne mjesecne neto plaće	71
   Tablica J4: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača	72
Popis banaka i štedionica	73
Članovi Savjeta i rukovodstvo Hrvatske narodne banke	74
Kratice i znakovi	75

Informacija o gospodarskim kretanjima

Sažetak

Gospodarska je aktivnost u četvrtom tromjesečju 2012., prema posljednjim raspoloživim mjesecnim podacima, pala. Kretanja na tržištu rada bila su pritom posebno nepovoljna. Poslovni i potrošački indeksi očekivanja ne upućuju na poboljšanje. Na pozitivnoj strani mogu se navesti dobri rezultati u turizmu te nastavak, iako usporen, rasta robnog izvoza. Također, pod utjecajem pada globalne premije za rizik, troškovi zaduživanja domaćih sektora u inozemstvu i nadalje ostaju znatno nižima nego prethodne godine, unatoč gubitku investicijskoga kreditnog rejtinga kod dviju agencija te određenoga relativnog pogoršanja premije za rizik u odnosu na usporedive europske zemlje. Likvidnost domaćega bankovnog sustava ostaje visoka u uvjetima nastavka razduživanja sektora stanovništva te poduzeća, što je bankama omogućilo i određeno razduživanje prema inozemstvu. Prihodi konsolidirane središnje države prema posljednjim podacima (od siječnja do studenog) i nadalje nastavljaju rasti unatoč slabljenju gospodarske aktivnosti, a rashodi se blago smanjuju.

Pokazatelji gospodarske aktivnosti za posljednje tromjeseče 2012. upućuju na njezin daljnji pad. Industrijska je proizvodnja u posljednjem tromjesečju oslabjela, a i podaci o trgovini odražavaju smanjenje aktivnosti u istom razdoblju. Osim toga, nepovoljne će vremenske prilike u prosincu vjerojatno negativno utjecati i na građevinsku aktivnost u istom razdoblju. S druge strane, broj se evidentiranih noćenja turista u četvrtom tromjesečju 2012. povećao u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Kada je riječ o kretanju poslovnog i potrošačkog optimizma, prema rezultatima anketa provedenih u siječnju nije došlo do oporavka optimizma u trgovini i industriji, a slično se može reći i za potrošački optimizam.

Rast ukupnoga robnog izvoza usporio se tijekom posljednjeg tromjesečja 2012. (na 1,7%, nakon 5,6% u trećem tromjesečju) ponajprije zbog smanjenog izvoza naftne i naftnih derivata. Oporavak izvoza brodova te ostale robe nastavio se. Smanjenje uvoza ostale robe nepovoljno se odrazilo na ukupni robni uvoz u četvrtom tromjesečju (pad za 2,3% u odnosu na prethodno tromjesečje, prema sezonski prilagođenim podacima), dok je uvoz naftne i naftnih derivata te ostalih prijevoznih sredstava stagnirao.

Kretanja na tržištu rada u posljednjem su tromjesečju bila posebno negativna. Broj zaposlenih osoba nastavio se smanjivati, a nezaposlenost se ubrzano povećavala. Broj nezaposlenih na kraju protekle godine tako je dosegnuo gotovo 360 tisuća, pa je premašio petinu radne snage. Nominalne bruto i neto plaće u razdoblju od listopada do prosinca stagnirale su na razini dosegnutoj krajem protekle godine, a realne plaće bile su za oko 4% manje nego prije godinu dana.

Inflatori su se pritisci u posljednja dva mjeseca 2012. smanjili, odražavajući pad cijena naftnih derivata i cijena industrijskih proizvoda bez prehrane i energije. Time je preokrenuta tendencija ubrzavanja inflacije sredinom 2012., koja je odražavala povećanje stope PDV-a te cijena električne energije i plina kao i poskupljenje neprerađenih prehrambenih proizvoda.

Očekivani troškovi financiranja domaćih sektora početkom 2013. ostaju i nadalje znatno niži nego prošle godine, premda se posljednjih mjeseci položaj Hrvatske u odnosu na druge usporedive europske zemlje malo pogoršao. U siječnju su tako europske referentne stope ostale niske, a premija za rizik za većinu se europskih tržišta u nastajanju smanjila, osim za Hrvatsku, Madžarsku i Poljsku.

Tečaj kune prema euru tijekom siječnja obilježili su blagi deprecacijski pritisci te je u usporedbi s krajem prošle godine nominalno oslabio za 0,5%. S druge strane, kuna je tijekom siječnja nominalno ojačala prema većini ostalih valuta iz košarice za izračun efektivnog tečaja, što je rezultiralo aprecijacijom indeksa nominalnoga efektivnog tečaja od 0,5%.

Vrlo dobra likvidnost domaćega finansijskog sustava, koja je obilježila veći dio prošle godine, nastavila se i tijekom siječnja 2013., pa su se kamatne stope na novčanom tržištu dodatno smanjile s ionako niske razine. Prinosi na sve trezorske zapise

pali su na svoje najniže razine dosad.

Aktivne i pasivne kamatne stope poslovnih banaka tijekom posljednjeg tromjesečja 2012. uglavnom su ostale stabilne, odražavajući povoljnu likvidnost finansijskog sustava, u uvjetima još uvijek slabe gospodarske aktivnosti.

Monetarna kretanja u prosincu 2012. obilježili su znatan, u velikoj mjeri sezonski rast novčane mase (M1) te pad štednih i oročenih depozita poduzeća, pa su ukupna likvidna sredstva (M4) ostala gotovo nepromijenjena. Kod plasmana banaka privatnom sektoru zabilježen je snažan pad, ali isključivo zbog transakcija jedne poslovne banke koja je, radi smanjenja djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana, velik dio svojih potraživanja od poduzeća prenijela na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke.

Promatrano na godišnjoj razini, 2012. godinu obilježio je umjeren, ali malo brži rast štednih i oročenih depozita domaćih sektora u odnosu na godinu prije. Kreditna aktivnost banaka bila je gotovo isključivo usmjerena na financiranje središnje države, dok se privatni sektor postupno razduživao. Proces razduživanja kod stanovništva prisutan je već nekoliko godina, dok se kod poduzeća intenzivirao u drugoj polovini 2012. godine. U takvim uvjetima poslovne su banke višak finansijskih sredstava preusmjeravale na smanjenje svojih inozemnih obveza, što je rezultiralo znatnim poboljšanjem njihove inozemne pozicije.

Neto inozemni dug RH povećao se tijekom studenog 2012. godine za 0,3 mlrd. EUR, odražavajući porast inozemne zaduženosti javnih poduzeća (HEP-ovo izdanje dolarske obveznice). Osim toga, privatna su poduzeća blago povećala obveze prema inozemstvu, dok se kod poslovnih banaka nastavio proces razduživanja. Ipak, zahvaljujući snažnom razduživanju tijekom trećeg tromjesečja, neto zaduženost domaćih sektora u prvi jedanaest mjeseci 2012. smanjila se za 0,8 mlrd. EUR.

Prihodi konsolidirane središnje države u razdoblju od siječnja do studenog 2012. godine povećali su se za 2,4% u odnosu na isto razdoblje 2011., unatoč slabljenju gospodarske aktivnosti. Istodobno, rashodi konsolidirane središnje države samo su se blago smanjili (0,6%). Najveće su uštede ostvarene na subvencijama te rashodima za korištenje dobara i usluga. Ukupni fiskalni manjak u razdoblju od siječnja do studenog 2012. iznosi je 10,2 mlrd. kuna, što je za 2,9 mlrd. kuna manje nego u istom razdoblju 2011. U studenom su doneseni rebalansi državnog proračuna i finansijskih planova izvanproračunskih korisnika, kojima je planirani ukupni fiskalni manjak konsolidirane središnje države povećan za 1,2 mlrd. kuna. Navedeno odražava činjenicu da se planirane uštede rashoda u dotadašnjem dijelu godine nisu uspjele u potpunosti ostvariti. Dug središnje države povećao se tijekom prvih jedanaest mjeseci 2012. za 20,5 mlrd. kuna, dosegnuvši tako na kraju studenog 174,4 mlrd. kuna, odražavajući, među ostalim, i preuzimanje znatnog iznosa duge brodogradilišta.

Realni sektor gospodarstva

Pokazatelji gospodarske aktivnosti za posljednje tromjesečje 2012. potvrđuju prethodna predviđanja o padu gospodarske aktivnosti. Industrijska je proizvodnja u prosincu ponovo smanjena, zadržavši tako svoju prosječnu vrijednost u četvrtom tromjesečju na nižoj razini u odnosu na prethodno tromjeseče. Podaci o trgovini također upućuju na smanjenje aktivnosti na kraju godine, a nepovoljne vremenske prilike u prosincu vjerojatno su se negativno odrazile i na građevinsku aktivnost. S druge strane, broj se evidentiranih noćenja turista u četvrtom tromjesečju 2012. povećao u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, pri čemu treba istaknuti da je udio noćenja u posljednjem tromjesečju u ukupnom broju ostvarenih noćenja u cijeloj godini vrlo mali. Ni rezultati anketa o pouzdanju poduzeća provedenih u siječnju ove godine ne upućuju na jačanje optimizma u trgovini i industriji, a slično se može reći i za potrošački optimizam u siječnju.

Promatrana u odnosu na prethodno tromjeseče, prosječna je razina fizičkog obujma industrijske proizvodnje u posljednjem tromjesečju manja za 0,6%. Ovo smanjenje tekuće razine industrijske proizvodnje djelomično su ublažila relativno nepovoljna ostvarenja u rujnu.

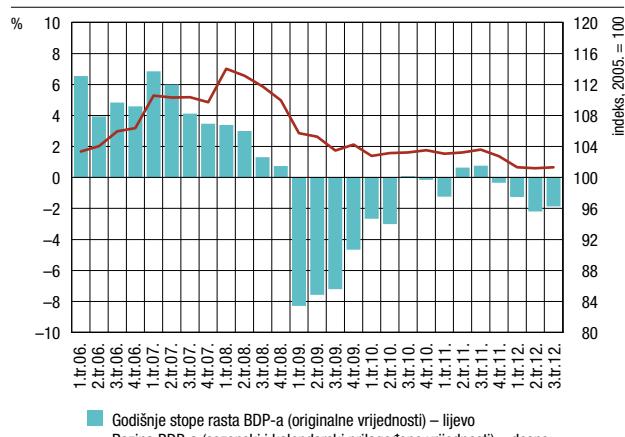
Na slabljenje industrijske proizvodnje velikim je dijelom vjerojatno utjecalo kretanje domaće potražnje. Naime, nominalni podaci o robnoj razmjeni s inozemstvom i podaci o kretanju proizvođačkih cijena pokazuju da je inozemna potražnja za domaćim proizvodima u četvrtom tromjesečju ojačala. Istodobno, kretanja nominalnog uvoza i realnog prometa od trgovine na malo upućuju na pad domaće potražnje. Snažno smanjenje zaliha u istom razdoblju može se donekle objasniti specifičnom strukturu zaliha gotovih proizvoda pri proizvođačima, pri čemu nekoliko djelatnosti ostvaruje neproporcionalnu zastupljenost s obzirom na strukturu proizvodnje.

Promatrano prema glavnim industrijskim grupacijama, na nepovoljna kretanja industrijske proizvodnje u posljednjem tromjesečju utjecalo je smanjenje proizvodnje kapitalnih proizvoda te netrajnih, ali i trajnih proizvoda za široku potrošnju. S druge strane, povećala se proizvodnja intermedijarnih proizvoda i energije.

Kod intermedijarnih proizvoda na povećanje aktivnosti ostvareno u posljednjem tromjesečju vjerojatno su povoljno utjecala kretanja u djelatnostima ostalog rudarstva i vodenja te proizvodnje električne opreme. S druge strane, na slabljenje proizvodnje kod kapitalnih proizvoda utjecaja su imala nepovoljna kretanja proizvodnje ostalih prijevoznih sredstava, proizvodnje računala te elektroničkih i optičkih proizvoda kao i proizvodnje u djelatnosti popravka i instaliranja strojeva i opreme. Kod netrajnih potrošačkih proizvoda proizvodnja se zamjetljivo smanjila u većini djelatnosti, pri čemu je izrazit negativan doprinos proizvodnje pića te proizvodnje osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka. Pritom potonju karakterizira snažna kollebljivost proizvodnje i relativno povoljan trend u cijeloj 2012. godini.

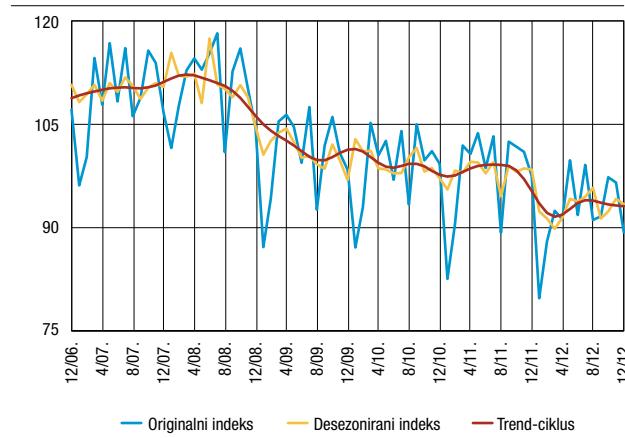
Na razini cijele 2012. godine industrijska je proizvodnja smanjena za 5,6%, pri čemu je godišnje smanjenje zabilježeno u svim glavnim industrijskim grupacijama. Promatrana prema NKD-u, proizvodnja je porasla samo u nekolicini djelatnosti, među kojima se ističe proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka. S druge strane, snažnim se godišnjim padom izdvajaju djelatnosti proizvodnje strojeva i uređaja, proizvodnje računala te elektroničkih i optičkih proizvoda, ostalog rudarstva i vodenja te proizvodnje metala, a negativan je doprinos zamjetljiv i kod vodenja sirove nafte i plina, proizvodnje električne opreme te proizvodnje drva i proizvoda od drva.

**Slika 1. Tromjesečni bruto domaći proizvod
realne vrijednosti**

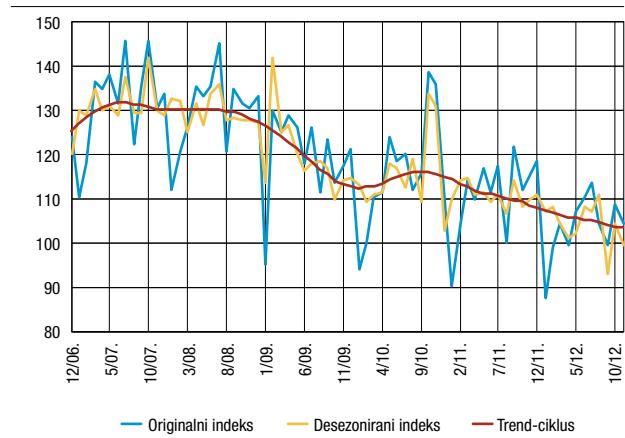
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

**Slika 2. Industrijska proizvodnja
2005. = 100**

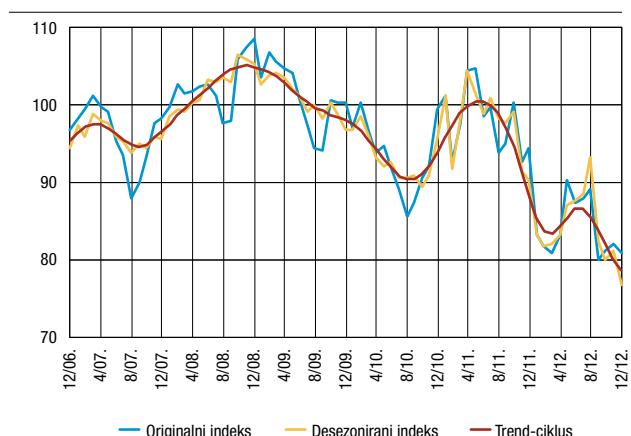
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

**Slika 3. Realni promet u industriji
2005. = 100**

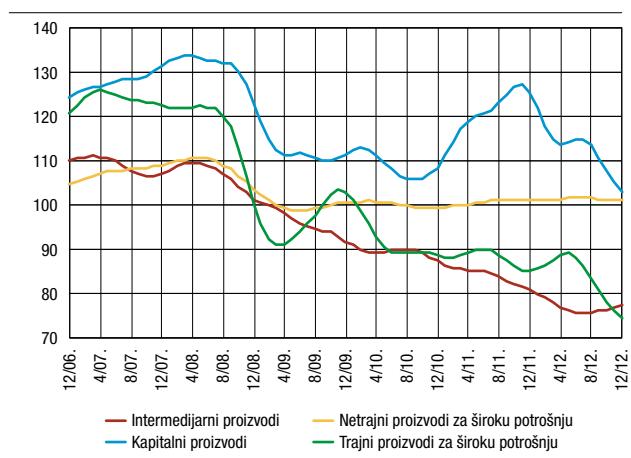
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 4. Zalihe gotovih proizvoda u industriji
2005. = 100

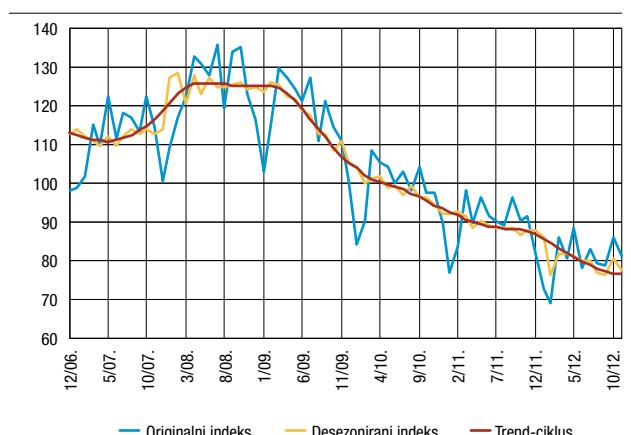
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 5. Industrijska proizvodnja prema glavnim industrijskim grupacijama
trend-ciklus, 2005. = 100

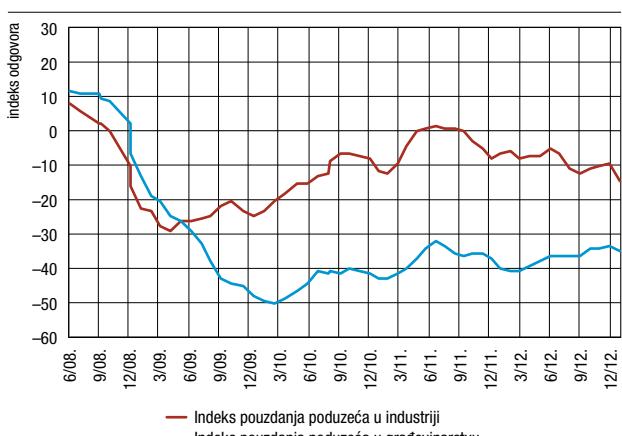
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 6. Fizički obujam građevinskih radova
2005. = 100

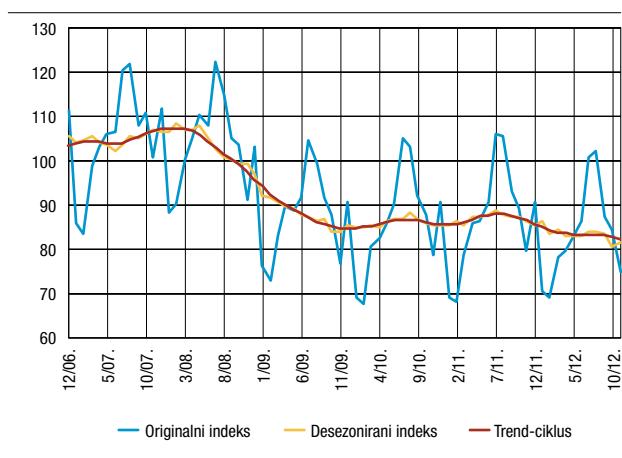
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 7. Pokazatelji poslovnog optimizma
tročlani pomični prosjeci mjesecnih podataka

Izvor: Ipsos Puls; HNB

Slika 8. Realni promet od trgovine na malo
2005. = 100

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 9. Indeks pouzdanja potrošača
standardizirane vrijednosti, tročlani pomični prosjeci

Izvor: Ipsos Puls; HNB

Građevinska je aktivnost, nakon malo povoljnijeg ostvarenja u listopadu, u studenom oslabjela. Snažnija je kontrakcija zabilježena kod radova na zgradama, dok je kod radova na ostalim građevinama ostvareno blaže smanjenje broja održanih sati radnika na gradilištima. Iako je prosječan broj održanih sati u prva dva mjeseca posljednjeg tromjesečja i nadalje veći u odnosu na prosjek trećeg tromjesečja, nepovoljne vremenske prilike daju naslutiti da se u prosincu može očekivati novi pad aktivnosti. Malo povoljnija kretanja radova na ostalim građevinama (prometni i komunalni infrastrukturni objekti) mogu se djelomično objasniti jačanjem državnih investicija, i to prije svega u cestogradnju.

Ako se u obzir uzmu kumulativna kretanja u prvih jedanaest mjeseci protekle godine, građevinska je aktivnost na godišnjoj razini oslabjela za 11,2%, što je ubrzanje pada u odnosu na ostvarenje u 2011. godini. Promatrano po vrstama građevina, godišnje je smanjenje malo zamjetljivije kod radova na zgradama. Izrazitim padom građevinske aktivnosti i u 2012. nastavljen je višegodišnji trend snažne kontrakcije građevinske aktivnosti, koja se tijekom posljednje četiri godine smanjivala po prosječnoj stopi višoj od 9% godišnje.

Nakon donekle povoljnijih kretanja navješćujućih pokazatelja građevinske aktivnosti u prvom dijelu 2012., u trećem i četvrtom tromjesečju trendovi su ponovo nepovoljni. U listopadu i studenome tako je zabilježen pad prosječne vrijednosti i izdanih odobrenja za građenje i odobrene površine novih građevinskih objekata.

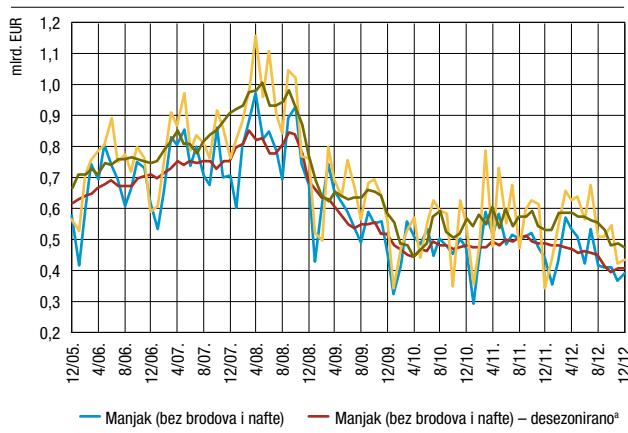
Kada je riječ o kretanjima u trgovini na malo, sezonski i kalendarски prilagođeni podaci pokazuju da je realni promet u maloprodaji (nakon oporavka u razdoblju od srpnja do rujna, potaknutoga kupnjama stranih turista) u listopadu i studenome 2012. oslabio. Ukupno promatrano, gospodarska je aktivnost u trgovinskoj djelatnosti tijekom prvih jedanaest mjeseci 2011. na godišnjoj razini bila niža za 3,9%. Takva kretanja odražavaju nastavak pada kupovne moći stanovništva određenog rastućom nezaposlenošću i stagnacijom nominalnih plaća u uvjetima jačanja inflacije. U skladu s tim, godinu su obilježila i nepovoljna kretanja potrošačkog optimizma, koji se, osim kratkog razdoblja jačanja na prijelazu iz 2011. u 2012. godinu, kontinuirano smanjivao.

U posljednjem su tromjesečju 2012. nastavljena povoljna kretanja fizičkih pokazatelja potražnje za turističkim uslugama, pa se tako broj noćenja turista u komercijalnim smještajnim objektima povećao za 5,9% u odnosu na isto razdoblje 2011. Promatra li se cijela 2012. godina, broj se noćenja povećao za 4,0%, pri čemu je ostvaren porast određen isključivo rastom broja noćenja stranih gostiju, dok se broj noćenja domaćih gostiju smanjio. Osim toga, podaci iz platne bilance za prva tri tromjesečja upućuju na to da je prosječna potrošnja stranih turista i nadalje potisnuta, odnosno da je porast prihoda od turizma dominantno određen pozitivnim kretanjima fizičkih pokazatelja.

Robna razmjena

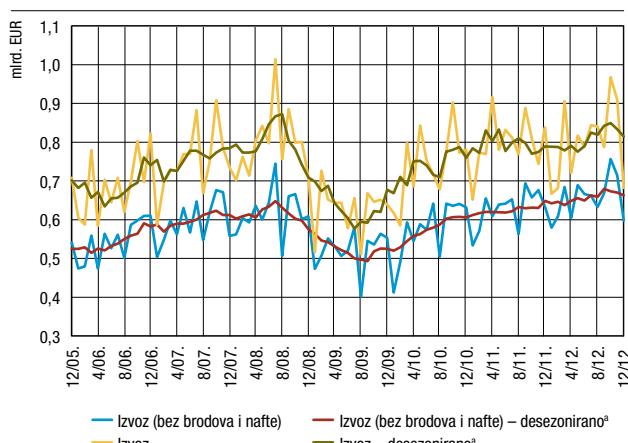
U posljednjem se tromjesečju 2012. godine usporio rast robnog izvoza (na 1,7%, nakon 5,6%, koliko je zabilježeno u trećem tromjesečju). Takva su kretanja u znatnoj mjeri rezultat smanjenog izvoza nafte i naftnih derivata. S druge strane, oporavak izvoza brodova, koji je, nakon izrazito lošeg početka godine, započeo u trećem tromjesečju, nastavio se i u posljednjem tromjesečju, unatoč malo slabijim ostvarenjima tijekom prosinca. Pogleda li se kretanje suženog agregata (bez brodova te nafte i naftnih derivata), tijekom cijele 2012. godine bio je prisutan njegov kontinuirani rast, koji je u četvrtom tromjesečju iznosio

Slika 10. Manjak robne razmjene

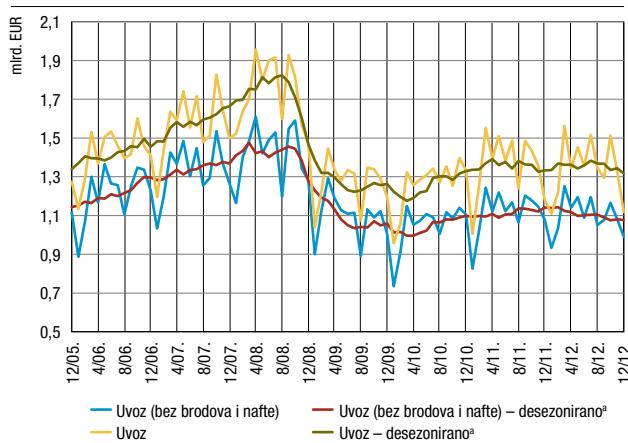
^a Tročlani centrirani pomicni prosjeci mjesечnih podataka
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 11. Robni izvoz (fob)

^a Tročlani centrirani pomicni prosjeci mjesечnih podataka
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 12. Robni uvoz (cif)

^a Tročlani centrirani pomicni prosjeci mjesечnih podataka
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Tablica 1. Platna bilanca

preliminarni podaci, u milijunima eura

	I. – IX. 2011.	I. – IX. 2012.	Indeksi I. – IX. 2012./ I. – IX. 2011.
Tekuće transakcije	518,1	652,1	125,9
Kapitalne i finansijske transakcije (bez pričuva)	1.246,9	115,1	9,2
Međunarodne pričuve HNB-a	-666,4	-147,1	22,1
Neto pogreške i propusti	-1.098,7	-620,2	56,4

Izvor: HNB

1,7% na tromjesečnoj razini. Nastavak pozitivnih trendova primjetljiv je kod izvoza proizvoda kemijske industrije, uljanog sjenjena i plodova, pogonskih strojeva i uređaja te željeza i čelika. Suprotno tome, nepovoljna kretanja zabilježena su kod izvoza žitarica i proizvoda od žitarica te aparata za telekomunikacije i snimanje zvuka i reprodukciju, što je u znatnoj mjeri posljedica iznadprosječnih izvoznih rezultata tijekom drugog i trećeg tromjesečja 2012.

Na strani uvoza, rast tijekom trećeg tromjesečja 2012. nije se nastavio u sljedećem tromjesečju. Tako se u četvrtom tromjesečju ukupni robni uvoz, prema sezonski prilagodenim podacima, smanjio za 1,8% u odnosu na treće tromjeseče. Pritom je uvoz brodova na doradu te nafta i naftnih derivata stagnirao, dok se uvoz ostale robe, isključujući brodove te naftu i naftne derivate, smanjio za 2,3% u odnosu na prethodno tromjeseče. Tome je ponajprije pridonio slabiji uvoz energenata (ponajviše električne energije te zemnoga i industrijskog plina) te pogonskih strojeva i uređaja, dok se istodobno oporavio uvoz šećera, proizvoda od šećera i meda, specijalnih strojeva za pojedine industrijske grane te uvoz proizvoda kemijske industrije.

U 2012. godini robni izvoz iznosio je 9,6 mlrd. EUR, što je neznatno više (0,3%) u odnosu na prethodnu godinu. Istodobno je uvezeno robe u vrijednosti od 16,2 mlrd. EUR, uz smanjenje na godišnjoj razini (0,7%). Time se manjak u međunarodnoj robnoj razmjeni blago smanjio (za 0,3% ocijenjenog BDP-a). U međunarodnoj razmjeni brodova zabilježeno je snažno smanjenje viška (za 1,4% BDP-a), a u većem broju odsjeka SMTK-a saldo se poboljšao.

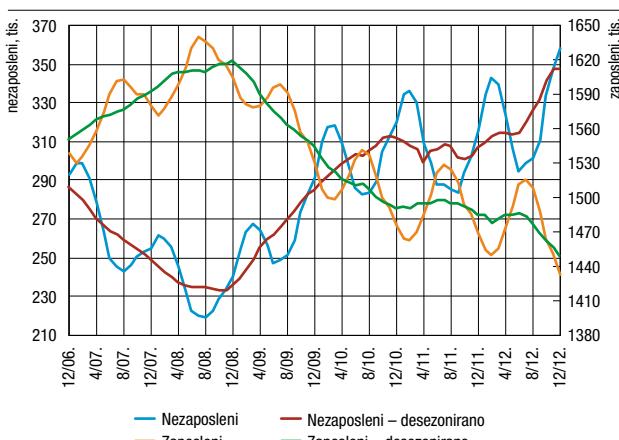
Zaposlenost i plaće

Posljednje tromjeseče 2012. obilježio je nastavak nepovoljnih kretanja na tržištu rada. Broj zaposlenih osoba nastavio se smanjivati, a nezaposlenost se ubrzano povećavala. Nominalne su plaće i nadalje stagnirale, a kupovna moć nastavila je padati.

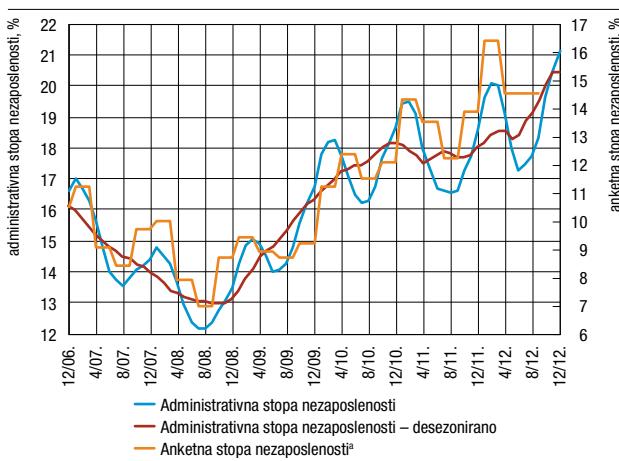
Prema podacima HZMO-a pad broja zaposlenih osoba u posljednjem se tromjesečju ubrzao na 1,4%. Spomenuto smanjenje velikim je dijelom posljedica smanjenja zaposlenosti u djelatnostima industrije i trgovine.

Ubrzani porast broja nezaposlenih osoba u odnosu na prethodno tromjeseče odraz je usporavanja zapošljavanja s evidencije te istodobnog nastavka visokih priljeva u evidenciju HZZ-a, posebice tijekom listopada i studenog. Broj nezaposlenih osoba tako je na kraju protekle godine dosegnuo gotovo 360 tisuća i tako premašio petinu radne snage. Podaci iz Ankete o poslovnom pouzdanju za siječanj ne upućuju na to da bi se na početku tekuće godine nepovoljni trendovi mogli preokrenuti.

Promatrani na razini cijele 2012. godine, prosječni rast broja nezaposlenih osoba u 2012. bio je zamjetljiv i iznosio je 6,2%, a pad broja zaposlenih 1,2%. To je rezultiralo porastom prosječne administrativne stope nezaposlenosti na 19,1%, sa 17,8% u

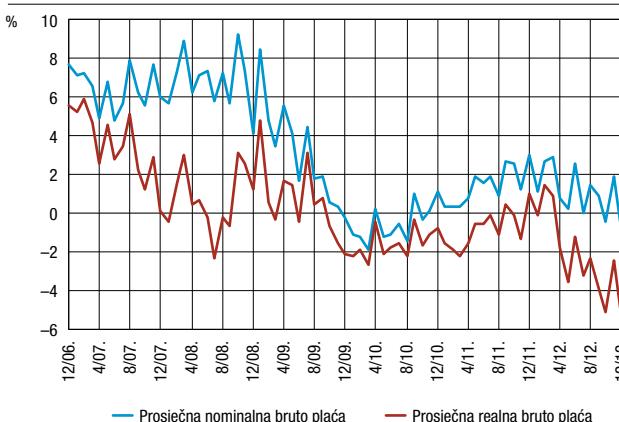
Slika 13. Zaposleni i nezaposleni

Izvor: HZZ; HZMO (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 14. Administrativna i anketna stopa nezaposlenosti

a Od početka 2007. rezultati Ankete o radnoj snazi objavljaju se tromjesečno.

Izvor: HZZ; DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 15. Prosječne bruto plaće
godišnje stope promjene

Napomena: Podaci se odnose na plaće isplaćene u tekućem razdoblju.

Izvor: DZS

2011. Preliminarni podaci iz Ankete o radnoj snazi za prvi devet mjeseci 2012. potvrđuju nepovoljna kretanja na tržištu rada. Anketna stopa nezaposlenosti u prva tri tromjesečja 2012. tako je iznosila 15,1% i bila je za 1,8 postotnih bodova viša u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Kada je riječ o cijeni rada, na kraju 2012. nastavila su se kretanja koja su obilježila cijelu proteklu godinu. Nominalne bruto i neto plaće u razdoblju od listopada do prosinca tako su stagnirale na razini dosegnutoj krajem protekle godine, dok su realne plaće bile za oko 4% manje nego prije godinu dana. Uzveši u obzir opisane promjene plaća i zaposlenosti te kretanja ukupne gospodarske aktivnosti, jedinični trošak rada u 2012. blago se povećao.

Cijene

U posljednja dva mjeseca 2012. došlo je do smanjenja inflatornih pritisaka. U prilog tome ide kretanje mjesecnih stope ukupne i temeljne inflacije potrošačkih cijena (sezonski prilagođenih i svedenih na godišnju razinu), koje se smanjuju drugi mjesec zaredom. To je ostvareno u uvjetima slabljenja uvoznih i domaćih inflatornih pritisaka, koji su rezultirali padom cijena naftnih derivata odnosno padom cijena industrijskih proizvoda bez prehrane i energije.

Na razini cijele godine inflacija potrošačkih cijena ubrzala se tijekom 2012. ponajprije zbog administrativnih odluka povezanih s povećanjem stope PDV-a te cijena električne energije i plina te zbog poskupljenja neprerađenih prehrambenih proizvoda prouzročenog sušom i rastom cijena prehrambenih sirovina na svjetskom tržištu. Prosječna godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena porasla je na 3,4%, s 2,3%, koliko je iznosila u 2011. Inflatorne pritiske ublažavali su domaći činitelji, prije svega slaba osobna potrošnja i nepovoljni uvjeti na tržištu rada. To je vidljivo u kretanju temeljne inflacije, čija se prosječna godišnja stopa promjene samo blago ubrzala, s 1,8% u 2011. na 1,9% u 2012.

U prosincu 2012. godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena porasla je na 4,7%, s 4,4%, koliko je iznosila u studenome. Najveći doprinos tome dalo je poskupljenje neprerađenih

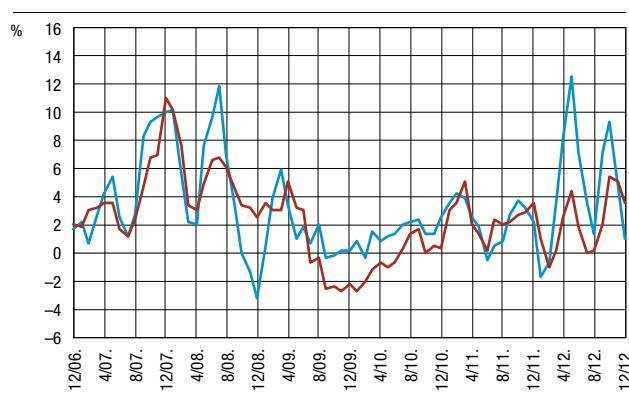
Tablica 2. Cjenovni pokazatelji
godišnje i mjesecne stope promjene

	Godišnje stope		Mjesecne stope	
	XI.12.	XII.12.	XII.11.	XII.12.
Indeks potrošačkih cijena i njegove komponente				
Ukupni indeks	4,4	4,7	-0,4	-0,1
Energija	13,2	13,9	-0,6	0,0
Neprerađeni prehrambeni proizvodi	7,4	9,4	0,7	2,7
Prerađeni prehrambeni proizvodi (uključujući alkohol i duhan)	2,7	3,2	-0,1	0,4
Industrijski proizvodi bez prehrane i energije	0,6	-0,3	-1,1	-1,9
Usluge	1,8	2,0	-0,4	-0,3
Ostali cjenovni pokazatelji				
Temeljna inflacija	2,2	2,0	-0,5	-0,6
Indeks proizvođačih cijena industrije na domaćem tržištu	6,6	6,9	-0,2	0,0
Cijene sirove nafte Brent (u USD)	-0,7	1,6	-2,3	-0,1
HWI agregatni indeks cijena sirovina (bez energetika) ^a	-4,0	0,6	-2,1	2,6

^a Indeks se izračunava na temelju cijena sirovina izraženih u američkim dolarima.

Izvori: DZS; Bloomberg; HWI

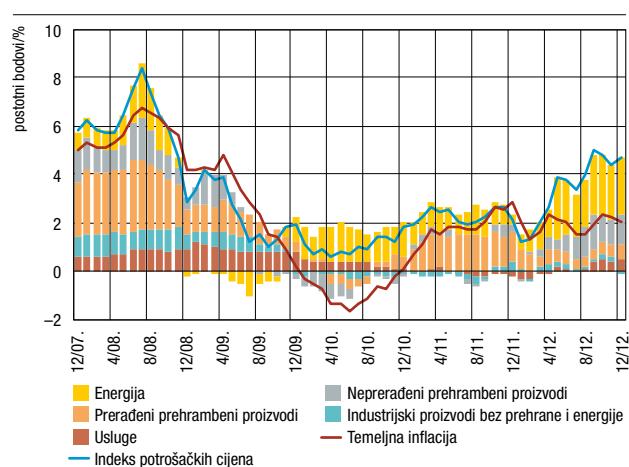
Slika 16. Indeks potrošačkih cijena i temeljna inflacija
mjesecne stope promjene na godišnjoj razini^a

^a Mjesecna stopa promjene izračunata je iz tromjesečnoga pomičnog prosjeka sezonski prilagođenih indeksa cijena.

Izvor: DZS

Slika 17. Godišnje stope inflacije i doprinosi komponenata inflaciji potrošačkih cijena

Izvor: DZS

prehrambenih proizvoda (povrća i voća), a manjim dijelom i povećanje cijena energije (zagrijavanja stana) te prerađenih prehrambenih proizvoda (posebice kruha i drugih pekarskih proizvoda). Suprotan učinak na inflaciju imao je pad cijena industrijskih proizvoda bez prehrane i energije, uglavnom stoga što je sezonski pad cijena odjeće i obuće bio izrazitiji nego u prosincu 2011. To je najviše pridonijelo padu godišnje stope temeljne inflacije, s 2,2% u studenome na 2,0% u prosincu.

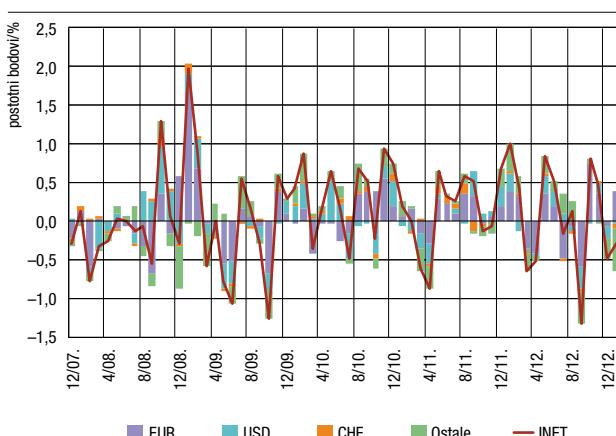
Rast proizvođačkih cijena industrije na domaćem tržištu ubrzao se tijekom 2012., a njihova se prosječna godišnja stopa promjene povećala na 7,0%, sa 6,3% u 2011. Tome je najviše pridonio rast cijena energije. Isključući li se cijene energije, prosječna godišnja stopa promjene proizvođačkih cijena u 2012. iznosila je 1,8%, odnosno usporila se s 3,9%, koliko je iznosila u 2011. godini. Godišnja stopa promjene proizvođačkih cijena industrije na domaćem tržištu u prosincu je iznosila 6,9%.

Tečaj

Tijekom siječnja zabilježeni su blagi deprecijacijski pritisci, pa je tečaj kune prema euru u usporedbi s krajem prošle godine nominalno oslabio za 0,5%, sa 7,55 EUR/HRK na 7,58 HRK/EUR zabilježenih 31. siječnja 2013. Deprecijacijski pritisci uobičajeni su za početak godine zbog rasta potražnje za devizama potrebnima za podmirivanje inozemnih obveza. Središnja je banka tijekom siječnja prodala Ministarstvu financija ukupno 87,0 mil. EUR, čime je smanjen pritisak na domaćem deviznom tržištu.

S druge strane, tečaj kune tijekom siječnja nominalno je ojačao prema većini ostalih valuta iz košarice za izračun efektivnog tečaja, ponajviše prema jenu (za 7,7%) i funti sterlinga (za 4,3%), što je bio odraz kretanja na svjetskom deviznom tržištu. Spomenuta kretanja rezultirala su aprecijacijom indeksa nominalnoga efektivnog tečaja kune od 0,5% na kraju siječnja u usporedbi s krajem prethodnog mjeseca. Jen je tijekom siječnja znatno oslabio prema euru, što je bila posljedica najavljenih poticajnih fiskalnih mjera nove japanske vlade kao i najave da će Japan kupovati obveznice europskoga trajnog fonda pomoći

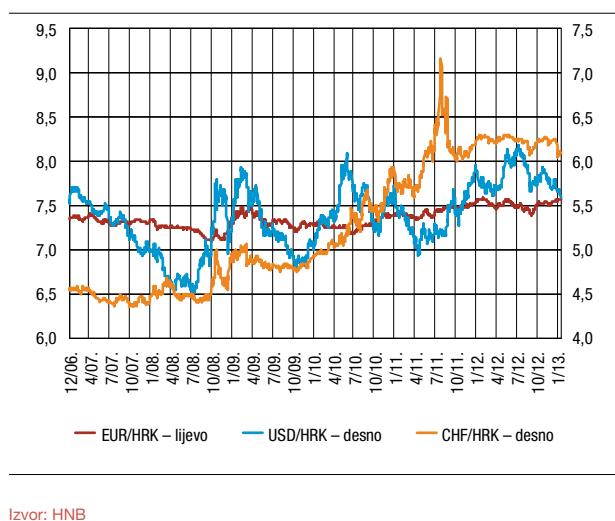
Slika 20. Doprinos^a pojedinih valuta mjesecnoj stopi promjene prosječnog indeksa nominalnoga efektivnog tečaja kune (INET)

^a Negativne vrijednosti označuju doprinos aprecijaciji INET-a.

Izvor: HNB

Slika 18. Nominalni dnevni tečaj kune prema euru, američkom dolaru i švicarskom franku
srednji tečaj HNB-a

Izvor: HNB

Slika 19. Indeks^a nominalnoga (INET) i realnoga efektivnog tečaja kune uz potrošačke cijene (IRET1) i cijene pri proizvođačima (IRET2)
2005. = 100

^a Pad indeksa označuje efektivnu aprecijaciju kune.

Izvor: HNB

(European Stability Mechanism) i državne obveznice nominirane u eurima. Osim toga, slabljenju jena pridonijele su odluka Japanske središnje banke kojom je prihvaćena ciljana stopa inflacije od 2% (umjesto dotad 1%) i najava dodatne kupnje državnih vrijednosnica u nastojanju da se okonča višegodišnja deflacija. Kretanja na svjetskom tržištu u siječnju obilježila je i aprecijacija eura prema američkom dolaru i švicarskom franku. Jačanju eura prema američkom dolaru u siječnju pridonijeli su, prije svega, porast optimizma ulagača glede rješavanja dužničke krize u eurozoni, poboljšani gospodarski izgledi Njemačke te najava prijevremene otplate ESB-ovih trogodišnjih zajmova, koja je nadmašila tržišna očekivanja. U takvim uvjetima tečaj američkog dolara prema euru dosegnuo je na kraju siječnja 1,36 EUR/USD te je bio za 2,9% slabiji u usporedbi s krajem prosinca 2012. Slabljenje tečaja švicarskog franka prema euru u siječnju od 2,8% (s 1,21 EUR/CHF krajem 2012. na 1,24 EUR/CHF krajem siječnja 2013.) također se pripisuje rastućem optimizmu povezanim s gospodarskim kretanjima u eurozoni, zbog čega se smanjila potražnja za ulaganjima u valute koje su tzv. „sigurna utočišta“.

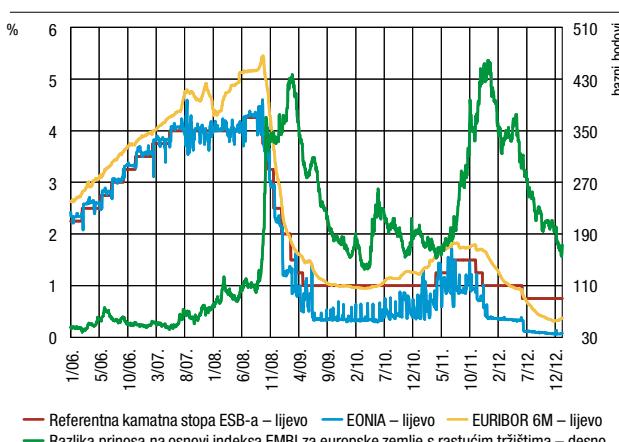
Cjenovna konkurenčnost hrvatskog izvoza poboljšala se u studenome 2012. u usporedbi s prethodnim mjesecom, na što upućuje deprecijacija realnoga efektivnog tečaja kune uz potrošačke i proizvođačke cijene za 0,5% odnosno za 1,5%.

Tržište novca i kamatne stope

Zahvaljujući dobroj likvidnosti bankarskog sektora eurozone tijekom siječnja 2013., eurske referentne kamatne stope zadržale su se na relativno niskim razinama. Opća nesklonost prema riziku u promatranom se razdoblju blago smanjila, a visina premija za rizik u europskim zemljama s tržištima u nastajanju smanjila se za većinu država osim Hrvatske, Madžarske i Poljske. Percepcija rizičnosti Hrvatske takođe se nastavila pogoršavati u odnosu na većinu usporedivih zemalja, dok su troškovi financiranja banaka majki najvećih domaćih banaka ostali na sličnoj razini kao na kraju 2012. Pad globalne premije za rizik čak i uz smanjenje kreditnog rejtinga na neinvesticijsku razinu zasad je zadržao očekivane troškove financiranja domaćih sektora na razinama nižima nego prošle godine.

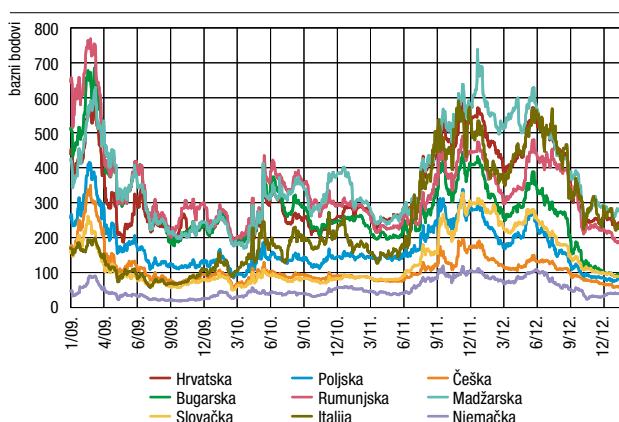
Na siječanskom sastanku ESB-a referentna kamatna stopa jednoglasno je zadržana na 0,75%, a tržišne kamatne stope u eurozoni u promatranom su razdoblju bile stabilne. Šestomjesečni

Slika 21. Kamatne stope na euro i prosječna razlika prinosa na obveznice europskih zemalja s rastućim tržištima

Izvor: ESB; Bloomberg; J. P. Morgan

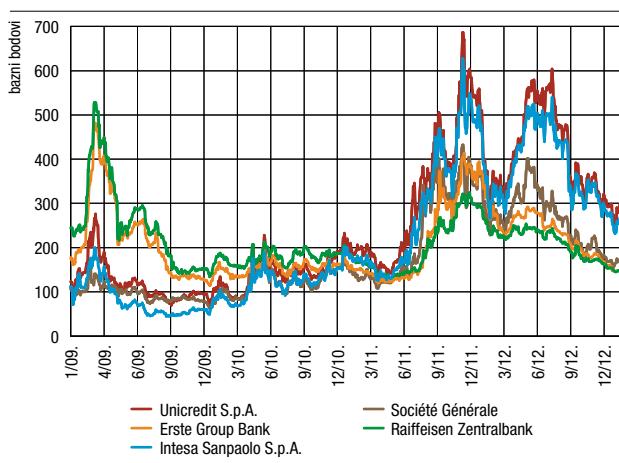
Slika 22. Razlika prinosa na premiju osiguranja od kreditnog rizika (CDS) za petogodišnje državne obveznice odabranih zemalja

Napomena: Razlika prinosa na premiju osiguranja od kreditnog rizika jest godišnji iznos premije koju kupac CDS-a plaća kako bi se zaštitio od kreditnog rizika povezanog s izdavačem nekog instrumenta.

Izvor: Bloomberg

Slika 23. Razlika prinosa na premiju osiguranja od kreditnog rizika (CDS) za odabранe banke majke domaćih banaka

Izvor: Bloomberg

EURIBOR povećao se s 0,32% na kraju prosinca na 0,38% na kraju siječnja 2013. EONIA je i nadalje niža od referentne stope ESB-a te je na kraju promatrano razdoblja iznosila 0,08%.

Smanjenje pritiska na financijskim tržištima rezultiralo je dalnjim padom premija za rizik za većinu europskih tržišta u nastajanju. Razlika prinosa na osnovi indeksa EMBI za te se zemlje tijekom siječnja 2013. smanjila za oko 27 b. b. te je na kraju mjeseca iznosila 173 b. b. Premije osiguranja od kreditnog rizika (CDS) promatrane po zemljama kretale su se različito. Najveći pad premije za rizik, od oko 20 b. b., zabilježen je kod Italije i Rumunjske, dok je njezin najveći porast, od oko 15 b. b., zabilježen u Madžarskoj (296 b. b.) i Hrvatskoj (267 b. b.) te one i nadalje imaju najvišu razinu rizičnosti u promatranoj grupi zemalja.

Premija za rizik za banke majke najvećih domaćih poslovnih banaka na kraju siječnja 2013. bila je prosječno za 2 b. b. niža nego na kraju 2012. Kod talijanskih banaka ta je premija blago porasla te se i nadalje nalazi na povišenoj razini u odnosu na ostale banke iz promatrane skupine.

Vrlo dobra likvidnost domaćega financijskog sustava, koja je obilježila veći dio prošle godine, nastavila se i tijekom siječnja 2013., pa su se kamatne stope na novčanom tržištu dodatno smanjile s ionako niske razine.

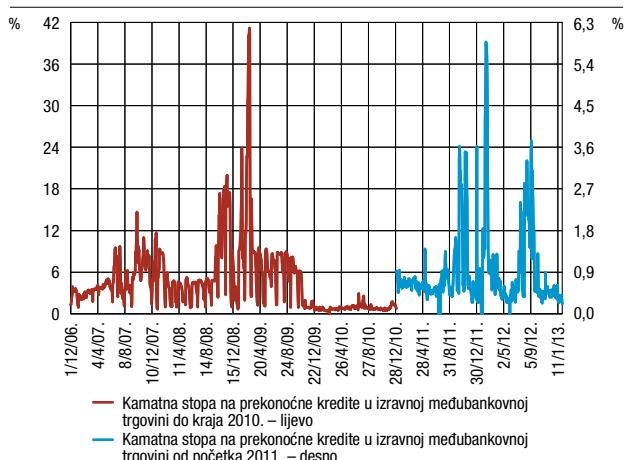
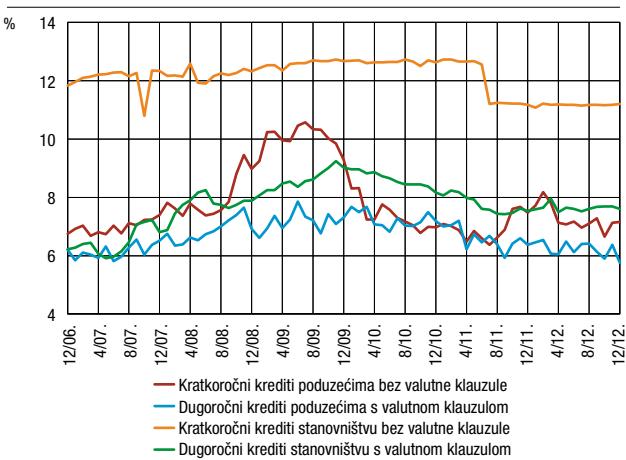
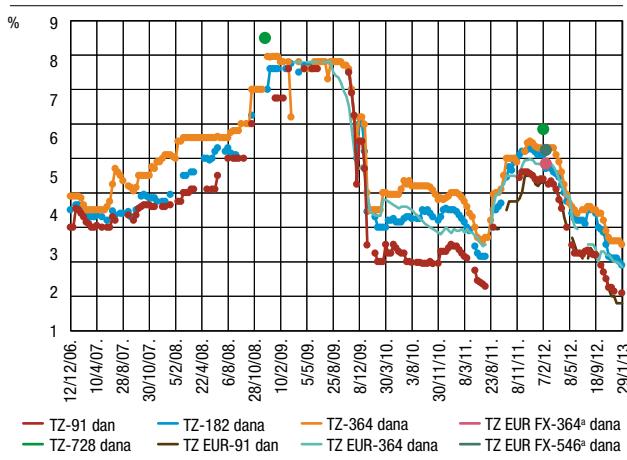
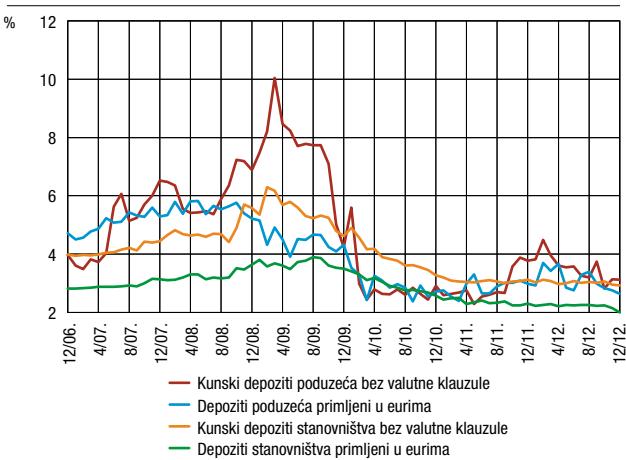
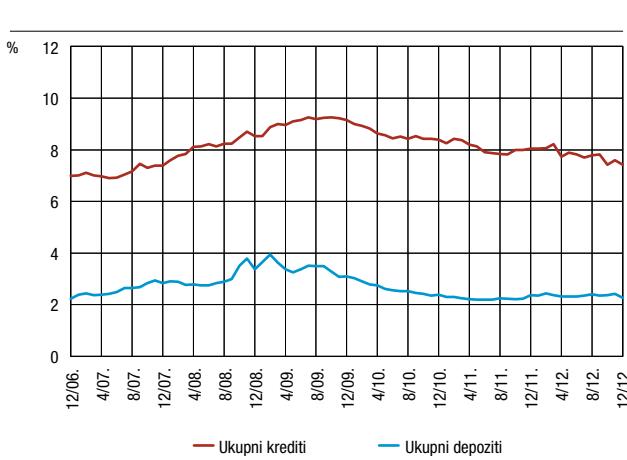
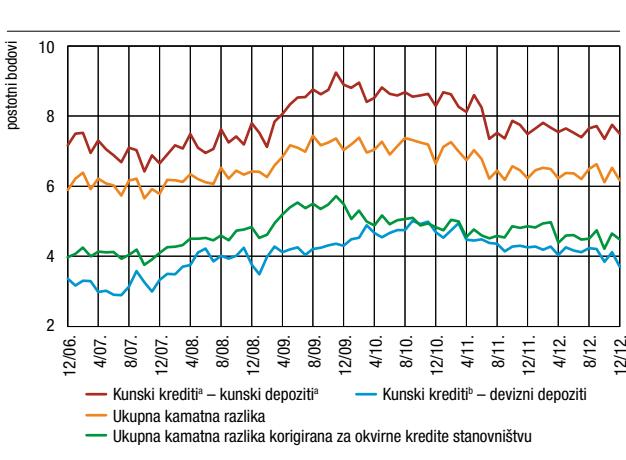
Vagana kamatna stopa na prekonoćne kredite u izravnoj međubankovnoj trgovini tako se blago smanjila s 0,46% u prosincu 2012. na 0,38% u siječnju 2013. Istodobno je njezina dnevna kolebljivost ostala na niskoj razini, pa je raspon unutar kojega se ta kamatna stopa kretala bio relativno uzak (od 0,22% do 0,62%).

U siječnju 2013. održane su ukupno četiri aukcije trezorskih zapisa MF-a, pri čemu su na svim održanim aukcijama osim kunske plasirani i eurski trezorski zapisi plativi u kunama. Ukupna potražnja ulagača na održanim je aukcijama višestruko nadmašivala planirane iznose njihova izdanja, pa su prinosi na sve trezorske zapise pali na najniže razine dosad. Tako su vagane kamatne stope na kunske trezorske zapise s rokovima dospijeća od 91, 182 i 364 dana smanjene s 1,25%, 2,12% i 2,65% u prosincu 2012. na 1,10%, 2,03% i 2,58% u siječnju 2013. Istodobno su smanjeni i prinosi na trezorske zapise vezane uz euro, pa su vagane kamatne stope na te zapise s rokovima dospijeća od 91 i 364 dana pale s 1,10% i 2,15% u prosincu 2012. na 0,93% i 1,95% u siječnju 2013. Stanje ukupnih upisanih trezorskih zapisa na kraju siječnja 2013. iznosilo je 28,2 mlrd. kuna, odnosno za 2,4 mlrd. kuna više nego na kraju prosinca 2012., što je posljedica istodobnog porasta stanja upisanih kunske trezorske zapisa i zapisa vezanih uz euro.

Aktivne i pasivne kamatne stope poslovnih banaka tijekom posljednjeg su tromjesečja 2012. uglavnom ostale stabilne, održavajući povoljnu likvidnost financijskog sustava, u uvjetima još slabe gospodarske aktivnosti. Recentne kamatne stope banaka nisu znatno oscilirale u odnosu na cijelu 2012., premda je potkraj godine primjetljiva blaga tendencija smanjivanja kamatnih stope na dugoročne devizne kredite poduzećima, kao i malo izrazitija kolebljivost kamatnih stopa na njihove oročene devizne depozite.

Kratkoročne kamatne stope na kunske kredite poduzećima blago su se smanjile u listopadu 2012. te su se spustile na najnižu razinu od sredine 2011. godine (na 6,65%), a u studenome i prosincu ponovo su porasle (na 7,13% odnosno 7,15%), pa su tako još za otprilike pola postotnog boda niže u usporedbi s početkom godine. Nasuprot tome, kamatne stope na dugoročne kunske kredite poduzećima smanjene su u prosincu na 5,76% (sa 6,37% u studenome) i također su se zadržale na nižim razinama u odnosu na siječanj 2012., kada su iznosile 6,37%.

Kamatne stope na kratkoročne kunske kredite stanovništvu

Slika 24. Prosječna kamatna stopa na novčanom tržištu**Slika 27. Prosječne kamatne stope poslovnih banaka na kunske kredite na godišnjoj razini****Slika 25. Kamatne stope na kunske i eurske trezorske zapise MF-a na dan aukcije****Slika 28. Prosječne kamatne stope poslovnih banaka na depozite oročene od 1 do 3 mjeseca na godišnjoj razini****Slika 26. Procjena prosječnih kamatnih stopa poslovnih banaka^a na godišnjoj razini****Slika 29. Razlika između kamatnih stopa na kredite i depozite**

bez valutne klauzule i nadalje su iznimno stabilne (na prosječnoj razini od 11,2%), još od sredine 2011. godine, kada ih je snijena eskontna stopa HNB-a efektivno ograničila na 12%. Kamatne stope na dugoročne kredite stanovništvu s valutnom klauzulom iskazale su blagu tendenciju rasta tijekom drugog polugodišta 2012., dosegnuvši u prosincu 7,61%. Tradicionalno visok udio ovih kredita u novoodobrenim kreditima stanovništvu na dugi se rok tijekom 2012. smanjivao, dok se udio manje zastupljenih, a relativno skupljih, dugoročnih kredita bez valutne klauzule povećao (s 35% u siječnju na 42% u prosincu). Ova promjena strukture potaknula je rast vagane kamatne stope na ukupne dugoročne kredite s 8,37% na 8,51%.

Kamatne stope na oročene eurske depozite poduzeća kraćih rokova (od 1 do 3 mjeseca) kontinuirano su se smanjivale tijekom posljednjeg tromjesečja 2012., pa su u prosincu iznosile 2,63%, što je njihova najniža razina još od ožujka 2011. godine. Kamatne stope na oročene kunske depozite poduzeća iste ročnosti stabilizirale su se do kraja godine na razini od 3,1%. Kamatne stope na depozite stanovništva istih ročnosti tijekom cijele 2012. bile su vrlo stabilne (s iznimkom blagog smanjenja kamatnih stopa na eurske oročene depozite u studenome i prosincu), a iznosile su na kraju godine 2,0% za oročene eurske i 2,9% za oročene kunske depozite.

Navedena kretanja aktivnih i pasivnih kamatnih stopa banaka krajem 2012. zadržala su opću kamatnu razliku u granicama uobičajene kolebljivosti, blago veću od 6 postotnih bodova. To je približno njezinoj prosječnoj vrijednosti na razini cijele 2012. godine. Isključujući efekt okvirnih kredita stanovništvu, ta je razlika manja i kreće se malo više od 4,5 postotnih bodova, također u uskom rasponu kolebljivosti.

Monetarna kretanja

Monetarna kretanja u prosincu 2012. obilježilo je smanjenje neto inozemne aktive te gotovo istovjetno povećanje neto domaće aktive, pa su ukupna likvidna sredstva (M4) ostala gotovo nepromijenjena.

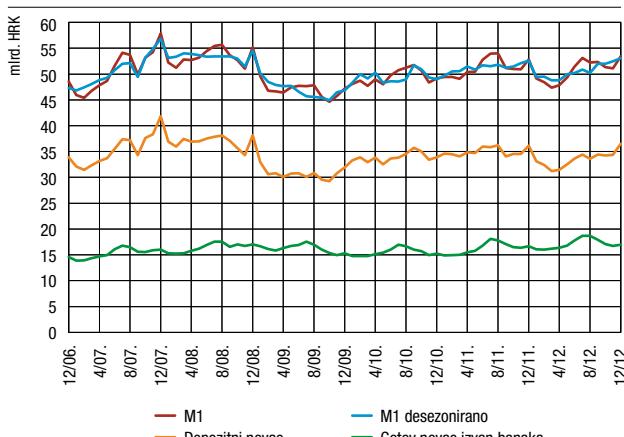
Novčana masa (M1) povećala se u prosincu za 2,3 mlrd. kuna ili 4,6%, čemu je pridonio porast objlu njezinih komponenta, gotovog novca izvan banaka i depozitnog novca. Takvo kretanje monetarnog agregata M1 uobičajeno je za kraj godine zbog blagdanske potrošnje, no na njegovo povećanje upućuju i sezonski prilagođeni podaci. Promatra li se na godišnjoj razini, M1 je porastao za 1,1%, što je znatno manje u usporedbi s rastom iz 2011. godine (7,5%).

Za razliku od novčane mase, ukupni štedni i oročeni depoziti smanjili su se u prosincu za 2,4 mlrd. kuna ili 1,2%. Takva kretanja bila su u najvećoj mjeri rezultat pada deviznih depozita poduzeća (2,7 mlrd. kuna). Što se tiče kunske i devizne depozita stanovništva, na mjesecnoj razini nisu zabilježene znatnije promjene.

Promatrani na godišnjoj razini, ukupni štedni i oročeni depoziti u 2012. godini umjereno su porasli, za 3,7%, što je više nego godinu prije (2,0%). Osim toga, došlo je i do promjene u valutnoj i sektorskoj strukturi depozita. Naime, kunske su se depoziti, nakon snažnog rasta u 2011., u 2012. smanjili za 2,7%. S druge strane, devizni su depoziti u 2012. bili veći za 5,4%, a prethodne je godine zabilježen njihov pad od 3,8% (isključujući utjecaj promjene tečaja). Rast deviznih depozita u 2012. velikim dijelom zrcali sezonsko povećanje deviznih depozita sektora stanovništva tijekom ljetnih mjeseci. Na opisana godišnja kretanja zamjetljivo je utjecala i konverzija kunske u devizne depozite jednoga velikog poduzeća.

Kao rezultat opisanih kretanja novčane mase te štednih i

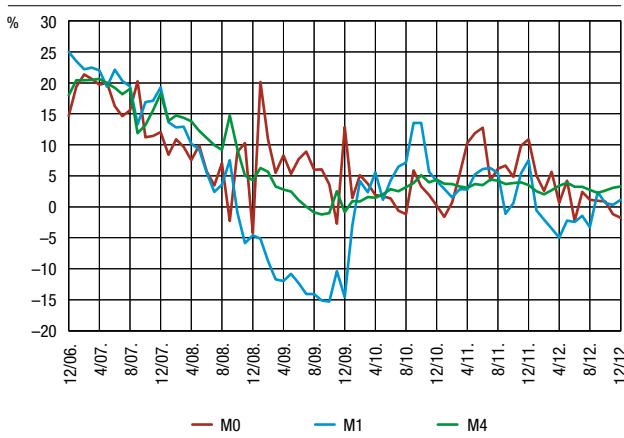
Slika 30. Novčana masa

Izvor: HNB

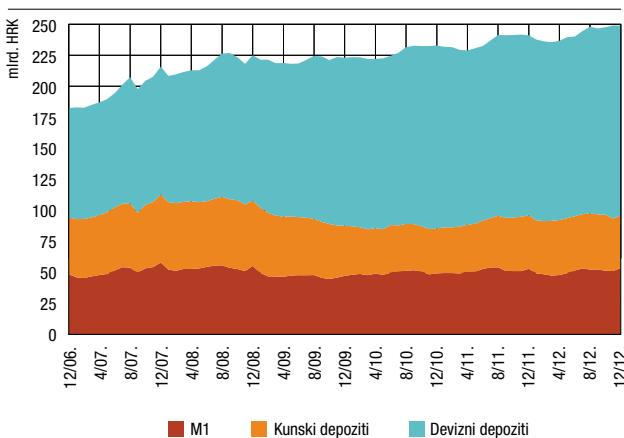
Slika 31. Monetarni agregati

stope promjene u usporedbi s istim mjesecom prethodne godine

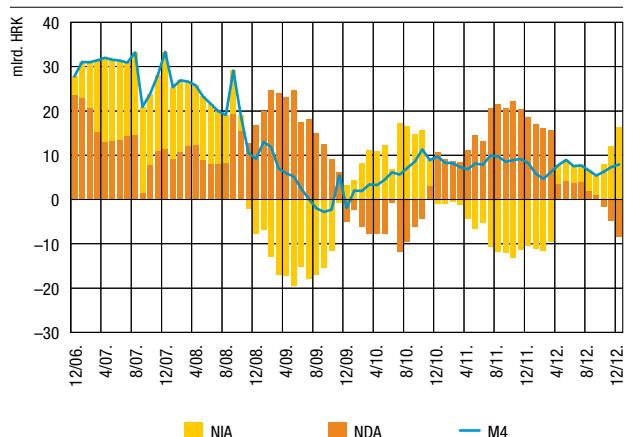
Izvor: HNB

Slika 32. Monetarni agregat M4

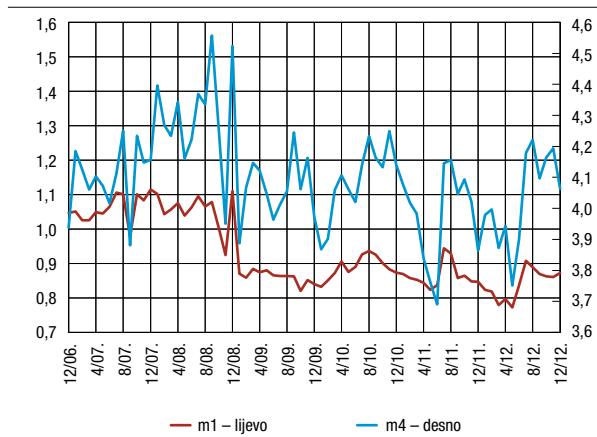
Izvor: HNB

Slika 33. Neto inozemna aktiva, neto domaća aktiva i ukupna likvidna sredstva (M4)
promjene u posljednjih 12 mjeseci

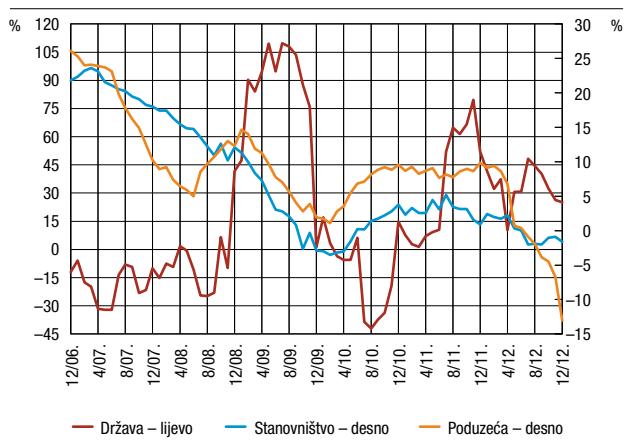
Izvor: HNB

Slika 36. Monetarni multiplikatori
 $m1 = M1/M0$ i $m4 = M4/M0$

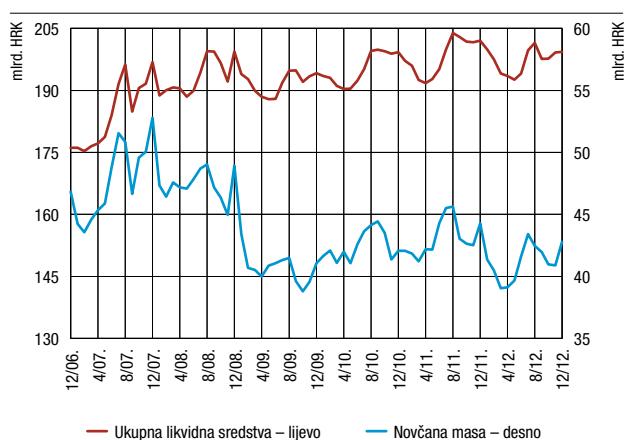
Izvor: HNB

Slika 34. Krediti stanovništvu i poduzećima i neto potraživanja od države
stope promjene u usporedbi s istim mjesecom prethodne godine

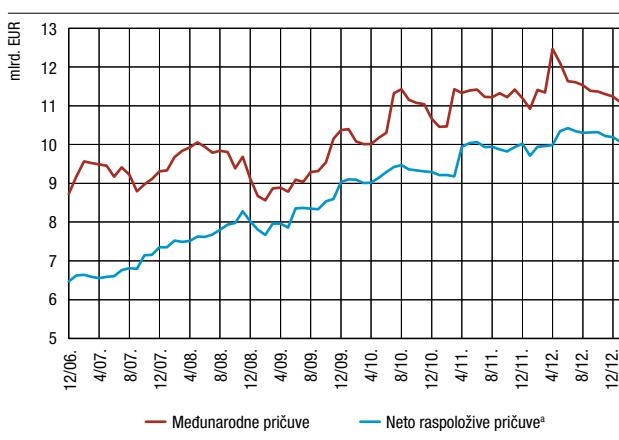
Izvor: HNB

Slika 35. Realni novac
deflacionirani indeksom potrošačkih cijena, 2005. = 100

Izvor: DZS; HNB

Slika 38. Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke
tekući tečaj

^a NRP = međunarodne pričuve – inozemna pasiva – devizni dio obvezne pričuve – devizni depoziti države – opća i posebna alokacija SDR-a

Izvor: HNB

oročenih depozita, ukupna su likvidna sredstva u prosincu ostala gotovo nepromijenjena. Godišnji rast M4 od 3,2%, ako se isključi utjecaj tečaja, upućuje na blago ubrzavanje rasta ovoga monetarnog agregata u odnosu na 2011. godinu (2,1%).

Plasmani banaka nebankarskom sektoru snažno su se smanjili u prosincu, za 5,3 mlrd. kuna ili 2,1%. No, to je smanjenje u potpunosti bilo posljedica transakcija jedne poslovne banke, koja je, radi smanjenja djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana, prenijela ukupno 5,6 mlrd. kuna svojih potraživanja na društvo u indirektnom vlasništvu banke majke (to je prouzročilo i smanjenje inozemnog duga te banke). Isključi li se negativan učinak tog prijenosa potraživanja, plasmani banaka nebankarskom sektoru u prosincu su se povećali za 0,3 mlrd. kuna, a plasmani poduzećima stagnirali su. U istom su se razdoblju krediti stanovništvu smanjili, što znači da je nastavljeno umjerenog razduživanje ovog sektora.

Na razini cijele 2012. ostvaren je pad plasmana banaka nebankarskom sektoru u iznosu od čak 16,5 mlrd. kuna ili 6,3%. No, isključi li se spomenuta transakcija iz prosinca, učinak preuzimanja duga brodogradilišta od strane Ministarstva financija te učinak promjene tečaja, godišnji pad plasmana nebankarskom sektoru bio je znatno manji (1,9%).

Potraživanja banaka od države u prosincu su se povećala za 2,3 mlrd. kuna. Istodobno je zabilježeno i smanjenje depozita države kod HNB-a, pa je ukupno mjesечно povećanje neto potraživanja banaka od države iznosilo 3,9 mlrd. kuna. Tako su se plasmani banaka državi u 2012. godini, isključujući preuzeti dug brodogradilišta, povećali za 5,2 mlrd. kuna ili 8,9%.

Inozemna pozicija banaka u prosincu se nije bitno mijenjala, no na razini cijele godine zabilježeno je znatno razduživanje banaka prema inozemstvu. U uvjetima rasta domaćih depozita i smanjenja plasmana privatnom sektoru banke su višak finansijskih sredstava preusmjeravale na smanjenje inozemnih obveza. Tako se neto inozemna pozicija banaka u 2012. godini poboljšala za čak 15,8 mlrd. kuna ili 31,1%. Isključi li se utjecaj smanjenja inozemnog duga jedne poslovne banke na osnovi primljenih sredstava od prodaje potraživanja iz prosinca, godišnje poboljšanje inozemne pozicije banaka i nadalje je bilo veliko i iznosilo je 11,9 mlrd. kuna ili 23,3%.

Monetarno okružje u siječnju 2013. bilo je razmjerno stabilno, obilježeno blagom deprecijacijom tečaja kune prema euru i višom razinom kunske likvidnosti sustava. Kamatne stope na novčanom tržištu zadržale su se na niskim razinama.

Prosječni višak kunske likvidnosti na računima banaka kod središnje banke, uključujući i prekonoćne depozite, u siječnju je iznosio gotovo 5,1 mlrd. kuna, što je bilo za oko milijardu kuna više nego u prethodnom mjesecu. Višak likvidnosti povećao se zbog priljeva sredstava s kunske depozita države kod HNB-a te povratka gotovine iz optjecaja nakon njezina sezonskog rasta u prosincu. U istom smjeru djelovalo je i zamjetljivo smanjenje obračunate kunske obvezne pričuve banaka, koje je posljedica pada ukupnih obveza banaka zbog razduživanja prema inozemstvu. U uvjetima vrlo povoljne likvidnosti banke su se i tijekom siječnja svakodnevno koristile mogućnošću prekonoćnog depoziranja viška sredstava kod HNB-a.

Primarni novac (M0) na kraju siječnja 2013. godine iznosio je 60,8 mlrd. kuna, a njegova godišnja stopa promjene 1,8%.

Bruto međunarodne pričuve u siječnju su se blago smanjile za 1,4%, odnosno 156 mil. EUR, te su na kraju mjeseca iznosile 11,1 mlrd. EUR. Pad pričuve najvećim je dijelom ostvaren zbog prodaje deviza državi za potrebe plaćanja inozemnih obveza (87 mil. EUR), a na smanjenje su utjecale i tečajne promjene, odnosno slabljenje američkog dolara u odnosu na euro. Neto raspoložive pričuve krajem siječnja iznosile su 10,1 mlrd. EUR, što je za 1,3% manje nego na kraju prethodne godine.

Inozemna zaduženost

Stanje neto inozemnog duga RH povećalo se tijekom studenog 2012. za 0,3 mlrd. EUR te je na kraju promatranog mjeseca iznosilo 27,8 mlrd. EUR. Ipak, zahvaljujući snažnom razduživanju tijekom trećeg tromjesečja, neto zaduženost domaćih sektora u prvih jedanaest mjeseci 2012. smanjila se za 0,8 mlrd. EUR. Porast neto inozemne zaduženosti u studenom 2012. gotovo u cijelosti odražava prirast bruto inozemnog duga, dok su se potraživanja prema inozemstvu samo neznatno smanjila.

Povećanju bruto inozemnog duga u studenom od 0,2 mlrd. EUR u najvećoj je mjeri pridonio porast inozemne zaduženosti javnih poduzeća. Osim toga, privatna su poduzeća blago povećala obveze prema inozemstvu, dok se kod poslovnih banaka nastavio proces razduživanja.

Nakon izdanja inozemne obveznice u travnju 2012., u sljedećim se mjesecima stanje inozemnog duga države uglavnom mijenjalo na osnovi trgovine državnim vrijednosnim papirima na sekundarnom tržištu. Suprotno tome, inozemna zaduženost javnih poduzeća, nakon razduživanja u prethodnom dijelu godine, u studenom se primjetljivo povećala, gotovo u potpunosti kao rezultat izdanja inozemne obveznice HEP-a d.d. u iznosu od 0,5 mlrd. USD. To je utjecalo na zamjetljiv rast inozemnog duga javnog sektora, čime se njegov udio u ukupnom bruto inozemnom

Tablica 3. Neto inozemni dug

na kraju razdoblja, u milijunima eura

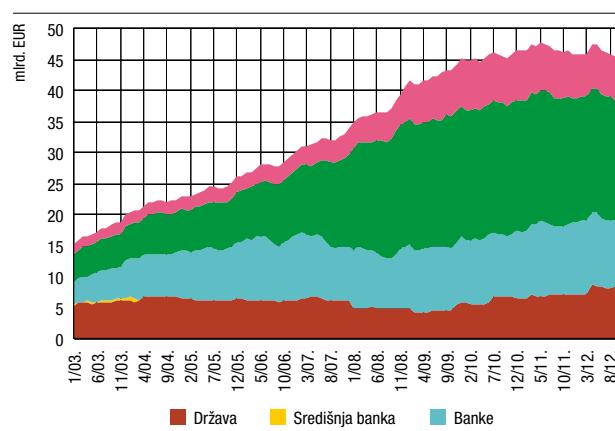
Sektor dužnika	Stanje		Transakcije ^a		
	2011.	XI. 2012.	2011.	I. – X. 2012.	XI. 2012.
Država	6.994	8.332	416	1.067	-47
Središnja banka ^b	-10.834	-10.941	-402	-141	62
Banke	6.323	4.292	2.058	-1.769	-319
Ostali domaći sektori	19.651	19.628	-952	-383	614
Izravna ulaganja	6.236	6.516	-1.232	131	-6
Ukupno	28.370	27.827	-112	-1.095	304

^a Razlika između transakcija na osnovi bruto inozemnog duga i potraživanja. Ne uključuju međuvalutne promjene i ostale prilagodbe.

^b Inozemna potraživanja središnje banke ne uključuju posebna prava vučenja (SDR). Negativne vrijednosti neto inozemnog duga upućuju na to da su vrijednosti potraživanja veće od obveza.

Izvor: HNB

Slika 39. Bruto inozemni dug
na kraju razdoblja

Izvor: HNB

Tablica 4. Bruto inozemni dug
na kraju razdoblja, u milijunima eura

Sektor dužnika	Stanje		Transakcije ^a		
	2011.	XI. 2012.	2011.	I. – X. 2012.	XI. 2012.
1. Država	6.996	8.334	417	1.067	-47
2. Središnja banka	0	0	-1	0	0
3. Banke	11.628	9.633	875	-1.652	-361
4. Ostali domaći sektori	20.182	20.282	-888	-219	616
Nebankarske finansijske institucije	4.068	3.777	-566	-279	-12
od toga: HBOR	1.465	1.406	-152	-49	-8
Javna i mješovita trgovacka društva	5.400	5.235	-424	-362	494
Ostala trgovacka društva	10.496	11.051	99	423	132
Ostalo ^b	218	219	3	0	1
5. Izravna ulaganja	6.928	7.064	-1.255	-38	0
Nebankarske finansijske institucije	1.542	1.520	-192	-15	-10
Javna i mješovita trgovacka društva	215	1	-146	-130	0
Ostala trgovacka društva	4.723	5.099	-943	107	12
Hibridni i podređeni instrumenti ^c	446	443	27	0	-2
Ukupno	45.734	45.313	-851	-843	208
od toga:					
Dug javnog sektora	14.076	14.976	-306	525	440

^a Korištenja umanjena za otplate. Ne uključuju međuvalutne promjene i ostale prilagodbe.

^b Nefinansijske institucije, obrtnici i trgovci te kućanstva

^c Banke, HBOR

Izvor: HNB

dugu na kraju studenoga povećao na 33,0% (u razdoblju od kraja 2006. do sredine 2010. godine taj je udio bio niži od 30%).

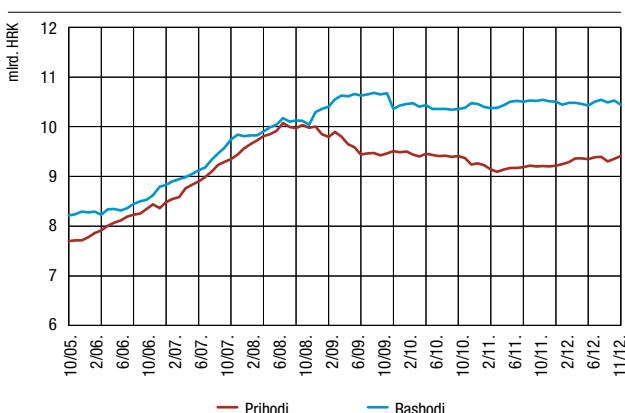
Bruto inozemni dug poslovnih banaka tijekom studenog 2012. smanjio se za 0,4 mlrd. EUR, čime se nastavio trend razduživanja prema inozemstvu iz prethodnog dijela 2012. Tako se kod poslovnih banaka u prvih jedanaest mjeseci 2012. stanje bruto inozemnog duga smanjilo za 2,0 mlrd. EUR, nakon što je u 2011. bilo poraslo za 0,9 mlrd. EUR.

Zamjetljiv prirast inozemnog duga ostalih domaćih sektora (pretežno trgovackih društava i nebanskarskih finansijskih institucija, uključujući HBOR) u studenom 2012. posljedica je spomenutog inozemnog izdanja obveznice HEP-a d.d. Osim toga, i privatna su poduzeća, nakon listopadskog rasta inozemnih obveza povezanog s izdanjem obveznice Agrokora d.d., u studenome povećala zaduženost prema inozemnim kreditorima. Nasuprot tome, nebanskarske finansijske institucije (isključujući HBOR) nastavile su i u promatranom mjesecu smanjivati inozemne obveze, premda znatno slabijom dinamikom od one u prethodnom dijelu 2012., odnosno u 2011. godini.

Državne financije

Prihodi konsolidirane središnje države u razdoblju od siječnja do studenog 2012. godine povećali su se za 2,4% u odnosu na isto razdoblje 2011., unatoč padu gospodarske aktivnosti. Takva kretanja uglavnom su posljedica povećanja osnovne stope PDV-a za dva postotna boda od ožujka 2012. godine. Znatniji negativan doprinos kretanju poreznih prihoda dali su jedino prihodi

Slika 40. Prihodi i rashodi konsolidirane središnje države^a
prema metodologiji GFS 2001

^a Trend-vrijednosti izračunate su kao pomični dvanaestomjesečni prosjeci originalnih podataka. U rashode je uključena nabava nefinansijske imovine. Od siječnja 2008. konsolidirana središnja država ne obuhvaća HAC.

Izvor: MF; izračun HNB-a

od trošarina, i to uglavnom zbog pada prihoda od trošarina na naftne derive. Prihodi od socijalnih doprinosa, koji su prema udjelu jedna od najvažnijih prihodnih stavki, smanjili su se za 1,4%, pri čemu bi pad bio mnogo izrazitiji da se nije poboljšala njihova naplata.

Rashodi konsolidirane središnje države u prvih jedanaest mjeseci 2012. blago su se smanjili (0,6%) u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Najveće su uštede provedene na subvencijama, i to poglavito zbog smanjenih subvencija poljoprivrede, te na rashodima za korištenje dobara i usluga. S druge strane, snažno su se povećali rashodi za kamate, dok su rashodi za

Tablica 5. Ukupni fiskalni saldo konsolidirane središnje države^a
prema metodologiji GFS 2001, u milijunima kuna

	I. – XI. 2011.	I. – XI. 2012.
Prihodi	101.133	103.609
Rashodi	110.227	109.596
Nabava nefinansijske imovine	2.994	2.793
Neto dani zajmovi	643	756
Izdaci za dionice i ostale udjele	314	651
Povrat duga umirovljenicima	–	–
Promjena dospjelih neplaćenih obveza ^b	–	–
Ukupni fiskalni saldo	-13.046	-10.188

^a Više o metodologiji izračuna vidi u Okviru 4. u Biltenu 165.

^b HNB ne raspolaže podacima o promjeni dospjelih neplaćenih obveza na mjesecnoj razini.

Izvor: MF; izračun HNB-a

Tablica 6. Financiranje salda konsolidirane središnje države
u milijunima kuna

	I. – XI. 2011.	I. – XI. 2012.
Ukupni fiskalni saldo (GFS 2001)	-13.046	-10.188
Financiranje	13.046	10.188
Zaduživanje (neto)	16.207	11.019
Domaće	7.543	2.734
Inozemno	8.664	8.285
Prodaja nefinansijske imovine i dionica	383	365
Promjena depozita	3.545	1.196

Izvor: MF; izračun HNB-a

**Tablica 7. Promjena duga središnje države
u milijunima kuna**

	I. – XI. 2011.	I. – XI. 2012.
Ukupna promjena duga	19.362	20.169
Promjena unutarnjeg duga	15.360	9.871
– Trezorski zapisi MF-a	2.730	-863
– Instrumenti tržišta novca	0	-13
– Obveznice	6.740	7.412
– Krediti banaka	5.890	3.336
Promjena inozemnog duga	4.001	10.299
– Instrumenti tržišta novca	-2.028	-188
– Obveznice	4.956	8.776
– Krediti	1.074	1.711
Dodatak:		
Promjena ukupno izdanih jamstava	684	-4.849

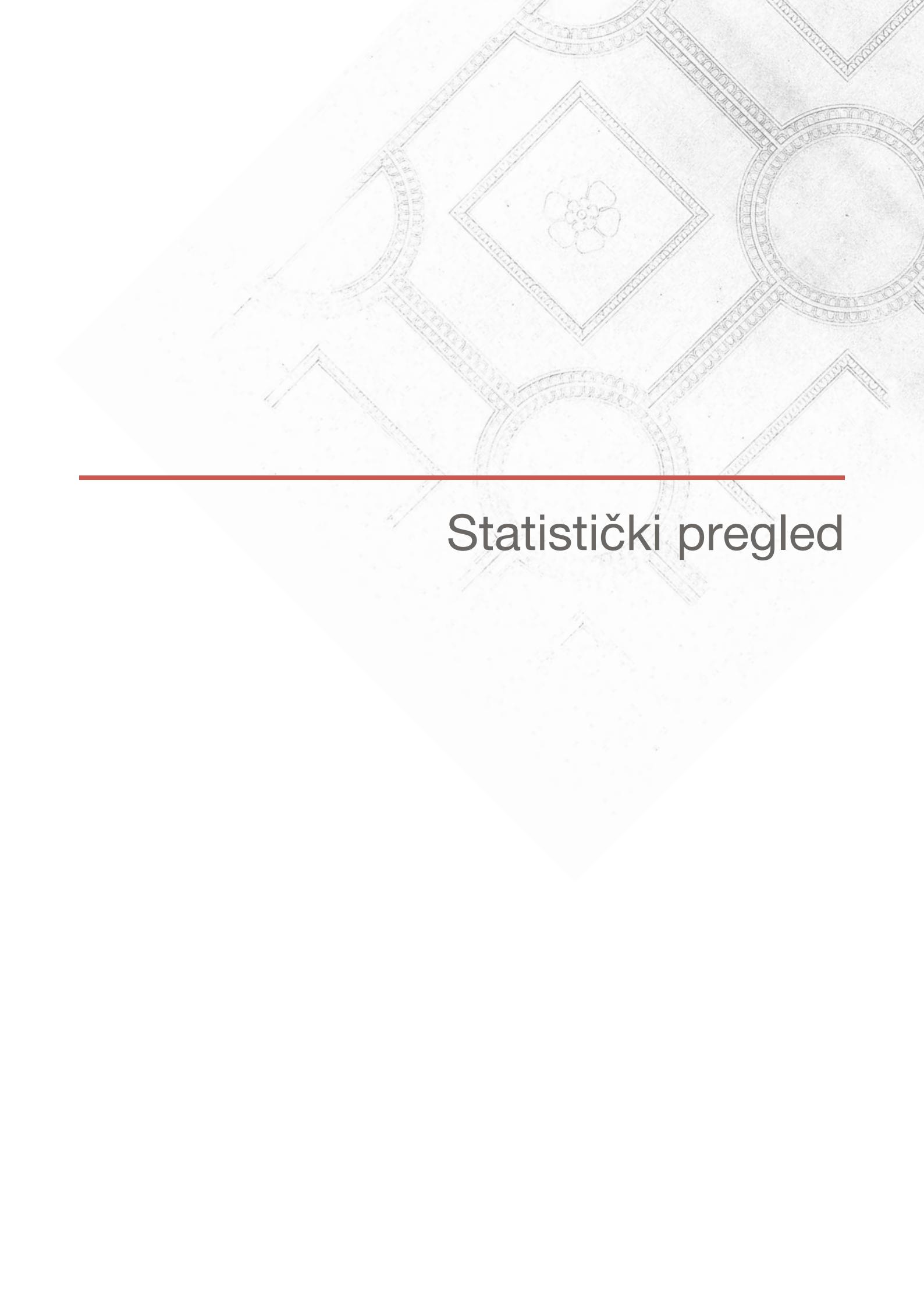
Izvor: HNB

zaposlene bili na razini iz prošle godine. Pritom je stagnacija rashoda za zaposlene rezultat povećanja izdataka za plaće i nadnice

te istodobnog smanjenja rashoda za socijalne doprinose zaposlenika u javnim i državnim službama. Potonje, pak, odražava smanjenje stope doprinosa za zdravstveno osiguranje s 15% na 13% od svibnja 2012.

Ulaganja u nabavu nefinancijske imovine su smanjena, no to je više nego poništilo porast izdataka za dionice i neto zajmove. Naposljetku, ukupni fiskalni manjak u razdoblju od siječnja do studenoga 2012. iznosio je 10,2 mlrd. kuna, što je za 2,9 mlrd. kuna manje nego u istom razdoblju 2011. U studenom su doneseni rebalansi državnog proračuna i finansijskih planova izvanproračunskih korisnika, kojima je planirani ukupni fiskalni manjak konsolidirane središnje države povećan za 1,2 mlrd. kuna. Navedeno odražava činjenicu da se planirane uštede rashoda u dotadašnjem dijelu godine nisu uspjele u potpunosti ostvariti. Međutim, zbog povoljnih kretanja prihoda planirani manjak i nadalje je mnogo manji od onog ostvarenog u 2011.

Dug središnje države povećao se tijekom prvih jedanaest mjeseci 2012. za 20,2 mlrd. kuna, dosegnuvši tako na kraju studenog 174,1 mlrd. kuna. Na zamjetljiv porast duga, osim zaduživanja središnje države, utjecalo je i preuzimanje obveza brodogradilišta u javni dug.

Statistički pregled

Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama

Podaci o potraživanjima i obvezama finansijskih institucija klasificiraju se prema institucionalnim sektorima i finansijskim instrumentima. Institucionalni sektori su sljedeći: finansijske institucije, središnja država, ostali domaći sektori i inozemstvo. Sektor finansijske institucije obuhvaća sljedeće podsektore: središnja banka, banke, ostale bankarske institucije i nebankarske finansijske institucije. Središnja banka je Hrvatska narodna banka. Banke su institucije kojima je Hrvatska narodna banka izdala odobrenje za obavljanje bankarskih poslova u skladu sa Zakonom o bankama, uključujući i štedionice u prijelaznom razdoblju. U sektor banke ne uključuju se banke u stečaju i bivše filijale banaka čije je sjedište izvan Republike Hrvatske. Ostale bankarske institucije su stambene štedionice, štedno-kreditne zadruge i investički fondovi. Nebankarske finansijske institucije su finansijske institucije koje nisu klasificirane kao banke ili kao ostale bankarske institucije (npr. društva za osiguranje, mirovinski fondovi).

Središnja država obuhvaća podsektor Republika Hrvatska i podsektor republički fondovi. Do prosinca 2003. podsektor Republika Hrvatska obuhvaćao je organe državne uprave, uključujući Hrvatske ceste, Hrvatske autopiste i Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, a podsektor

republički fondovi obuhvaća Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatski fond za privatizaciju, Hrvatske vode i Hrvatsku banku za obnovu i razvitak.

Od siječnja 2004. Hrvatske ceste, Hrvatske autopiste te Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka reklasificirani su iz podsektora Republika Hrvatska u podsektor republički fondovi.

Ostali domaći sektori su: organi lokalne države, državna i ostala trgovacka društva te stanovništvo, uključujući obrtnike i neprofitne institucije koje pružaju usluge stanovništvu. Podsektor ostala trgovacka društva obuhvaća i banke u stečaju. U pojedinim tablicama ostali domaći sektori dijele se u sljedeće podsektore: lokalna država, koja obuhvaća jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, trgovacka društva, koja obuhvaćaju državna i ostala trgovacka društva, te stanovništvo, koje uključuje i obrtnike i neprofitne institucije.

Sektor inozemstvo obuhvaća strane fizičke i pravne osobe.

Svi podaci o potraživanjima i obvezama odnose se na stanje na kraju razdoblja, pri čemu se devizne pozicije iskazuju u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja.

A. Monetarni i kreditni agregati

Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati

na kraju razdoblja, u milijunima kuna i postocima

Godina	Mjesec	Primarni novac	Novčana masa M1	Novčana masa M1a	Ukupna likvidna sredstva M4	Neto domaća aktiva	Plasmani	Mjesečne stope rasta					
								Primarni novac	Novčana masa M1	Novčana masa M1a	Ukupna likvidna sredstva M4	Neto domaća aktiva	Plasmani
1999.	prosinac ^a	10.310,0	13.858,9	13.965,7	56.659,3	40.003,8	55.875,8	4,53	5,46	5,48	2,28	0,35	-4,58
2000.	prosinac	11.717,3	18.030,3	18.256,4	73.061,1	44.043,9	60.883,8	7,32	10,04	9,89	3,66	10,46	2,66
2001.	prosinac	17.803,2	23.703,5	23.936,5	106.071,4	57.410,0	74.964,5	8,01	13,00	11,96	11,65	3,40	1,16
2002.	prosinac	23.027,9	30.869,8	31.876,7	116.141,8	83.324,4	97.463,7	10,72	6,11	6,79	1,65	7,92	2,15
2003.	prosinac	30.586,2	33.888,7	34.630,9	128.893,1	96.121,7	111.661,4	8,90	1,78	1,93	0,14	3,11	0,66
2004.	prosinac	33.924,4	34.562,1	35.186,5	139.947,7	108.205,1	127.308,6	8,69	2,86	2,68	0,23	2,15	1,99
2005.	prosinac	40.390,8	38.817,1	39.855,4	154.647,0	131.343,2	149.168,3	9,38	4,34	3,87	-0,02	1,84	1,94
2006.	prosinac	46.331,2	48.521,0	49.141,7	182.458,6	154.844,1	183.379,5	3,17	4,75	4,07	1,57	3,38	2,99
2007.	prosinac	51.923,9	57.878,3	58.663,4	215.822,1	166.375,5	210.828,4	3,73	6,71	6,62	3,95	3,54	2,65
2008.	prosinac	49.743,0	55.222,3	56.044,6	225.018,5	183.279,1	232.982,1	-9,89	8,17	8,49	3,17	5,68	1,96
2009.	prosinac	56.141,9	47.181,7	47.760,5	223.094,6	178.083,2	231.661,9	4,55	3,13	3,25	-0,23	-0,91	0,10
2010.	prosinac	56.249,1	49.151,7	49.748,5	232.869,6	188.845,0	247.520,2	2,81	1,67	1,18	0,17	3,24	0,52
2011.	prosinac	62.379,5	52.850,9	53.767,9	241.056,9	207.581,7	261.048,8	3,81	3,74	3,55	-0,25	2,05	0,83
2012.	siječanj	59.722,8	49.172,9	49.776,7	237.677,9	208.015,2	260.565,8	-4,26	-6,96	-7,42	-1,40	0,21	-0,19
	veljača	59.111,2	48.422,8	49.055,9	236.231,3	209.027,2	261.701,7	-1,02	-1,53	-1,45	-0,61	0,49	0,44
	ožujak	60.821,7	47.389,5	48.087,2	235.530,1	208.442,8	260.370,2	2,89	-2,13	-1,97	-0,30	-0,28	-0,51
	travanj	60.017,0	47.845,2	48.636,5	236.678,6	199.196,0	259.002,6	-1,32	0,96	1,14	0,49	-4,44	-0,53
	svibanj	63.883,6	49.350,9	50.163,6	239.629,8	204.432,6	255.301,2	6,44	3,15	3,14	1,25	2,63	-1,43
	lipanj	61.549,5	51.467,6	52.222,4	240.006,7	204.688,7	253.867,8	-3,65	4,29	4,10	0,16	0,13	-0,56
	srpanj	58.518,4	53.148,6	53.916,1	244.531,4	202.633,6	254.253,1	-4,92	3,27	3,24	1,89	-1,00	0,15
	kolovoz	58.750,7	52.251,6	53.164,6	247.983,7	200.814,8	251.581,2	0,40	-1,69	-1,39	1,41	-0,90	-1,05
	rujan	60.194,7	52.348,3	53.230,9	246.603,1	200.396,2	249.825,7	2,46	0,19	0,12	-0,56	-0,21	-0,70
	listopad	59.462,7	51.316,0	52.069,0	247.651,9	199.306,6	250.533,9	-1,22	-1,97	-2,18	0,43	-0,54	0,28
	studeni	59.368,9	51.108,2	52.010,9	249.013,4	198.658,1	249.864,8	-0,16	-0,41	-0,11	0,55	-0,33	-0,27
	prosinac ^b	61.265,2	53.443,8	54.399,4	248.942,9	199.168,4	244.513,9	3,19	4,57	4,59	-0,03	0,26	-2,14

^a Plasmani su jednokratno smanjeni u iznosu od 2.759,4 milijuna kuna. ^b U sklopu plasmana potraživanja od ostalih domaćih sektora smanjila su se u prosincu 2012. godine za 5,6 mlrd. kuna. To smanjenje u potpunosti je bilo posljedica transakcija jedne poslovne banke koja je, radi smanjenja djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana, prenijela ukupno 5,6 mlrd. kuna svojih potraživanja na društvo u neizravnom vlasništvu banke majke.

Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati • U tablici se iskažuju podaci o nekim osnovnim monetarnim i kreditnim agregatima te njihove mjesечne stope rasta. U rujnu 1999. godine provedena je revizija svih monetarnih agregata. U starijim publikacijama HNB-a podaci o potraživanjima i obvezama štedionica nisu obuhvaćeni u izračunu monetarnih agregata.

Primarni novac u cijelosti je preuzet iz Bilance Hrvatske narodne banke (Tablica C1).

Novčana masa M1 definirana je jednako kao i istoimena pozicija u Bilanci monetarnih institucija (Tablica B1) te obuhvaća gotov novac izvan banaka, depozite ostalih bankarskih institucija i ostalih domaćih sektora kod Hrvatske narodne banke te depozitni novac kod banaka. Novčana masa M1a obuhvaća gotov novac izvan banaka i depozitni novac kod banaka uvećan za depozitni novac središnje države kod banaka.

Ukupna likvidna sredstva M4 obuhvaćaju novčanu masu M1,

štedne i oročene depozite, devizne depozite te obveznice i instrumente tržišta novca (navedene komponente preuzete su iz Bilance monetarnih institucija (Tablica B1).

Neto domaća aktiva definirana je kao razlika između ukupnih likvidnih sredstava i inozemne aktive (neto).

Plasmani su potraživanja banaka od ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija i nebankarskih finansijskih institucija.

U svibnju 1999. godine pokrenut je stečajni postupak nad nekoliko banaka, koje su zbog toga isključene iz monetarne statistike. Prema podacima za travanj 1999. udio tih banaka u monetarnom agregatu M1 iznosio je 259,3 mil. kuna, a u monetarnom agregatu M4 iznosio je 4.035,8 mil. kuna. Podaci za lipanj 1999. godine bit će usporedivi s podacima za srpanj 1999. godine ako se stavka Plasmani banaka poveća za iznos od 3.513,5 mil. kuna.

B. Monetarne institucije

Tablica B1: Bilanca monetarnih institucija
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.	VI.	IX.	XII. ^a
AKTIVA									
1. Inozemna aktiva (neto)	49.446,5	41.739,4	45.011,4	44.024,6	33.475,2	27.087,3	35.318,0	46.207,0	49.774,5
2. Plasmani	226.076,1	254.569,8	253.523,6	272.601,4	299.152,6	299.941,9	296.935,2	292.713,8	292.240,9
2.1. Potraživanja od središnje države (neto)	15.247,7	21.587,7	21.861,7	25.081,2	38.103,8	39.571,7	43.067,4	42.888,1	47.727,0
2.2. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	207.398,7	231.472,7	229.870,2	244.039,2	257.620,2	257.167,5	250.734,8	246.333,8	240.990,6
2.3. Potraživanja od ostalih bankarskih institucija	1.640,0	441,9	681,7	890,9	1.350,3	1.314,0	1.080,6	974,7	1.078,6
2.4. Potraživanja od nebankarskih finansijskih institucija	1.789,7	1.067,4	1.109,9	2.590,0	2.078,3	1.888,7	2.052,4	2.517,2	2.444,7
Ukupno (1+2)	275.522,6	296.309,2	298.534,9	316.626,0	332.627,8	327.029,1	332.253,2	338.920,8	342.015,5
PASIVA									
1. Novčana masa	57.878,3	55.222,3	47.181,7	49.151,7	52.850,9	47.389,5	51.467,6	52.348,3	53.443,8
2. Štedni i oročeni depoziti	53.644,9	50.070,3	39.139,4	34.823,4	40.926,9	42.312,9	41.726,0	42.200,5	39.811,0
3. Devizni depoziti	103.090,1	117.194,8	135.410,6	147.557,1	145.166,1	144.007,4	144.791,5	149.855,7	153.090,9
4. Obveznice i instrumenti tržišta novca	1.208,8	2.531,1	1.362,8	1.337,4	2.112,9	1.820,3	2.021,6	2.198,6	2.597,3
5. Ograničeni i blokirani depoziti	2.280,9	3.094,2	2.598,3	2.389,0	3.293,4	2.645,5	2.697,6	2.609,7	2.651,2
6. Ostalo (neto)	57.419,6	68.196,5	72.842,0	81.367,5	88.277,4	88.853,6	89.549,0	89.707,9	90.421,3
Ukupno (1+2+3+4+5+6)	275.522,6	296.309,2	298.534,9	316.626,0	332.627,8	327.029,1	332.253,2	338.920,8	342.015,5

^a Potraživanja od ostalih domaćih sektora smanjila su se u prosincu 2012. godine za 5,6 mld. kuna. To smanjenje u potpunosti je bilo posljedica transakcija jedne poslovne banke koja je, radi smanjenja djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana, prenijela ukupno 5,6 mld. kuna svojih potraživanja na društvo u neizravnom vlasništvu banke majke.

Tablica B1: Bilanca monetarnih institucija • Bilanca monetarnih institucija prikazuje konsolidirane podatke iz Bilance Hrvatske narodne banke (Tablica C1) i Konsolidirane bilance banaka (Tablica D1).

Inozemna aktiva (neto) jest razlika između zbroja inozemnih aktiva Hrvatske narodne banke i banaka i zbroja inozemnih pasiva Hrvatske narodne banke i banaka.

Plasmani su zbroj odgovarajućih stavki iz Bilance Hrvatske narodne banke i Konsolidirane bilance banaka, s tim da su potraživanja od središnje države iskazana neto, tj. umanjena za depozite središnje države kod Hrvatske narodne banke i kod banaka.

Novčana masa zbroj je gotovog novca izvan banaka, depozita

ostalih bankarskih institucija kod Hrvatske narodne banke, depozita ostalih domaćih sektora kod Hrvatske narodne banke i depozitnog novca kod banaka (stavka Depozitni novac iz Konsolidirane bilance banaka, Tablica D1.).

Stavke Štedni i oročeni depoziti, Devizni depoziti te Obveznice i instrumenti tržišta novca u cijelosti su preuzete iz Konsolidirane bilance banaka, dok je stavka Ograničeni i blokirani depoziti zbroj pripadnih stavki iz Bilance Hrvatske narodne banke (isključujući blokirane depozite banaka kod Hrvatske narodne banke) i Konsolidirane bilance banaka. Ostalo (neto) su neraspoređene stavke pasive umanjene za neraspoređene pozicije aktive.

Tablica B2: Broj banaka i štedionica obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive

Godina	Mjesec	Ukupan broj banaka	Banke klasificirane po veličini bilančne aktive						Ukupan broj štedionica	Štedionice klasificirane po veličini bilančne aktive		
			Manje od 100 mil. kn	Od 100 do manje od 500 mil. kn	Od 500 mil. do manje od 1 mldr. kn	Od 1 do manje od 2 mldr. kn	Od 2 do manje od 10 mldr. kn	10 i više mldr. kn		Manje od 10 mil. kn	Od 10 do manje od 100 mil. kn	100 i više mil. kn
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1999.	prosinac	53	4	23	7	7	10	2	30	5	21	4
2000.	prosinac	45	3	15	9	6	10	2	29	5	19	5
2001.	prosinac	44	3	13	7	7	10	4	21	4	12	5
2002.	prosinac	46	4	13	7	9	8	5	10	3	5	2
2003.	prosinac	42	2	13	8	5	8	6	7	3	2	2
2004.	prosinac	39	1	12	9	6	5	6	6	3	3	–
2005.	prosinac	36	1	10	6	8	5	6	3	2	1	–
2006.	prosinac	35	2	6	5	10	4	8	3	2	1	–
2007.	prosinac	35	2	5	2	12	5	9	2	1	1	–
2008.	prosinac	36	2	7	1	11	6	9	2	1	1	–
2009.	prosinac	36	3	5	3	10	7	8	2	1	1	–
2010.	prosinac	36	3	5	2	9	9	8	2	1	1	–
2011.	prosinac	36	4	4	1	10	9	8	2	1	1	–
2012.	siječanj	35	4	4	1	9	9	8	2	1	1	–
	veljača	35	4	4	1	9	9	8	2	1	1	–
	ožujak	35	4	4	1	9	9	8	2	1	1	–
	travanj	35	4	4	1	10	8	8	2	1	1	–
	svibanj	35	4	4	1	9	9	8	2	1	1	–
	lipanj	35	4	4	1	10	8	8	2	1	1	–
	srpanj	35	4	4	1	10	8	8	2	1	1	–
	kolovoz	35	4	4	1	10	8	8	2	1	1	–
	rujan	35	4	4	1	9	9	8	2	1	1	–
	listopad	35	4	4	1	10	8	8	2	1	1	–
	studeni	35	4	4	1	9	9	8	2	1	1	–
	prosinac	34	4	4	1	8	9	8	2	1	1	–

Tablica B2: Broj banaka i štedionica obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive • U tablici se iskazuje ukupan broj banaka i štedionica u prijelaznom razdoblju, koje mjesečno izvješćuju Hrvatsku narodnu banku i čije je poslovanje prikazano u Konsolidiranoj

bilanci banaka. Monetarnom statistikom obuhvaćene su i institucije u likvidaciji, a do veljače 2005. godine i institucije koje su izgubile odobrenje za rad, a nisu pokrenule postupak likvidacije.

U tablici se također iskazuje klasifikacija banaka i štedionica prema veličini bilančne aktive.

C. Hrvatska narodna banka

Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.			
	XII.	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	VI.	IX.	XII.
5.2. Blagajnički zapisi HNB-a u stranoj valuti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Kapitalski računi	6.664,5	9.562,4	11.151,3	13.090,1	15.787,9	14.715,2	15.881,1	14.923,0	15.716,8
7. Ostalo (neto)	-665,6	-707,1	-735,9	-792,9	-844,6	-866,1	-870,3	-867,2	-878,1
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7)	72.425,1	66.885,8	75.828,3	78.745,2	84.696,5	85.247,1	87.397,2	84.821,9	84.796,4

^a Od prosinca 2002. računi SDA kod HNB-a za bruto i neto namire kupovine vrijednosnih papira reklassificirani su iz sektora središnja država u ostale domaće sektore. ^b Od listopada 2001. do svibnja 2003. Obveze prema stranim bankama obuhvaćaju i obveze na osnovi blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke kod nerezidenata.

Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke • U tablici se iskazuju podaci o potraživanjima i obvezama monetarnih vlasti.

Inozemna aktiva obuhvaća sljedeće oblike deviznih i kunske potraživanja od stranih fizičkih i pravnih osoba: zlato, posebna prava vučenja, pričuvnu poziciju kod Međunarodnoga monetarnog fonda, efektivni strani novac u rezervu, sredstva na tekućim računima kod stranih banaka, oročene depozite kod stranih banaka i pripadajuće obračunate kamate, plasmane u vrijednosne papire u devizama i ostala potraživanja.

Potraživanja od središnje države jesu krediti, dospjela potraživanja od državnog proračuna Republike Hrvatske i ulaganja u kratkoročne vrijednosne papire Republike Hrvatske. Prema Zakonu o Hrvatskoj narodnoj banci, koji je na snazi od travnja 2001. godine, Hrvatska narodna banka ne može odobravati kredite Republici Hrvatskoj, pa se u okviru te stavke iskazuju samo dospjela potraživanja od državnog proračuna nastala na osnovi obavljanja platnog prometa, te na osnovi obveza izvršenih prema Međunarodnom monetarnom fondu i stranim bankama. Do travnja 2001. godine u kunske kredite državnog proračunu bili su svrstavani kratkoročni krediti odobreni za premošćivanje neusklađenosti između pritjecanja prihoda i izvršavanja rashoda državnog proračuna, dugoročni krediti odobreni na osnovi posebnih uredaba Vlade Republike Hrvatske i dospjela potraživanja od državnog proračuna, dok je stavka Devizni kredit državnog proračunu bila protustavka obvezi prema Međunarodnom monetarnom fondu nastaloj na osnovi sukcesije članstva u toj instituciji.

Potraživanja od ostalih domaćih sektora su krediti i dospjela nenaplaćena potraživanja od ostalih domaćih sektora, uključujući banke u stečaju.

Potraživanja od banaka su krediti bankama i dospjela nenaplaćena potraživanja od banaka. Krediti bankama su lombardni krediti, kratkoročni krediti za likvidnost, ostali krediti te obratne repo transakcije. U stavku Lombardni krediti uključeni su i krediti bankama za premošćivanje nelikvidnosti, koji su u prosincu 1994. godine zamjenjeni lombardnim kreditima. Kratkoročni krediti za likvidnost, koji se odobravaju od početka 1999. godine, također služe za premošćivanje nelikvidnosti. Ostali krediti su: interventni krediti, specijalni krediti za premošćivanje nelikvidnosti banaka odobravani prijašnjih godina (inicijalni krediti, predsancijski krediti), dospjeli, a nenaplaćeni krediti te depoziti Hrvatske narodne banke kod banaka. Od travnja 2005. godine obratne repo transakcije provode se tjedno. Dospjela nenaplaćena potraživanja od banaka uključuju prekoračenja raspoloživih sredstava na njihovim računima za namiru (do polovine 1994.) te neurednosti banaka pri izdvajaju i održavanju obvezne pričuve.

Od svibnja 1999. potraživanja od ostalih domaćih sektora uključuju i potraživanja HNB-a po kreditima iz primarne emisije nenaplaćenim od banaka nad kojima je pokrenut stečajni postupak. Pri reklassifikaciji štedionica iz podsektora ostale bankarske institucije u podsektor banke revidirani su podaci u stavkama

Potraživanja od banaka i Potraživanja od ostalih bankarskih institucija.

Primarni novac čine gotov novac izvan banaka, novčana sredstva u blagajnama banaka, depoziti banaka kod Hrvatske narodne banke, depoziti ostalih bankarskih institucija kod Hrvatske narodne banke i depoziti ostalih domaćih sektora kod Hrvatske narodne banke. Depozite banaka čine novčana sredstva na računima za namiru banaka, sredstva obvezne pričuve izdvojena na posebne račune kod Hrvatske narodne banke (u koja je od ožujka 2006. uključena i posebna obvezna pričuva izdvojena na obveze po izdanim vrijednosnim papirima), obvezno upisani blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke te preko noći depoziti banaka. Depoziti ostalih bankarskih institucija su do rujna 2003. godine novčana sredstva na računima za namiru stambenih štedionica. Depoziti ostalih domaćih sektora su novčana sredstva na žiroračunima ostalih domaćih sektora, koji se na temelju zakona i drugih pravnih propisa uključuju u depozit kod Hrvatske narodne banke.

Ograničeni i blokirani depoziti obuhvaćaju izdvojenu deviznu obveznu pričuvu i pripadajuće obračunate kamate, ograničene depozite i blokirane devizne depozite. Na određene devizne izvore sredstava banke izdvajaju deviznu obveznu pričuvu na posebne račune HNB-a, a od kolovoza 2004. do listopada 2008. godine i graničnu obveznu pričuvu. Ograničeni depoziti su kunska sredstva izdvojena po nalogu suda ili na temelju propisa te u razdoblju od svibnja 1999. do travnja 2002. i depoziti banaka u stečaju. Blokirani devizni depoziti su sredstva koja su bila izdvajana na posebne račune kod Hrvatske narodne banke za podmirenje dospjelih neplaćenih obveza prema inozemnim vjerovnicima.

Inozemna pasiva obuhvaća kredite primljene od Međunarodnoga monetarnog fonda, obveze prema međunarodnim finansijskim institucijama i stranim bankama s pripisanim obračunatim kamatama.

Depoziti središnje države su depozitni novac i devizni računi Republike Hrvatske i republičkih fondova kod Hrvatske narodne banke te blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke koje su dragovoljno upisale institucije iz sektora središnja država.

Blagajnički zapisi su dragovoljno upisani blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke u kunama i stranoj valuti, osim blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke koje su dragovoljno upisale institucije iz sektora središnja država.

Kapitalski računi uključuju pričuve, rezervacije i račune prihoda i rashoda.

Ostalo (neto) su neraspoređeni računi pasive umanjeni za neraspoređene račune aktive Bilance Hrvatske narodne banke.

Radi reklassifikacije štedionica iz podsektora ostale bankarske institucije u podsektor banke revidirani su podaci u stavkama Gotov novac izvan banaka, Blagajne banaka, Depoziti banaka i Depoziti ostalih bankarskih institucija.

D. Banke

Tablica D1: Konsolidirana bilanca banaka

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.	VI.	IX.	XII. ^a
AKTIVA									
1. Pričuve banaka kod središnje banke	50.178,9	40.705,6	45.902,1	45.759,6	51.238,7	50.567,0	49.024,9	47.440,4	49.411,9
1.1. Kunske pričuve kod središnje banke	35.929,1	32.700,5	40.860,4	40.986,4	45.700,5	44.650,7	43.750,1	42.247,8	44.317,4
1.2. Devizne pričuve kod središnje banke	14.249,8	8.005,1	5.041,7	4.773,2	5.538,2	5.916,3	5.274,7	5.192,7	5.094,5
2. Inozemna aktiva	46.438,5	50.246,6	49.577,0	47.245,4	39.450,1	32.725,3	35.167,1	43.224,9	38.485,6
3. Potraživanja od središnje države	28.971,5	37.801,1	44.249,5	50.307,6	57.869,9	63.076,8	67.831,0	66.454,0	70.041,4
4. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	207.330,7	231.408,6	229.866,1	244.035,4	257.616,6	257.164,0	250.731,4	246.331,1	240.988,1
4.1. Potraživanja od lokalne države	2.140,8	2.077,4	2.074,2	2.412,8	2.712,3	2.682,8	2.611,2	2.468,6	2.700,6
4.2. Potraživanja od trgovackih društava	92.265,1	102.779,8	104.898,1	114.089,7	126.195,8	126.464,4	120.179,0	117.673,1	111.669,3
4.3. Potraživanja od stanovništva	112.924,9	126.551,4	122.893,7	127.532,9	128.708,6	128.016,8	127.941,2	126.189,4	126.618,1
5. Potraživanja od ostalih bankarskih institucija	1.640,0	441,9	681,7	890,9	1.350,3	1.314,0	1.080,6	974,7	1.078,6
6. Potraživanja od nebankarskih finansijskih institucija	1.789,7	1.067,4	1.109,9	2.590,0	2.078,3	1.888,7	2.052,4	2.517,2	2.444,7
Ukupno (1+2+3+4+5+6)	336.349,4	361.671,2	371.386,3	390.829,0	409.604,0	406.735,8	405.887,3	406.942,4	402.450,3
PASIVA									
1. Depozitni novac	41.870,8	38.171,2	31.899,6	33.888,9	36.161,3	31.217,3	33.668,6	34.399,1	36.496,3
2. Štedni i oročeni depoziti	53.644,9	50.070,3	39.139,4	34.823,4	40.926,9	42.312,9	41.726,0	42.200,5	39.811,0
3. Devizni depoziti	103.090,1	117.194,8	135.410,6	147.557,1	145.166,1	144.007,4	144.791,5	149.855,7	153.090,9
4. Obveznice i instrumenti tržišta novca	1.208,8	2.531,1	1.362,8	1.337,4	2.112,9	1.820,3	2.021,6	2.198,6	2.597,3
5. Inozemna pasiva	65.152,6	75.296,1	80.365,3	81.940,4	90.276,5	90.766,9	87.230,9	81.825,4	73.493,1
6. Depoziti središnje države	13.525,8	16.007,5	18.219,3	19.870,3	18.244,9	18.964,8	19.323,1	18.315,0	18.857,3
7. Krediti primljeni od središnje banke	4.178,3	14,0	13,5	12,9	139,1	61,8	11,8	11,7	11,8
8. Ograničeni i blokirani depoziti	2.252,3	3.038,4	2.548,4	2.328,3	3.231,5	2.578,6	2.576,1	2.481,9	2.510,4
9. Kapitalski računi	53.178,9	60.317,4	66.306,4	71.826,9	76.624,4	78.372,4	78.303,7	79.788,5	79.829,1
10. Ostalo (neto)	-1.753,2	-969,7	-3.879,1	-2.756,6	-3.279,6	-3.366,5	-3.766,0	-4.134,0	-4.246,8
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	336.349,4	361.671,2	371.386,3	390.829,0	409.604,0	406.735,8	405.887,3	406.942,4	402.450,3

^a Potraživanja od ostalih domaćih sektora smanjila su se u prosincu 2012. godine za 5,6 mld. kuna. To smanjenje u potpunosti je bilo posljedica transakcija jedne poslovne banke koja je, radi smanjenja djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana, prenijela ukupno 5,6 mld. kuna svojih potraživanja na društvo u neizravnom vlasništvu banke majke.

Tablica D1: Konsolidirana bilanca banaka • U konsolidiranu bilancu banaka uključeni su podaci o potraživanjima i obvezama banaka. Konsolidirana su međusobna potraživanja i obveze između banaka.

Pričuve banaka kod središnje banke su kunske i devizne. Kunske pričuve su novčana sredstva banaka u blagajnama i kunska novčana sredstva banaka na računima kod središnje banke. Devizne pričuve su devizna novčana sredstva na deviznim računima Hrvatske narodne banke.

Inozemna aktiva su sljedeći oblici deviznih i kunksih potraživanja od stranih fizičkih i pravnih osoba: strani efektivni novac u blagajnama, sredstva na tekućim računima i oročeni depoziti kod inozemnih banaka (uključujući loro akreditive i ostala pokrića), vrijednosni papiri, krediti i dionice.

Potraživanja od središnje države su sljedeći oblici kunksih i deviznih potraživanja: instrumente tržišta novca, obveznice, kredite (uključujući akceptne kredite) i dionice.

Potraživanja od ostalih bankarskih institucija i nebankarskih finansijskih institucija obuhvaćaju iste oblike kunksih i deviznih potraživanja, s tim da potraživanja od ostalih bankarskih institucija obuhvaćaju još i depozite.

Stavke Depozitni novac, Štedni i oročeni depoziti, Devizni depoziti te Obveznice i instrumenti tržišta novca obuhvaćaju obveze banaka prema ostalim domaćim sektorima, ostalim bankarskim institucijama te nebankarskim finansijskim institucijama.

Depozitni novac uključuje novčana sredstva na žiroračunima i tekućim računima te obveze banaka po izdanim kunskim instrumentima plaćanja, a umanjuje se za novčana sredstva u platnom prometu (odnosno za čekove u blagajnama banaka i čekove poslane na naplatu).

Štedni i oročeni depoziti su kunci štedni depoziti po viđenju te kunci oročeni depoziti i kunci depoziti s otkaznim rokom.

Devizni depoziti su devizni depoziti po viđenju, devizni oročeni depoziti i devizni depoziti s otkaznim rokom.

Obveznice i instrumenti tržišta novca su neto obveze banaka po izdanim vrijednosnim papirima i primljeni krediti. Izdati podređeni i hibridni instrumenti koje su upisali inozemni investitori nisu obuhvaćeni ovom stavkom.

Inozemna pasiva obuhvaća sljedeće oblike deviznih i kunksih obveza prema stranim fizičkim i pravnim osobama: žiroračune i tekuće račune, štedne depozite (uključujući loro akreditive i ostala pokrića), oročene depozite, primljene kredite i dospjele obveze. U sklopu primljenih kredita iskazuju se i izdati podređeni i hibridni instrumenti koje su upisali inozemni investitori.

Depoziti središnje države su svi oblici kunske i devizne obveza (osim ograničenih i blokiranih depozita) banaka prema središnjoj državi.

Krediti primljeni od središnje banke su krediti primljeni od Hrvatske narodne banke i depoziti Hrvatske narodne banke kod banaka, pri čemu se kao krediti tretiraju i poslovi reotkaza vrijednosnih papira.

Ograničeni i blokirani depoziti obuhvaćaju sljedeće obveze banaka: kunske i devizne ograničene depozite ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija, nebankarskih finansijskih institucija, središnje države te stranih pravnih i fizičkih osoba i blokirane devizne depozite stanovništva regulirane Zakonom o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

Kapitalski računi su dionički kapital, dobit ili gubitak pret-hodne i tekuće godine, zadržana dobit (gubitak), zakonske pričuve, statutarne i ostale kapitalne pričuve, rezerve proizašle iz transakcija zaštite, nerealizirana dobit (gubitak) s osnove vrijednosnog usklađivanja finansijske imovine raspoložive za prodaju te ispravci vrijednosti i posebne rezerve za identificirane gubitke po skupnoj osnovi.

Ostalo (neto) su neraspoređeni računi pasive umanjeni za neraspoređene račune aktive, uključujući fer vrijednost izvedenih finansijskih instrumenata.

Tablice D2 – D12 • Ovaj skup tablica (osim Tablice D5) razrađeni je prikaz odgovarajućih pozicija aktive i pasive Konsolidirane bilance banaka (Tablica D1).

Tablica D2: Inozemna aktiva banaka

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.	VI.	IX.	XII.
1. Devizna inozemna aktiva	45.837,2	49.705,1	49.230,3	46.920,2	39.159,2	32.384,4	34.674,1	41.985,6	37.357,6
1.1. Potraživanja od stranih finansijskih institucija	37.824,9	38.038,3	34.186,6	32.069,1	29.698,4	24.319,4	26.529,6	33.357,5	28.794,7
Efektivni strani novac	1.245,5	1.973,2	1.772,6	1.628,4	1.944,8	1.621,0	2.290,7	1.824,8	1.764,9
Tekući računi	1.305,2	2.109,8	1.338,7	1.584,7	2.486,3	2.085,7	3.321,8	4.784,6	5.693,9
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	31.726,1	31.444,5	29.254,5	26.728,1	22.302,7	17.534,0	16.499,5	21.417,6	15.687,0
Vrijednosni papiri	3.210,4	2.307,1	1.629,0	1.896,5	2.840,4	2.817,4	4.269,0	5.203,2	5.353,5
Krediti	195,9	166,3	117,6	170,1	67,7	220,4	107,3	82,3	245,8
Dionice stranih banaka	141,9	37,4	74,2	61,3	56,4	41,0	41,3	45,0	49,8
1.2. Potraživanja od stranaca	8.012,3	11.666,8	15.043,7	14.851,2	9.460,8	8.065,0	8.144,4	8.628,1	8.562,8
Potraživanja od stranih država	6.696,1	9.976,8	13.477,2	13.047,3	7.544,3	6.110,7	6.107,9	6.431,6	6.944,0
Potraživanja od stranih osoba	1.295,2	1.613,5	1.534,5	1.785,9	1.857,5	1.891,1	2.013,8	2.173,0	1.592,0
Vrijednosni papiri	180,9	235,1	205,4	131,0	62,8	65,6	68,1	58,3	7,2
Krediti	1.114,3	1.378,4	1.329,1	1.654,9	1.794,6	1.825,5	1.945,7	2.114,7	1.584,8
Dionice stranih osoba	20,9	76,5	32,0	17,9	59,0	63,2	22,7	23,5	26,8
2. Kunsk inozemna aktiva	601,3	541,5	346,7	325,2	290,9	340,8	493,0	1.239,3	1.128,0
2.1. Potraživanja od stranih finansijskih institucija	408,1	144,1	86,3	72,4	122,9	168,8	318,4	1.062,8	945,2
2.2. Potraživanja od stranaca	193,3	397,4	260,3	252,8	168,0	172,0	174,5	176,5	182,9
U tome: Krediti	192,7	396,8	260,0	252,5	167,7	171,7	174,2	176,2	182,6
Ukupno (1+2)	46.438,5	50.246,6	49.577,0	47.245,4	39.450,1	32.725,3	35.167,1	43.224,9	38.485,6

Tablica D2: Inozemna aktiva banaka • U tablici se iskazuju potraživanja banaka od stranih fizičkih i pravnih osoba.

Inozemna aktiva banaka obuhvaća deviznu inozemnu aktivu i kunsku inozemnu aktivu. I u sklopu devizne i u sklopu kunske

inozemne aktive posebno su prikazana potraživanja od stranih banaka i potraživanja od stranaca (ukupno i po finansijskim instrumentima).

Tablica D3: Potraživanja banaka od središnje države

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.	VI.	IX.	XII.
1. Kunska potraživanja	24.081,8	24.901,6	24.461,9	28.491,6	30.089,7	28.410,5	34.357,6	33.333,2	34.793,4
1.1. Potraživanja od Republike Hrvatske	19.057,3	19.899,5	19.230,6	21.461,5	22.981,1	21.497,2	24.141,2	23.216,7	24.233,1
Vrijednosni papiri	16.099,8	16.969,0	16.305,4	17.752,1	19.749,9	17.759,1	17.141,8	16.360,7	16.890,4
U tome: Obveznice za blokirano deviznu štednju građana	6,4	6,1	5,2	6,7	5,8	1,0	0,6	0,6	0,2
Krediti	2.957,5	2.930,4	2.925,1	3.709,4	3.231,2	3.738,1	6.999,4	6.856,0	7.342,7
1.2. Potraživanja od republičkih fondova	5.024,5	5.002,1	5.231,3	7.030,2	7.108,6	6.913,2	10.216,5	10.116,4	10.560,3
Vrijednosni papiri	–	6,1	–	–	–	–	–	–	–
Krediti	5.024,5	4.996,1	5.231,3	7.030,2	7.108,6	6.913,2	10.216,5	10.116,4	10.560,3
2. Devizna potraživanja	4.889,7	12.899,5	19.787,7	21.815,9	27.780,1	34.666,3	33.473,4	33.120,8	35.172,6
2.1. Potraživanja od Republike Hrvatske	4.388,6	9.843,6	14.793,1	14.901,3	18.262,6	24.447,8	22.827,1	22.810,8	23.008,3
Vrijednosni papiri	268,4	300,7	234,7	207,7	1.281,2	6.367,9	6.832,2	6.857,6	6.907,3
Krediti	4.120,1	9.542,9	14.558,4	14.693,5	16.981,4	18.079,8	15.994,9	15.953,1	16.101,1
2.2. Potraživanja od republičkih fondova	501,2	3.055,9	4.994,6	6.914,7	9.517,6	10.218,5	10.646,3	10.310,1	12.164,2
Vrijednosni papiri	82,1	50,9	52,0	84,7	71,3	69,7	68,9	13,4	0,4
Krediti	419,1	3.005,1	4.942,6	6.830,0	9.446,3	10.148,8	10.577,4	10.296,7	12.163,9
Ukupno (1+2)	28.971,5	37.801,1	44.249,5	50.307,6	57.869,9	63.076,8	67.831,0	66.454,0	69.965,9

Tablica D3: Potraživanja banaka od središnje države • U tablici se iskazuju kunska i devizna potraživanja banaka od središnje države. U kunskim potraživanjima od Republike Hrvatske

stavka Vrijednosni papiri obuhvaća i Obveznice za blokirano deviznu štednju građana izdane na temelju Zakona o pretvaranju deviznih depozita gradana u javni dug Republike Hrvatske.

Tablica D4: Potraživanja banaka od ostalih domaćih sektora

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010 XII.	2011. XII.	2012.			
						III.	VI.	IX.	XII. ^a
1. Kunska potraživanja	194.476,7	216.530,8	211.273,4	221.988,6	233.543,4	233.036,2	228.773,0	225.852,7	223.749,5
1.1. Instrumenti tržišta novca	2.147,4	2.674,5	2.040,2	1.873,2	2.258,8	2.251,6	2.678,1	2.760,6	3.594,9
1.2. Obveznice	1.366,0	1.341,4	1.691,0	1.702,7	1.618,7	1.566,8	1.714,4	1.614,2	1.468,2
1.3. Krediti	188.462,5	210.424,0	205.279,3	215.923,2	226.136,0	225.697,5	220.854,9	217.965,0	215.351,1
1.4. Dionice	2.500,8	2.090,8	2.262,9	2.489,5	3.530,0	3.520,3	3.525,6	3.513,0	3.335,3
2. Devizna potraživanja	12.854,0	14.877,8	18.592,7	22.046,8	24.073,2	24.127,9	21.958,3	20.478,4	17.238,6
2.1. Vrijednosni papiri	249,2	109,3	441,1	105,7	163,1	91,0	108,7	60,7	148,0
2.2. Krediti	12.604,9	14.768,5	18.151,7	21.941,1	23.910,1	24.036,9	21.849,6	20.417,7	17.090,6
Ukupno (1+2)	207.330,7	231.408,6	229.866,1	244.035,4	257.616,6	257.164,0	250.731,4	246.331,1	240.988,1

^a Potraživanja od ostalih domaćih sektora smanjila su se u prosincu 2012. godine za 5,6 mlrd. kuna. To smanjenje u potpunosti je bilo posljedica transakcija jedne poslovne banke koja je, radi smanjenja djelomično nadoknadih i nenadoknadih plasmana, prenijela ukupno 5,6 mlrd. kuna svojih potraživanja na društvo u neizravnom vlasništvu banke majke.**Tablica D4: Potraživanja banaka od ostalih domaćih sektora** • U tablici se iskazuju kunska i devizna potraživanja banaka od ostalih domaćih sektora, klasificirana prema finansijskim

instrumentima: instrumenti tržišta novca (uključujući faktoring i forfaiting od siječnja 2004. godine), krediti (uključujući akceptne kredite i kupljena potraživanja) i dionice.

Tablica D5: Distribucija kredita banaka po institucionalnim sektorima na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.	VI.	IX.	XII.
KUNSKI KREDITI									
1. Krediti središnjoj državi	7.982,0	7.926,5	8.156,4	10.739,6	10.339,8	10.651,4	17.215,8	16.972,5	17.903,0
1.1. Krediti Republičkoj Hrvatskoj	2.957,5	2.930,4	2.925,1	3.709,4	3.231,2	3.738,1	6.999,4	6.856,0	7.342,7
1.2. Krediti republičkim fondovima	5.024,5	4.996,1	5.231,3	7.030,2	7.108,6	6.913,2	10.216,5	10.116,4	10.560,3
2. Krediti lokalnoj državi	1.867,5	1.786,9	1.795,4	2.168,1	2.528,2	2.503,1	2.438,0	2.323,5	2.551,6
3. Krediti trgovackim društvima	74.001,7	82.431,7	80.913,1	86.564,6	95.224,8	95.508,3	90.806,4	89.759,5	86.440,8
4. Krediti stanovništvu	112.593,3	126.205,3	122.570,8	127.190,5	128.382,9	127.686,1	127.610,6	125.882,0	126.358,7
U tome: Stambeni krediti	45.218,6	52.305,5	52.949,4	57.984,0	59.610,9	59.343,9	59.520,6	58.777,5	59.205,7
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	213,6	36,1	236,5	293,2	532,0	263,5	140,7	156,1	104,4
6. Krediti nebankarskim finansijskim institucijama	947,6	741,4	689,0	2.063,0	1.480,0	1.313,1	1.632,8	2.117,2	1.822,5
A. Ukupno (1+2+3+4+5+6)	197.605,7	219.128,0	214.361,3	229.018,9	238.487,8	237.925,5	239.844,3	237.210,8	235.181,0
DEVIZNI KREDITI									
1. Krediti središnjoj državi	4.539,2	12.548,0	19.501,0	21.523,5	26.427,7	28.228,7	26.572,3	26.249,9	28.264,9
1.1. Krediti Republičkoj Hrvatskoj	4.120,1	9.542,9	14.558,4	14.693,5	16.981,4	18.079,8	15.994,9	15.953,1	16.101,1
1.2. Krediti republičkim fondovima	419,1	3.005,1	4.942,6	6.830,0	9.446,3	10.148,8	10.577,4	10.296,7	12.163,9
2. Krediti lokalnoj državi	8,7	5,5	3,0	0,5	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2
3. Krediti trgovackim društvima	12.264,5	14.416,8	17.825,7	21.598,3	23.584,1	23.705,9	21.518,7	20.110,0	16.906,4
4. Krediti stanovništvu	331,6	346,1	323,0	342,4	325,7	330,7	330,6	307,5	259,4
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	74,0	1,2	31,0	0,6	69,1	65,6	77,0	–	56,6
6. Krediti nebankarskim finansijskim institucijama	668,0	143,5	269,4	341,3	452,6	449,1	288,8	272,4	301,5
B. Ukupno (1+2+3+4+5+6)	17.886,0	27.461,1	37.953,0	43.806,5	50.859,5	52.780,4	48.787,6	46.940,0	45.789,1
UKUPNO (A+B)	215.491,7	246.589,1	252.314,3	272.825,4	289.347,3	290.705,9	288.631,9	284.150,8	280.970,1

Tablica D5: Distribucija kredita banaka po institucionalnim sektorima • U tablici se iskazuju podaci o kunskim i deviznim kreditima banaka domaćim sektorima, pri čemu krediti

obuhvaćaju i akceptne kredite, finansijski najam (leasing), izvršena plaćanja na osnovi garancija i drugih jamstva i kupljena potraživanja, a do prosinca 2003. godine i faktoring i forfaiting.

Tablica D6: Depozitni novac kod banaka
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.	VI.	IX.	XII.
1. Lokalna država									
2. Trgovačka društva	2.689,4	2.441,1	1.377,7	1.303,3	1.616,9	989,3	1.154,4	1.264,0	1.593,8
3. Stanovništvo	19.599,3	16.896,1	14.893,1	15.860,4	17.127,7	13.203,4	15.054,3	15.549,7	16.851,2
4. Ostale bankarske institucije	17.896,7	17.620,1	14.218,6	15.581,9	16.156,0	15.814,9	15.738,0	16.268,1	16.157,5
5. Nebankarske finansijske institucije	481,1	293,6	517,1	347,5	397,9	459,7	609,6	530,7	581,2
6. Manje: Čekovi banaka i obračun čekova banaka	1.205,2	921,1	893,4	796,0	862,9	750,1	1.112,3	786,6	1.312,6
Ukupno (1+2+3+4+5+6)	41.870,8	38.171,2	31.899,6	33.888,9	36.161,3	31.217,3	33.668,6	34.399,1	36.496,3

Tablica D6: Depozitni novac kod banaka • U tablici se iskazuju depozitni novac kod banaka, klasificiran prema domaćim institucionalnim sektorima.

Depozitni novac je zbroj novčanih sredstava na žiroračunima i tekućim računima ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih

institucija i nebankarskih finansijskih institucija umanjeno za novčana sredstva u platnom prometu (odnosno za čekove u blagajnama banaka i čekove poslane na naplatu). Obveze banaka po izdanim kunkim instrumentima plaćanja uključene su u sektor stanovništvo.

Tablica D7: Štedni i oročeni depoziti kod banaka

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.	VI.	IX.	XII.
1. Štedni depoziti	3.086,1	2.770,3	2.523,1	2.503,2	2.506,4	2.334,6	2.338,0	2.315,6	2.397,6
1.1. Lokalna država	2,5	0,0	0,0	0,1	21,2	2,6	1,9	1,5	18,9
1.2. Trgovačka društva	154,7	108,8	203,7	318,9	440,5	359,5	388,0	400,9	450,5
1.3. Stanovništvo	2.929,0	2.657,7	2.268,9	2.167,4	2.016,9	1.955,2	1.891,8	1.883,5	1.897,2
1.4. Ostale bankarske institucije	–	–	5,0	–	4,3	1,4	1,7	0,1	1,4
1.5. Nebankarske finansijske institucije	–	3,7	45,5	16,9	23,4	16,0	54,6	29,7	29,6
2. Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	50.558,8	47.300,1	36.616,3	32.320,2	38.420,6	39.978,2	39.388,0	39.884,9	37.413,5
2.1. Lokalna država	549,5	726,0	498,8	355,2	314,6	619,9	657,8	701,4	231,1
2.2. Trgovačka društva	18.414,8	16.268,0	11.559,0	8.933,3	11.249,5	11.566,0	9.318,2	10.083,8	7.736,4
2.3. Stanovništvo	20.479,1	22.721,6	16.910,7	17.188,1	19.129,1	20.039,6	19.909,9	20.362,4	20.867,2
2.4. Ostale bankarske institucije	6.386,5	2.563,4	3.039,8	2.448,8	4.041,8	4.438,1	5.901,7	5.497,5	5.316,6
2.5. Nebankarske finansijske institucije	4.728,9	5.021,1	4.608,1	3.394,8	3.685,5	3.314,6	3.600,3	3.239,7	3.262,2
Ukupno (1+2)	53.644,9	50.070,3	39.139,4	34.823,4	40.926,9	42.312,9	41.726,0	42.200,5	39.811,0

Tablica D7: Štedni i oročeni depoziti kod banaka • U tablici se iskazuju kunske štedni i oročeni depoziti ostalih domaćih

sektora, ostalih bankarskih institucija i nebankarskih finansijskih institucija kod banaka.

Tablica D8: Devizni depoziti kod banaka

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.	VI.	IX.	XII.
1. Štedni depoziti	22.845,0	21.262,2	20.781,0	22.906,1	22.833,9	21.318,9	21.368,6	23.803,6	23.551,4
1.1. Lokalna država	27,5	22,1	25,5	15,8	8,9	16,1	13,5	17,0	17,3
1.2. Trgovačka društva	5.543,6	5.132,0	5.053,6	5.738,5	5.552,0	4.517,2	4.534,0	5.754,3	5.992,9
1.3. Stanovništvo	16.720,8	15.682,8	15.148,7	16.313,0	16.821,4	16.266,3	16.334,9	17.031,5	16.461,8
1.4. Ostale bankarske institucije	251,7	121,4	150,4	268,5	66,6	111,3	90,3	162,2	169,2
1.5. Nebankarske finansijske institucije	301,5	303,9	402,9	570,2	385,0	408,0	395,9	838,6	910,3
2. Oročeni depoziti	80.245,1	95.932,6	114.629,6	124.651,0	122.332,2	122.688,5	123.423,0	126.052,2	129.539,5
2.1. Lokalna država	2,1	2,3	2,5	2,3	11,2	6,2	4,9	4,4	5,7
2.2. Trgovačka društva	10.391,9	11.215,5	13.516,9	15.097,8	10.372,5	9.580,8	9.222,2	9.973,3	11.262,6
2.3. Stanovništvo	66.465,7	80.419,6	95.598,0	104.621,4	109.304,8	109.917,9	110.868,7	111.779,7	114.362,1
2.4. Ostale bankarske institucije	1.038,6	808,2	663,0	1.384,1	682,5	659,2	774,5	865,4	931,1
2.5. Nebankarske finansijske institucije	2.346,8	3.487,0	4.849,1	3.545,4	1.961,2	2.524,4	2.552,8	3.429,3	2.978,0
Ukupno (1+2)	103.090,1	117.194,8	135.410,6	147.557,1	145.166,1	144.007,4	144.791,5	149.855,7	153.090,9

Tablica D8: Devizni depoziti kod banaka • U tablici se iskazuju devizni štedni i oročeni depoziti ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija i nebankarskih finansijskih institucija

kod banaka. Devizni štedni depoziti su svi devizni depoziti po videnju i izdani devizni instrumenti plaćanja, a devizni oročeni depoziti obuhvaćaju i devizne depozite s otkaznim rokom.

Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.	VI.	IX.	XII.
1. Instrumenti tržišta novca (neto)	0,8	0,8	0,8	-	-	-	-	-	-
2. Obveznice (neto)	632,0	609,5	765,3	1.016,7	1.769,1	1.726,8	1.689,1	1.479,8	1.649,0
3. Primljeni krediti	576,0	1.920,8	596,7	320,7	343,8	93,5	332,6	718,8	948,2
3.1. Lokalna država	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2. Trgovačka društva	152,9	3,5	4,6	2,4	1,6	2,4	237,5	561,8	788,6
3.3. Ostale bankarske institucije	266,4	1.719,2	551,8	318,1	205,1	72,1	57,5	119,2	123,4
3.4. Nebankarske finansijske institucije	156,6	198,0	40,4	0,1	137,0	19,0	37,6	37,8	36,2
Ukupno (1+2+3)	1.208,8	2.531,1	1.362,8	1.337,4	2.112,9	1.820,3	2.021,6	2.198,6	2.597,3

Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca • U tablici se iskazuju neto obveze banaka na osnovi izdanih vrijednosnih papira i krediti primljeni od ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija i nebankarskih finansijskih institucija.

Instrumenti tržišta novca (neto) obuhvaćaju neto obveze banaka na osnovi izdanih blagajničkih zapisa, izdanih mjenica, akceptiranih mjenica i ostalih izdanih vrijednosnih papira.

Obveznice (neto) obuhvaćaju neto obveze banaka na osnovi izdanih kunskih i deviznih obveznica, te izdanih podređenih i hibridnih instrumenata, osim onih koje su upisali inozemni investitori.

Primljeni krediti iskazani su ukupno i klasificirani prema institucionalnim sektorima.

Tablica D10: Inozemna pasiva banaka

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.	VI.	IX.	XII.
1. Devizna inozemna pasiva	48.461,3	54.726,8	60.046,7	58.715,8	67.938,6	68.460,5	66.048,3	60.887,6	57.795,4
1.1. Obveze prema stranim finansijskim institucijama	41.483,1	47.878,5	51.702,3	48.789,0	58.001,2	58.415,5	55.809,6	50.615,2	47.569,8
Tekući računi	258,8	176,6	221,0	208,3	184,4	133,5	155,5	224,7	184,6
Oročeni depoziti i depoziti s otakznim rokom	10.562,9	14.016,4	21.945,8	20.188,9	27.444,5	26.846,9	25.822,7	20.811,9	17.354,5
Krediti	27.373,0	30.408,3	29.535,4	28.391,9	30.372,2	31.435,1	29.831,4	29.578,6	30.030,7
U tome: Podređeni i hibridni instrumenti	405,9	1.585,1	2.000,7	2.079,8	2.268,1	2.212,4	2.214,6	2.193,8	2.222,6
Obveznice	3.288,4	3.277,1	-	-	-	-	-	-	-
1.2. Obveze prema strancima	6.978,2	6.848,4	8.344,4	9.926,7	9.937,5	10.045,0	10.238,7	10.272,4	10.225,6
Štedni i oročeni depoziti	6.729,9	6.719,0	8.336,3	9.909,3	9.921,2	10.029,4	10.225,1	10.259,5	10.212,5
Depoziti po viđenju	1.537,2	1.374,5	1.267,8	1.434,3	1.434,3	1.479,2	1.550,4	1.794,6	1.591,7
Oročeni depoziti i depoziti s otakznim rokom	5.192,7	5.344,6	7.068,6	8.475,0	8.486,9	8.550,1	8.674,7	8.464,9	8.620,8
Krediti	248,3	129,3	8,0	17,5	16,2	15,6	13,6	12,9	13,1
U tome: Podređeni i hibridni instrumenti	-	-	-	11,1	11,3	11,3	9,3	9,2	9,3
2. Kunska inozemna pasiva	16.691,3	20.569,2	20.318,6	23.224,6	22.337,9	22.306,4	21.182,6	20.937,8	15.697,6
2.1. Obveze prema stranim finansijskim institucijama	16.093,8	20.061,0	19.943,0	22.817,7	21.806,5	21.755,7	20.673,2	20.362,7	15.089,6
Depozitni novac	519,0	898,1	359,1	696,3	655,0	607,8	1.059,7	645,7	723,0
Oročeni depoziti i depoziti s otakznim rokom	11.423,7	15.014,2	14.654,3	15.963,5	16.449,5	18.080,7	16.590,9	16.705,4	11.398,4
Krediti	4.151,2	4.148,8	4.929,6	6.158,0	4.702,1	3.067,1	3.022,6	3.011,6	2.968,2
U tome: Podređeni i hibridni instrumenti	0,4	-	749,2	899,0	964,6	963,2	954,1	975,5	970,8
2.2. Obveze prema strancima	597,5	508,2	375,7	406,8	531,4	550,7	509,5	575,1	608,0
Depozitni novac	253,2	257,0	222,8	250,3	355,0	339,7	326,1	378,3	393,0
Oročeni depoziti i depoziti s otakznim rokom	340,6	245,7	144,4	148,0	162,7	197,4	169,7	181,6	200,2
Krediti	3,7	5,5	8,5	8,5	13,7	13,6	13,6	15,2	14,9
U tome: Podređeni i hibridni instrumenti	3,7	5,5	8,5	8,5	13,7	13,6	13,6	15,2	14,9
Ukupno (1+2)	65.152,6	75.296,1	80.365,3	81.940,4	90.276,5	90.766,9	87.230,9	81.825,4	73.493,1

Tablica D10: Inozemna pasiva banaka • U tablici se iskazuju ukupne devizne i kunske obveze banaka prema stranim fizičkim i pravnim osobama, osim ograničenih kunske i deviznih depozita stranih fizičkih i pravnih osoba.

Inozemna pasiva banaka obuhvaća deviznu inozemnu pasivu i kunsku inozemnu pasivu.

I u sklopu devizne i u sklopu kunske inozemne pasive posebno su prikazane obveze prema stranim bankama i obveze prema strancima (ukupno i po finansijskim instrumentima). Stavke Krediti obuhvaćaju i izdane podređene i hibridne instrumente koje su upisali inozemni investitori.

Tablica D11: Depoziti središnje države kod banaka

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.	VI.	IX.	XII.
1. Kunski depoziti	11.535,0	14.185,1	15.124,1	16.089,9	15.857,4	15.863,0	16.508,3	16.444,8	16.810,7
1.1. Depoziti Republike Hrvatske	666,4	429,5	356,6	806,8	664,2	648,4	750,4	901,1	783,4
Depozitni novac	454,9	176,7	189,3	306,0	424,6	447,2	515,4	623,2	542,1
Štedni depoziti	1,2	1,1	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	209,3	251,6	166,7	485,3	230,9	200,8	234,5	277,4	240,8
Krediti	1,0	–	–	15,0	8,3	–	–	–	–
1.2. Depoziti republičkih fondova	10.868,6	13.755,5	14.767,5	15.283,1	15.193,2	15.214,6	15.757,9	15.543,7	16.027,3
Depozitni novac	330,1	645,6	389,5	290,9	493,0	251,0	240,1	260,4	414,0
Štedni depoziti	2,4	0,0	0,3	0,0	–	–	–	0,0	–
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	413,6	385,8	410,8	329,0	87,6	565,7	637,3	575,4	407,1
Krediti	10.122,4	12.724,1	13.966,9	14.663,3	14.612,6	14.397,9	14.880,5	14.707,9	15.206,1
2. Devizni depoziti	1.990,8	1.822,5	3.095,2	3.780,4	2.387,5	3.101,8	2.814,8	1.870,2	2.046,6
2.1. Depoziti Republike Hrvatske	759,4	1.122,5	1.088,3	1.656,1	1.467,8	1.520,7	1.245,2	1.300,7	1.136,0
Štedni depoziti	527,4	666,8	716,8	993,9	620,3	431,6	749,0	555,9	985,7
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	49,7	330,0	309,4	662,0	847,2	1.088,9	496,1	744,9	150,2
Refinancirani krediti	182,3	125,7	62,2	0,2	0,2	0,2	–	–	–
2.2. Depoziti republičkih fondova	1.231,4	699,9	2.006,9	2.124,3	919,7	1.581,1	1.569,6	569,5	910,6
Štedni depoziti	85,7	107,1	106,6	90,2	94,4	179,5	818,6	105,5	732,8
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	153,8	519,6	256,4	601,3	381,8	765,7	112,7	346,5	30,2
Krediti	991,8	73,2	1.643,9	1.432,7	443,5	635,8	638,4	117,5	147,6
Ukupno (1+2)	13.525,8	16.007,5	18.219,3	19.870,3	18.244,9	18.964,8	19.323,1	18.315,0	18.857,3

Tablica D11: Depoziti središnje države kod banaka • U tablici se iskazuju ukupne kunske i devizne obvezne banaka prema središnjoj državi, osim ograničenih (kunskih i deviznih) depozita središnje države kod banaka.

U tablici su odvojeno iskazani kunski i devizni depoziti

Republike Hrvatske i republičkih fondova. Kunski depoziti obuhvaćaju depozitni novac, štedne depozite, oročene depozite i depozite s otkaznim rokom te kredite primljene od središnje države. Devizni depoziti obuhvaćaju štedne depozite, oročene depozite i depozite s otkaznim rokom te refinancirane kredite.

Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod banaka

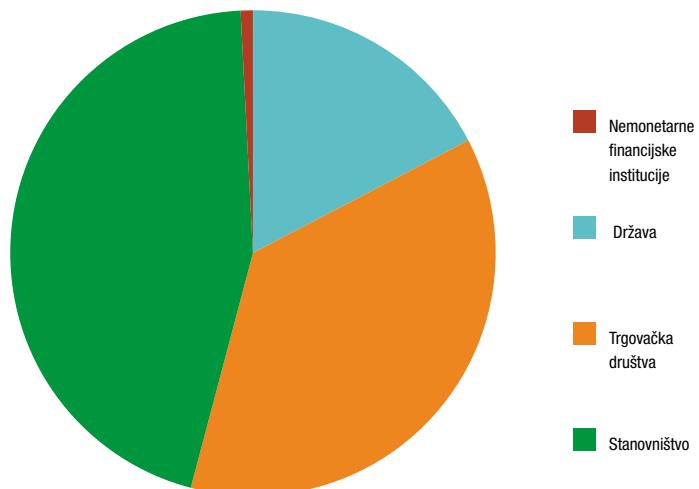
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.	VI.	IX.	XII.
1. Ograničeni depoziti	2.252,3	3.038,4	2.548,4	2.328,3	3.231,5	2.578,6	2.576,1	2.481,9	2.510,4
1.1. Kunski depoziti	1.322,8	1.478,8	1.366,0	1.428,9	1.751,7	1.593,9	1.567,4	1.533,3	1.563,8
1.2. Devizni depoziti	929,5	1.559,6	1.182,5	899,4	1.479,8	984,7	1.008,7	948,6	946,6
2. Blokirani devizni depoziti stanovništva	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ukupno (1+2)	2.252,3	3.038,4	2.548,4	2.328,3	3.231,5	2.578,6	2.576,1	2.481,9	2.510,4

Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod banaka • U tablici se iskazuju ograničeni depoziti (kunski i devizni) i blokirani depoziti stanovništva.

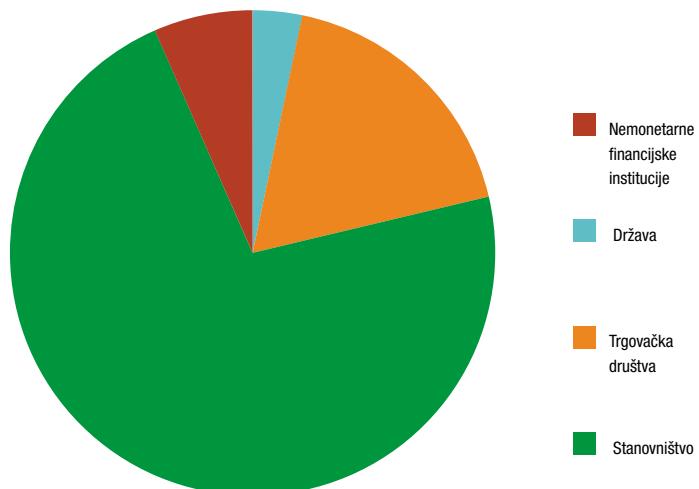
Blokirani devizni depoziti uključuju devizne depozite stanovništva regulirane Zakonom o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

Slika D1.

**Distribucija kredita banaka
po institucionalnim sektorima**

prosinac 2012.

Slika D2.

**Distribucija depozita kod banaka
po institucionalnim sektorima**

prosinac 2012.

Napomena:

Sektor "Nemonetarne financijske institucije" obuhvaća ostale bankarske institucije i nebankarske financijske institucije.
Sektor "Država" obuhvaća središnju i lokalnu državu.

E. Stambene štedionice

Tablica E1: Agregirana bilanca stambenih štedionica

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.	VI.	IX.	XII.
AKTIVA									
1. Pričuve kod središnje banke	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Potraživanja od središnje države	4.036,5	3.395,5	3.137,9	3.315,9	3.367,6	3.420,3	2.966,2	2.927,1	2.917,6
3. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	2.220,4	2.857,9	2.979,1	2.987,3	3.387,0	3.357,8	3.382,7	3.374,9	3.437,7
U tome: Potraživanja od stanovništva	2.220,4	2.857,9	2.979,1	2.987,3	3.387,0	3.357,8	3.382,7	3.374,9	3.437,7
4. Potraživanja od banaka	133,6	533,7	294,8	258,5	760,6	462,3	752,1	628,0	792,4
5. Potraživanja od ostalih bankarskih institucija	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno (1+2+3+4+5)	6.390,5	6.787,1	6.411,7	6.561,8	7.515,2	7.240,5	7.101,1	6.930,1	7.147,7
PASIVA									
1. Oročeni depoziti	6.037,9	6.297,6	5.711,8	5.791,5	6.115,0	6.078,4	6.065,9	6.048,1	6.344,5
2. Obveznice i instrumenti tržišta novca	40,1	91,5	230,8	279,7	650,9	367,1	191,6	196,5	192,5
3. Kapitalski računi	303,0	390,6	478,1	512,1	544,0	568,3	590,8	623,6	645,8
4. Ostalo (neto)	9,6	7,4	-8,9	-21,5	205,2	226,7	252,7	61,9	-35,1
Ukupno (1+2+3+4)	6.390,5	6.787,1	6.411,7	6.561,8	7.515,2	7.240,5	7.101,1	6.930,1	7.147,7

Tablica E1: Agregirana bilanca stambenih štedionica • U agregiranu bilancu stambenih štedionica uključeni su podaci o potraživanjima i obvezama stambenih štedionica. Sva potraživanja i sve obveze stambenih štedionica odnose se isključivo na domaće sektore.

Pričuve stambenih štedionica kod središnje banke su novčana sredstva stambenih štedionica u blagajnama, a do rujna 2003. godine i kunska novčana sredstva stambenih štedionica na računima kod središnje banke.

Potraživanja od središnje države su kunska potraživanja od Republike Hrvatske i republičkih fondova.

Potraživanja od ostalih domaćih sektora obuhvaćaju prije svega kunske kredite dane lokalnoj državi i stanovništvu.

Potraživanja od banaka obuhvaćaju kredite dane bankama kao i depozite kod banaka, uključujući, od listopada 2003.

godine, račune za redovno poslovanje kod banaka.

Potraživanja od ostalih bankarskih institucija obuhvaćaju plasmane u investicijske fondove.

Stavka Oročeni depoziti su oročeni depoziti lokalne države i stanovništva.

Obveznice i instrumenti tržišta novca su neto obveze stambenih štedionica na osnovi izdanih obveznica i primljeni krediti.

Kapitalski računi su dionički kapital, dobit ili gubitak pretchodne i tekuće godine, zadržana dobit (gubitak), zakonske pričuve, statutarne i ostale kapitalne pričuve, rezerve proizašle iz transakcija zaštite, nerealizirana dobit (gubitak) s osnove vrijednosnog usklajivanja financijske imovine raspoložive za prodaju te ispravci vrijednosti i posebne rezerve za identificirane gubitke na skupnoj osnovi. Ostalo (neto) su neraspoređeni računi pasive umanjeni za neraspoređene račune aktive.

F. Instrumenti monetarne politike i likvidnost

Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke u postocima, na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Eskonta stopa HNB-a	Repo stopa HNB-a ^a	Aktivne kamatne stope					
				Na lombardne kredite ^b	Na interventne kredite za premoščavanje nelikvidnosti	Na kredite korištene unutar jednog dana ^b	Na kratkoročni kredit za likvidnost	Na nepravilno obračunatu ili manje izdvojenu obveznu pričuvu ^b	Na nepropisno korištena sredstva i dosjepne nenaplaćene obveze ^c
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999.	prosinac	7,90	—	13,00	19,00	—	14,00	19,00	18,00
2000.	prosinac	5,90	—	12,00	18,00	—	13,00	18,00	18,00
2001.	prosinac	5,90	—	10,00	—	—	11,00	15,00	18,00
2002.	prosinac	4,50	—	9,50	—	—	10,50	15,00	15,00
2003.	prosinac	4,50	—	9,50	—	—	10,50	15,00	15,00
2004.	prosinac	4,50	—	9,50	—	—	10,50	15,00	15,00
2005.	prosinac	4,50	3,50	7,50 ^c	—	—	8,50 ^c	15,00	15,00
2006.	prosinac	4,50	3,50	7,50	—	—	8,50	15,00	15,00
2007.	prosinac	9,00 ^d	4,06	7,50	—	—	8,50	15,00	15,00
2008.	prosinac	9,00	6,00	9,00	—	—	10,00	15,00	14,00
2009.	prosinac	9,00	—	9,00	—	—	10,00	15,00	14,00
2010.	prosinac	9,00	—	9,00	—	—	10,00	15,00	14,00
2011.	prosinac	7,00	—	6,25	—	—	7,25	15,00	12,00
2012.	siječanj	7,00	—	6,25	—	—	7,25	15,00	12,00
	veljača	7,00	—	6,25	—	—	7,25	15,00	12,00
	ožujak	7,00	—	6,25	—	—	7,25	15,00	12,00
	travanj	7,00	—	6,25	—	—	7,25	15,00	12,00
	svibanj	7,00	—	6,25	—	—	7,25	15,00	12,00
	lipanj	7,00	—	6,25	—	—	7,25	14,50 ^f	12,00
	srpanj	7,00	—	6,25	—	—	7,25	14,50	12,00
	kolovoz	7,00	—	6,25	—	—	7,25	14,50	12,00
	rujan	7,00	—	6,25	—	—	7,25	14,50	12,00
	listopad	7,00	—	6,25	—	—	7,25	14,50	12,00
	studeni	7,00	—	6,25	—	—	7,25	14,50	12,00
	prosinac	7,00	—	6,25	—	—	7,25	14,50	12,00

^a Vagani prosjek vaganih repo stopa ostvarenih na redovitim obratnim repo aukcijama HNB-a u izvještajnom mjesecu. ^b Lomovi u serijama podataka nastali zbog izmjena instrumentarija HNB-a opisani su u metodološkim objašnjenjima. ^c Od 14. prosinca 2005. ^d Od 31. prosinca 2007. ^e Od 28. studenoga 2011. ^f Od 20. lipnja 2012.

Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke • U tablici su iskazane kamatne stope prema kojima Hrvatska narodna banka obračunava i naplaćuje kamate na plasmane iz primarne emisije i na sva druga potraživanja.

Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke utvrđuju se odlukama Savjeta Hrvatske narodne banke na godišnjoj razini. Iznimno, od lipnja 1995. godine Hrvatska narodna banka je na lombardne kredite obračunava i naplaćivala kamate po stopi koja je za 1,5 postotnih bodova bila veća od vagane prosječne kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke, koji su služili kao zalog za lombardne kredite, onda kada je ta vagana prosječna kamatna stopa bila veća od 16,5%. U skladu s tim, u tablici se od lipnja 1995. godine do kolovoza 1996. godine iskazuje vagana prosječna kamatna stopa na lombardne kredite.

Vremenske serije iskazane u tablici sadržavaju određene lomove zbog izmjena instrumentarija Hrvatske narodne banke.

U stupcu 4 prikazani su vagani prosjeci vaganih repo stopa ostvarenih na redovitim obratnim repo aukcijama Hrvatske narodne banke u izvještajnom mjesecu.

Podaci iskazani u stupcu 7 do rujna 1994. godine odnose se na kamatne stope na posebne kredite za isplate štednih uloga i za plaćanja s tekućih računa građana, a od listopada 1994. godine

do rujna 1997. godine na kamatne stope na dnevne kredite za štedne uloge i tekuće račune građana u kunama. Za razliku od posebnih kredita, dnevni se krediti vraćaju istoga dana. Od listopada 1997. godine taj instrument zamjenjuje se dnevnim kreditom za premoščavanje tekuće nelikvidnosti do visine nominalne vrijednosti blagajničkih zapisa HNB-a založenih u tu svrhu, od prosinca 1998. godine do travnja 1999. godine inkorporira se u lombardni kredit, s diferenciranim kamatnom stopom za njegovo korištenje tijekom jednoga dana.

Podaci iskazani u stupcu 8 odnose se za razdoblje do prosinca 1994. godine na kamatne stope na inicijalne kredite za premoščavanje nelikvidnosti, od 18. ožujka 1998. na kamatnu stopu na kredit za premoščavanje nelikvidnosti bankama nad kojima je pokrenut postupak za ocjenu mogućnosti i ekonomske opravdanosti sanacije i restrukturiranja banke, a od veljače 1999. godine na kamatnu stopu na kratkoročni kredit za likvidnost. Od prosinca 1999. godine ta se kamatna stopa odnosi na kratkoročne kredite za likvidnost korištene s rokom dužim od 3 mjeseca te se određuje kao kamatna stopa na lombardni kredit uvećana za 1 postotni bod. Za korištenje kratkoročnoga kredita za likvidnost s rokom do 3 mjeseca primjenjuje se kamatna stopa na lombardni kredit uvećana za 0,5 postotnih bodova.

Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke

u postocima, na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na sredstva izdvojene obvezne pričuve ^a	Kamatne stope na upisane obvezne blag. zapise HNB-a	Kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise HNB-a s rokom dospjeća ^a				Kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise HNB-a u stranoj valuti s rokom dospjeća					Kamatne stope na prekonočne depozite kod HNB-a
		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1	2												14
1999.	prosinac	5,90	–	–	10,50	11,55	12,50	–	4,83	3,56	–	–	–
2000.	prosinac	4,50	–	–	6,65	7,00	7,70	–	5,51	4,83	–	–	–
2001.	prosinac	2,00	–	–	3,36	4,26	4,85	–	2,62	3,06	–	–	–
2002.	prosinac	1,75	–	–	2,08	–	–	2,30	2,68	–	–	–	–
2003.	prosinac	1,25	0,50	–	–	–	–	1,75	1,48	–	–	–	–
2004.	prosinac	1,25	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2005.	prosinac	0,75	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
2006.	prosinac	0,75	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
2007.	prosinac	0,75	0,75	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
2008.	prosinac	0,75	0,25	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
2009.	prosinac	0,75	0,25	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
2010.	prosinac	0,75	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,50
2011.	prosinac	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,25
2012.	siječanj	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,25
	veljača	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,25
	ožujak	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,25
	travanj	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,25
	svibanj	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,25
	lipanj	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,25
	srpanj	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,25
	kolovoz	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,25
	rujan	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,25
	listopad	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,25
	studeni	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,25
	prosinac	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,25

^a Lomovi u serijama podataka nastali zbog izmjena instrumentarija HNB-a opisani su u metodološkim objašnjenjima.

Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke • U tablici su iskazane kamatne stope prema kojima Hrvatska narodna banka obračunava i plaća kamate na sredstva deponirana kod Hrvatske narodne banke te na izdane vrijednosne papire.

Kamatne stope Hrvatske narodne banke na sredstva izdvojene obvezne pričuve utvrđuju se odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke. Do travnja 2005. godine izdvojena sredstva obvezne pričuve obuhvaćaju sredstva obračunate obvezne pričuve izdvojena na posebnom računu obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke te sredstva koja se, u svrhu održavanja prosječnoga dnevnog stanja obvezne pričuve, izdvajaju na račune za namiru banaka i na poseban račun u Hrvatskoj narodnoj banci za namiru neto pozicije iz Nacionalnoga klirinškog sustava, a od travnja 2005. godine obuhvaćaju sredstva obračunate obvezne pričuve izdvojena na poseban račun obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke. Od ožujka 2011. godine na sredstva obvezne pričuve Hrvatska narodna banka ne plaća naknadu (stupac 3).

Kamatne stope na obvezno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke utvrđuju se odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke.

Kamatna stopa na dragovoljno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke formira se na aukcijama blagajničkih zapisa. U stupcima 5, 6 i 7 iskazuju se vagane prosječne kamatne stope postignute na aukcijama blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke. Od studenoga 1994. godine do siječnja 2001.

godine iskazane su kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke s rokom dospjeća od 91 dan (stupac 7), odnosno 182 dana (stupac 8).

Od travnja 1998. godine u stupcima od 9 do 13 iskazuju se vagane prosječne kamatne stope postignute na aukcijama dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa u stranoj valuti. Blagajnički zapisi upisuju se u eurima i američkim dolarima (do prosinca 1998. godine u njemačkim markama i američkim dolarima). Kamatna stopa izračunata je kao vagani prosjek upisanih iznosa tih dviju valuta.

U stupcu 14 iskazuje se kamatna stopa na prekonočni depozit kod Hrvatske narodne banke.

Tablica F3: Obvezne pričuve banaka • U tablici se iskazuju osnovni podaci o mjesечnim prosjecima dnevnih stanja obveznih pričuba banaka kod Hrvatske narodne banke u kunama i u stranoj valuti. Štedionice se uključuju od srpnja 1999. godine.

U stupcu 3 iskazana je ukupna vagana prosječna stopa obvezne pričube kao postotni udio ukupno obračunate obvezne pričube u kunama i u stranoj valuti (stupac 4) u osnovici za obračun obvezne pričube.

Obračunata obvezna pričuba (stupac 4) jest propisani iznos sredstava koji su banke dužne izdvojiti na poseban račun obvezne pričube kod Hrvatske narodne banke ili održavati prosječnim dnevnim stanjem na svojim računima za namiru i u blagajnama, odnosno na računima likvidnih deviznih potraživanja

Tablica F3: Obvezne pričuve banaka

prosječna dnevna stanja i stope, u milijunima kuna i postocima

Godina	Mjesec	Vagana prosječna stopa obvezne pričuve	Obračunata obvezna pričuva			Ostali obvezni depoziti kod HNB-a	Izdvojena obvezna pričuva		Prosječna stopa remuneracije na kunска imobilizirana sredstva	Prosječna stopa remuneracije na devizna izdvojena sredstva
			Ukupno	U kunama	U stranoj valuti		U kunama	U stranoj valuti		
1	2	3	4=5+6	5	6	7	8	9	10	11
1999.	prosinac	30,50	13.579,0	4.210,1	9.368,9	37,3	3.695,1	4.606,5	5,62	....
2000.	prosinac	23,22	16.245,8	4.646,8	11.599,0	5,0	4.191,6	5.544,6	4,05	....
2001.	prosinac	19,67	21.187,1	8.691,5	12.495,5	–	6.287,8	5.950,0	1,97	2,73
2002.	prosinac	19,00	25.985,1	11.447,1	14.538,0	–	8.156,7	7.139,9	1,72	2,16
2003.	prosinac	19,00	31.009,4	18.023,8	12.985,6	109,4	12.459,8	6.850,2	1,17	1,47
2004.	prosinac	18,00	33.615,7	20.040,9	13.574,8	430,1	14.664,1	10.171,3	1,22	1,36
2005.	prosinac	18,00	37.424,5	24.997,9	12.426,6	3.940,2	17.497,7	9.271,4	0,52	0,92
2006.	prosinac	17,00	40.736,4	28.966,1	11.770,4	7.332,5	20.257,0	8.780,9	0,52	1,06
2007.	prosinac	17,00	44.465,9	31.809,1	12.656,8	6.641,1	22.266,4	9.203,5	0,53	1,29
2008.	prosinac	14,87	41.474,4	29.179,7	12.294,7	461,9	20.425,8	8.807,0	0,52	0,81
2009.	prosinac	14,00	40.423,5	33.693,7	6.729,8	30,9	23.585,6	4.898,0	0,52	–
2010.	prosinac	13,00	38.990,6	32.374,8	6.615,8	–	22.662,4	4.736,7	0,52	–
2011.	prosinac	14,00	44.443,2	36.936,6	7.506,7	–	25.654,6	5.437,9	–	–
2012.	siječanj	14,68	46.753,8	38.844,2	7.909,6	–	27.522,0	5.857,4	–	–
	veljača	15,00	47.881,9	39.758,3	8.123,6	–	27.814,7	5.968,2	–	–
	ožujak	15,00	47.927,4	39.761,5	8.165,9	–	27.637,8	5.973,4	–	–
	travanj	15,00	47.755,8	39.611,9	8.143,9	–	27.584,6	5.957,1	–	–
	svibanj	13,89	43.907,0	36.445,9	7.461,1	–	25.420,1	5.462,9	–	–
	lipanj	13,50	42.651,5	35.413,9	7.237,6	–	24.737,7	5.307,3	–	–
	srpanj	13,50	42.815,5	35.563,0	7.252,5	–	24.874,6	5.315,9	–	–
	kolovoz	13,50	42.602,1	35.437,9	7.164,2	–	24.803,4	5.216,8	–	–
	rujan	13,50	42.677,0	35.504,3	7.172,7	–	24.853,0	5.196,9	–	–
	listopad	13,50	42.648,7	35.477,6	7.171,0	–	24.834,3	5.171,0	–	–
	studeni	13,50	42.439,9	35.280,1	7.159,8	–	24.696,1	5.144,6	–	–
	prosinac	13,50	42.272,1	35.107,8	7.164,3	–	24.575,4	5.120,7	–	–

(koja uključuju efektivni strani novac i čekove u stranoj valuti, likvidna devizna potraživanja na računima kod prvoklasnih inozemnih banaka i blagajničke zapise Hrvatske narodne banke u stranoj valuti).

U stupcu 5 iskazuje se iznos obračunate obvezne pričuve u kunama. Od siječnja 1995. godine do prosinca 2000. godine taj se iznos poklapa s instrumentom obvezne pričuve, dok je od prosinca 1994. godine obuhvaćao dva instrumenta: obveznu pričuvu i zahtjev za održavanje minimalne likvidnosti banaka (osim u dijelu u kojem su banke tom zahtjevu udovoljavale dragovoljnim upisom blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke). U prosincu 2000. obavljena je unifikacija obvezne pričuve u kunama i u stranoj valuti. U tom smislu unificirani su stopa obvezne pričuve, obračunska razdoblja te rokovi izdvajanja i održavanja obvezne pričuve, kao i postotak minimalnog izdvajanja obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke. Od rujna 2001. godine stupac 5 obuhvaća i dio obvezne pričuve u stranoj valuti koji se izdvaja/održava u kunama.

U stupcu 6 iskazuje se iznos obračunate obvezne pričuve u stranoj valuti, tj. propisani iznos sredstava koje su banke dužne izdvojiti na devizne račune Hrvatske narodne banke ili održavati prosječnim dnevnim stanjem na računima likvidnih potraživanja. Do studenoga 2000. godine osnovicu za obračun čini prosječno stanje devizne štednje stanovištva s preostalim rokom dospjeća do 3 mjeseca, a od prosinca 2000. godine osnovica se sastoji od deviznih izvora sredstava, i to redovnih deviznih računa, posebnih deviznih računa, deviznih računa i štednih uloga po viđenju,

primljenih deviznih depozita, primljenih deviznih kredita te obveza po izdanim vrijednosnim papirima u stranoj valuti (osim vlasničkih vrijednosnih papira banke). Od studenoga 2001. godine osnovica uključuje i hibridne i podređene instrumente.

U stupcu 7 iskazuje se ukupan iznos ostalih obveznih depozita kod Hrvatske narodne banke koji obuhvaća obvezno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke, dio dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke kojima su se banke koristile za održavanje propisane minimalne likvidnosti, posebnu obveznu pričuvu do srpnja 1995. godine te od ožujka 2006. do veljače 2009. posebnu obveznu pričuvu na obveze po izdanim vrijednosnim papirima, obveznu pričuvu na devizne depozite, devizne kredite inozemnih banaka i garancije za takve kredite te graničnu obveznu pričuvu (od kolovoza 2004. do listopada 2008.).

U stupcu 8 iskazuje se dio ukupne obračunate obvezne pričuve u kunama koji su banke izdvojile na račun obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke (do prosinca 1994. godine taj se iznos poklapa s instrumentom obvezne pričuve, a od siječnja 1995. godine utvrđuje se minimalni postotak obračunate obvezne pričuve koji su banke dužne izdvojiti na poseban račun obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke). Od travnja 2005. godine postotak izdvajanja kunskog dijela obvezne pričuve je fiksan i iznosi 70%.

U stupcu 9 iskazuje se dio ukupno obračunate obvezne pričuve u stranoj valuti koji su banke izdvojile na devizne račune Hrvatske narodne banke. Postotak izdvajanja deviznog dijela

Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka

prosječna dnevna stanja i stope, u milijunima kuna i postocima

Godina	Mjesec	Slobodna novčana sredstva		Stopa primarne likvidnosti	Korišteni sekundarni izvori likvidnosti	Blagajnički zapisi HNB-a u kunama	Blagajnički zapisi HNB-a u stranoj valuti	Trezorski zapisi MF-a u kunama	
		U kunama	U stranoj valuti						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1999.	prosinac	179,6	....	1,30	1.183,6	1.311,1	1.507,6	373,9	
2000.	prosinac	638,8	10.721,4	3,32	80,1	2.485,3	1.692,7	2.006,5	
2001.	prosinac	794,4	17.247,4	3,23	2,6	2.656,2	2.630,8	3.360,9	
2002.	prosinac	1.225,0	10.398,0	3,53	0,6	4.965,5	1.273,9	4.279,5	
2003.	prosinac	451,6	20.561,4	0,98	501,6	—	4.316,0	3.073,2	
2004.	prosinac	1.495,5	26.126,1	2,64	0,0	—	—	4.581,7	
2005.	prosinac	672,5	20.493,4	0,96	0,2	—	—	4.163,3	
2006.	prosinac	840,8	20.239,1	0,83	—	—	—	5.993,7	
2007.	prosinac	1.161,5	30.412,6	1,03	330,4	—	—	4.449,4	
2008.	prosinac	1.168,7	28.101,4	1,03	289,1	—	—	6.171,2	
2009.	prosinac	880,0	24.885,6	0,91	—	—	—	4.776,6	
2010.	prosinac	407,1	30.511,9	0,42	—	—	—	5.705,9	
2011.	prosinac	333,0	15.693,8	0,32	97,3	—	—	8.157,7	
2012.	siječanj	291,7	12.783,1	0,28	52,6	—	—	8.262,2	
	veljača	102,7	9.103,8	0,10	58,3	—	—	7.888,2	
	ožujak	439,4	7.692,1	0,43	47,8	—	—	7.360,3	
	travanj	287,6	7.809,4	0,28	22,7	—	—	7.834,5	
	svibanj	360,6	8.573,5	0,36	—	—	—	7.792,2	
	lipanj	414,2	7.736,4	0,41	—	—	—	8.207,9	
	srpanj	334,0	6.392,5	0,33	—	—	—	8.757,5	
	kolovoz	363,6	7.834,5	0,35	—	—	—	8.534,1	
	rujan	525,3	8.169,8	0,51	—	—	—	7.574,7	
	listopad	576,6	6.816,0	0,56	—	—	—	7.423,8	
	studeni	652,7	5.388,1	0,64	—	—	—	7.545,4	
	prosinac	612,4	5.113,4	0,61	—	—	—	8.010,0	

obvezne pričuve obračunatog na osnovi deviznih sredstava nerezidenata i deviznih sredstava primljenih od pravnih osoba u posebnom odnosu prema banci iznosi 100%, a postotak izdvajanja preostalog deviznog dijela obvezne pričuve iznosi 60%.

U stupcu 10 iskazuje se vagana prosječna stopa remuneracije svih oblika kunskih immobiliziranih sredstava, koja uključuju obračunatu obveznu pričuvu i ostale obvezne depozite kod HNB-a. Od ožujka 2011. godine na sredstva obvezne pričuve Hrvatska narodna banka ne plaća naknadu.

U stupcu 11 iskazuje se vagana prosječna stopa remuneracije na izdvojena sredstva u stranoj valuti, uključujući sredstva građične obvezne pričuve (od kolovoza 2004. do listopada 2008.). Od studenoga 2009. Hrvatska narodna banka na sredstva izdvojenoga deviznog dijela obvezne pričuve ne plaća naknadu.

Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka • U tablici se iskazuju mjeseci prosjeci dnevnih stanja nekih indikatora likvidnosti banaka. Štedionice se uključuju od srpnja 1999. godine.

U stupcu 3 iskazuju se slobodna novčana sredstva u kunama, definirana kao razlika između ostvarenog prosjeka na računu za namiru i u blagajni (do listopada 2008.), a od studenoga 2008. kao razlika između ostvarenog prosjeka na računu za namiru u razdoblju održavanja kunskog dijela obvezne pričuve i minimalno potrebnog prosjeka na računu za namiru prema obračunu kunskog dijela obvezne pričuve.

U stupcu 4 iskazuju se slobodna novčana sredstva u stranoj valuti, definirana kao sredstva za održavanje obvezne pričuve u

stranoj valuti (efektivni strani novac i čekovi u stranoj valuti, likvidna devizna potraživanja na računima kod prvoklasnih inozemnih banaka i blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke u stranoj valuti) umanjena za minimalno potrebno stanje tih sredstava u istom razdoblju.

U stupcu 5 iskazuje se stopa primarne likvidnosti kao postotni udio mjesечноg prosjeka dnevnih stanja slobodnih novčanih sredstava u kunama (stupac 3) u mjesечnom prosjeku dnevnih stanja depozita koji čine osnovicu za obračun obvezne pričuve.

U stupcu 6 iskazuje se mjeseci prosjek dnevnih stanja korištenih sekundarnih izvora likvidnosti. Sekundarni izvori likvidnosti obuhvaćaju: lombardne kredite (od prosinca 1994. godine), kratkoročne kredite za likvidnost (od veljače 1999. godine) te nepodmirene dospijele obveze prema Hrvatskoj narodnoj banci.

U stupcu 7 iskazuje se mjeseci prosjek dnevnih stanja dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke u kunama (do prosinca 1994. godine taj je iznos bio umanjen za dio dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke kojima su se banke služile za održavanje propisane minimalne likvidnosti).

U stupcu 8 iskazuje se mjeseci prosjek dnevnih stanja upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke u stranoj valuti (u eurima i američkim dolarima).

U stupcu 9 iskazuje se mjeseci prosjek dnevnih stanja upisanih trezorskih zapisa Ministarstva finansija u kunama. Do rujna 2002. iskazuje se diskontirana vrijednost trezorskih zapisa, a od listopada 2002. godine iskazuje se njihova nominalna vrijednost.

G. Financijska tržišta

Tablica G1: Kamatne stope banaka na kunske kredite bez valutne klauzule
mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope u trgovanju depozitnim novcem među bankama			Kamatne stope na kunske kredite bez valutne klauzule								
		Na prekonočne kredite	Na ostale kredite	Ukupni prosjek	Na kratkoročne kredite						Na dugoročne kredite		
					Ukupni prosjek	Trgovačkim društvima	Stanovništvo			Ukupni prosjek	Trgovačkim društvima	Stanovništvo	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1999.	prosinac	9,92	12,78	13,54	13,52	10,55	20,83	20,84	20,39	15,14	15,31	14,16	
2000.	prosinac	2,39	4,45	10,45	10,45	6,81	20,30	20,33	19,05	9,90	9,64	12,97	
2001.	prosinac	2,49	2,18	9,51	9,49	5,43	18,81	18,85	14,88	11,42	10,06	13,14	
2002.	prosinac	1,03	1,59	10,91	11,24	7,44	15,16	15,28	9,84	7,32	6,48	7,88	
2003.	prosinac	6,54	6,36	11,45	11,80	8,02	14,89	15,01	12,38	8,51	6,14	10,69	
2004.	prosinac	4,87	4,74	11,44	11,71	8,33	14,19	14,27	12,29	9,31	6,90	11,16	
2005.	prosinac	3,08	3,91	9,91	9,99	7,71	11,26	13,18	5,35	8,75	6,48	10,35	
2006.	prosinac	3,14	2,52	9,07	9,37	6,75	11,84	13,21	4,67	7,53	5,86	9,44	
2007.	prosinac	6,23	7,33	9,32	9,74	7,39	12,34	13,19	4,95	7,50	6,66	8,01	
2008.	prosinac	5,77	6,77	10,71	10,89	8,98	12,33	12,97	4,96	9,05	8,10	10,35	
2009.	prosinac	1,20	1,50	11,12	11,22	9,29	12,68	13,24	4,89	9,77	8,27	11,33	
2010.	prosinac	1,28	1,70	9,90	10,05	6,98	12,64	13,17	4,66	8,38	6,45	11,29	
2011.	prosinac	0,61	1,73	9,36	9,49	7,48	11,18	11,58	4,21	8,15	6,76	9,21	
2012.	siječanj	1,14	2,14	9,67	9,73	7,72	11,08	11,43	3,83	8,70	6,61	9,80	
	veljača	2,94	3,03	9,88	10,00	8,18	11,22	11,58	4,12	8,46	6,76	9,78	
	ožujak	0,86	1,78	9,65	9,73	7,80	11,18	11,57	4,29	8,56	6,98	10,01	
	travanj	0,57	1,06	9,40	9,49	7,13	11,19	11,55	4,04	8,14	5,87	10,19	
	svibanj	0,44	0,74	9,48	9,60	7,07	11,17	11,54	4,08	8,03	5,91	10,10	
	lipanj	0,47	1,58	9,32	9,44	7,17	11,17	11,53	4,12	7,63	5,01	9,95	
	srpanj	1,10	1,49	9,23	9,35	6,92	11,15	11,52	3,94	7,95	5,98	9,84	
	kolovoza	1,76	2,32	9,57	9,80	7,10	11,18	11,53	3,96	7,71	6,08	9,81	
	rujan	2,24	2,42	9,58	9,76	7,28	11,18	11,53	3,85	7,93	5,82	9,71	
	listopad	0,61	0,87	9,18	9,32	6,65	11,16	11,53	3,88	7,91	5,72	9,45	
	studeni	0,45	0,45	9,55	9,69	7,13	11,18	11,53	3,99	8,21	5,14	9,69	
	prosinac	0,46	0,50	9,26	9,45	7,15	11,20	11,56	4,68	7,70	5,43	9,75	
Relativna važnost^a		-	-	73,05	65,35	28,25	37,09	35,16	1,94	7,70	3,65	4,05	

^a Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije kredita u ukupnim kreditima puštenim u tečaj u izvještajnom mjesецu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici).

Napomena: Zbog promjene metodologije statistike kamatnih stopa od 1. siječnja 2002. došlo je do loma u vremenskoj seriji, što se posebice odražava na kamatne stope prikazane u stupcima 5, 6 i 7. Naime, iz kratkoročnih kredita trgovачkim društvima isključeni su, među ostalim, međubankovni krediti, odobravani uz relativno niske kamatne stope. Na porast kamatnih stopa utječe i metodologija ponderiranja, pri čemu se za sve komponente koriste iznosi novoodobrenih kredita, uz iznimku okvirnih kredita, za koje se kao ponder koriste knjigovodstvena stanja, a čiji je relativan udio novim obuhvatom porastao.

Tablica G1: Kamatne stope banaka na kunske kredite bez valutne klauzule • U tablici se iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske kredite bez valutne klauzule, iskazani na godišnjoj razini.

Do prosinca 2001. godine iskazivali su se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka (bez štedionica) na kunske kredite bez valutne klauzule odobrene pravnim osobama (koje su uključivale trgovачka društva, javni sektor, financijske institucije, neprofitne organizacije i nerezidente) i stanovništvo, iskazani na godišnjoj razini.

Od siječnja 2002. godine iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske kredite bez valutne klauzule odobrene samo trgovachim društvima i stanovništvo, iskazani na godišnjoj razini.

Do veljače 1996. godine u stupcima 3 i 4 iskazivale su se

kamatne stope na međubankovnom novčanom tržištu, prema podacima Tržišta novca Zagreb. Od ožujka 1996. godine do kolovoza 2002. godine iskazivale su se kamatne stope na novčanom tržištu izračunate kao vagani mjesečni prosjek vaganih dnevnih stopa ostvarenih posebno u trgovini prekonočnim kreditima, a posebno u trgovini ostalim kreditima na Tržištu novca Zagreb. U razdoblju od svibnja 1998. godine do siječnja 2001. godine povrat kredita dobivenih na prekonočnom međubankovnom tržištu bio je osiguran sredstvima obvezne pričuve banaka izdvojene kod HNB-a.

U Biltenu broj 157 izvršena je revizija podataka iz stupaca 3 i 4 za razdoblje od rujna 2002. nadalje. Od rujna 2002. iskazuju se kamatne stope na prekonočne kredite i na ostale kredite izračunate kao vagani mjesečni prosjek vaganih dnevnih stopa ostvarenih izravnim trgovanjem depozitnim novcem među bankama

Tablica G2: Kamatne stope banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite odobrene u eurima
mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na kunske kredite s valutnom klauzulom										Kamatne stope na kredite u eurima		
		Ukupni prosjek	Na kratkoročne kredite			Na dugoročne kredite				Ukupni prosjek	Na kratkoročne kredite	Na dugoročne kredite		
			Ukupni prosjek	Trgovačkim društvoima	Stanovništvu	Ukupni prosjek	Trgovačkim društvoima	Stanovništvu	Ukupni prosjek					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1999.	prosinac	12,53	13,66	13,54	17,21	10,81	10,46	11,65	....	....	6,75	7,43	6,07	
2000.	prosinac	10,74	11,17	11,10	13,59	10,52	9,41	11,64	....	....	7,70	7,49	8,05	
2001.	prosinac	9,29	9,45	9,45	11,30	9,20	7,52	10,79	....	....	5,94	5,70	7,27	
2002.	prosinac	8,25	9,34	8,72	11,37	7,98	6,37	9,50	7,42	10,11	5,91	6,66	5,44	
2003.	prosinac	7,07	7,21	7,00	8,66	7,03	5,76	8,04	6,02	9,70	5,62	6,22	5,18	
2004.	prosinac	6,89	7,25	7,09	8,47	6,77	5,55	7,73	5,71	8,79	5,34	5,92	4,83	
2005.	prosinac	6,18	6,52	6,34	7,91	6,07	5,18	6,98	4,95	8,10	5,29	5,28	5,30	
2006.	prosinac	6,30	6,56	6,29	8,33	6,22	6,21	6,22	4,75	7,57	5,65	6,19	5,34	
2007.	prosinac	6,73	6,86	6,86	6,84	6,66	6,51	6,80	5,12	8,24	6,79	6,59	7,10	
2008.	prosinac	7,73	8,20	8,18	8,65	7,43	6,92	7,89	6,08	9,02	7,08	7,17	6,83	
2009.	prosinac	8,28	8,48	8,41	10,23	8,11	7,31	9,02	6,45	9,96	6,98	7,35	6,49	
2010.	prosinac	7,78	7,95	7,91	8,86	7,67	7,19	8,16	6,02	8,94	6,38	7,12	6,06	
2011.	prosinac	7,15	7,60	7,56	8,49	6,82	6,37	7,53	5,26	8,48	6,49	6,27	6,87	
2012.	siječanj	7,16	7,31	7,29	7,56	7,06	6,45	7,59	5,26	8,44	5,60	5,68	5,42	
	veljača	7,14	7,17	7,15	7,69	7,13	6,54	7,64	5,37	8,55	5,85	6,37	5,10	
	ožujak	7,20	7,46	7,44	7,98	7,06	6,06	7,96	5,38	8,70	6,27	6,42	6,04	
	travanj	6,98	7,12	7,06	7,89	6,92	6,05	7,49	5,08	8,69	4,78	4,55	5,88	
	svibanj	7,15	7,06	7,01	7,92	7,20	6,48	7,64	5,22	8,72	5,47	5,34	6,22	
	lipanj	7,04	7,32	7,26	8,35	6,92	6,12	7,60	5,25	8,65	5,53	5,05	6,38	
	srpanj	7,02	6,90	6,85	7,64	7,09	6,40	7,52	5,34	8,68	6,05	6,19	5,66	
	kolovoz	7,14	7,08	7,05	7,77	7,17	6,41	7,60	5,33	8,74	5,81	5,75	6,06	
	rujan	7,08	7,27	7,24	7,69	7,00	6,13	7,67	5,33	8,70	6,11	6,08	6,24	
	listopad	6,76	6,44	6,38	7,27	6,95	5,90	7,69	5,43	8,67	5,14	4,92	6,18	
	studeni	7,02	6,91	6,88	7,52	7,08	6,37	7,69	5,37	8,67	5,71	5,57	6,01	
	prosinac	6,54	6,52	6,47	7,42	6,55	5,76	7,61	5,37	8,64	5,08	4,69	5,83	
Relativna važnost^a		20,57	7,54	7,11	0,43	13,03	7,46	5,56	1,75	3,82	6,38	4,18	2,20	

^a Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije kredita u ukupnim kreditima puštenim u tečaj u izvještajnom mjesecu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici).

U stupcima od 5 do 13 iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka razvrstani prema ročnosti i prema sektorma, pri čemu kamatne stope na kratkoročne kredite trgovackim društvoima uključuju i kamatne stope na kredite s dospjećem na zahtjev.

Podaci o kamatnim stopama banaka na kunske kredite bez valutne klauzule dobiveni su na osnovi redovitih izvješća banaka. Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka su iznosi kredita koji su uz pripadajući kamatnu stopu pušteni u tečaj u izvještajnom mjesecu, osim kamatnih stopa na okvirne kredite na žiroračunima i tekućim računima, za koje su vagani prosjeci izračunati na osnovi stanja tih kredita na kraju izvještajnog mjeseca.

Tablica G2: Kamatne stope banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite odobrene u eurima • U tablici se iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite odobrene u eurima, iskazani na godišnjoj razini.

Do prosinca 2001. godine iskazivali su se vagani prosjeci mjesecnih kamatnih stopa banaka (bez štedionica) na kunske kredite s valutnom klauzulom i kredite u eurima (odnosno njemačkim markama) odobrene pravnim osobama (koje su

uključivale trgovacka društva, javni sektor, finansijske institucije, neprofitne organizacije i nerezidente) i stanovništvu, iskazani na godišnjoj razini.

Od siječnja 2002. godine iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite u eurima odobrene samo trgovackim društvima i stanovništvu, iskazani na godišnjoj razini.

Podaci o kamatnim stopama banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite u eurima dobiveni su na osnovi redovitih izvješća banaka. Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka su iznosi kredita koji su uz pripadajući kamatnu stopu pušteni u tečaj u izvještajnom mjesecu.

U stupcima od 3 do 11 iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka razvrstani prema ročnosti i prema sektorma, pri čemu kamatne stope na kratkoročne kredite trgovackim društvoima uključuju i kamatne stope na kredite s dospjećem na zahtjev.

Kamatne stope na kredite odobrene u eurima prikazane u stupcima 12, 13 i 14 odnose se do prosinca 2001. godine na kredite puštene u tečaj u njemačkim markama u izvještajnom mjesecu, a od siječnja 2002. godine na kredite puštene u tečaj u eurima, pri čemu se vagani prosjeci izračunavaju na osnovi

Tablica G3: Kamatne stope banaka na kunske depozite bez valutne klauzule

mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na kunske depozite bez valutne klauzule									
		Ukupni prosjek	Na žiroračunima i tekućim računima	Ukupni prosjek	Na oročene depozite						
					Na kratkoročne depozite			Na dugoročne depozite			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1999.	prosinac	4,27	2,24	8,87	8,79	9,62	8,38	10,96	11,56	10,18	
2000.	prosinac	3,40	1,64	7,20	7,13	7,44	7,03	8,89	9,19	8,63	
2001.	prosinac	2,76	1,40	5,68	5,60	6,35	5,38	7,35	7,93	6,70	
2002.	prosinac	1,55	0,94	3,64	3,53	4,39	2,86	6,05	7,24	3,23	
2003.	prosinac	1,66	0,75	4,46	4,46	3,62	4,69	4,58	4,90	2,82	
2004.	prosinac	1,83	0,74	4,11	4,11	3,93	4,13	4,10	4,65	3,30	
2005.	prosinac	1,58	0,61	3,36	3,34	3,89	3,23	4,12	5,04	3,49	
2006.	prosinac	1,91	0,56	2,98	2,94	4,10	2,69	4,32	4,98	3,11	
2007.	prosinac	2,67	0,49	5,42	5,34	4,47	5,48	6,28	5,45	6,45	
2008.	prosinac	2,92	0,43	5,65	5,60	5,34	5,64	6,58	5,88	6,85	
2009.	prosinac	2,22	0,43	2,52	2,49	4,89	2,04	2,76	6,12	2,07	
2010.	prosinac	1,61	0,34	1,93	1,85	3,66	1,41	4,26	4,76	3,03	
2011.	prosinac	1,88	0,36	2,46	2,33	3,55	1,88	2,98	4,58	2,78	
2012.	siječanj	2,03	0,36	3,10	2,57	3,57	2,14	4,89	4,42	4,95	
	veljača	2,07	0,33	3,23	3,15	3,48	3,07	3,62	4,63	3,48	
	ožujak	1,98	0,33	2,56	2,69	3,45	2,33	2,13	4,64	1,75	
	travanj	1,86	0,33	2,09	2,30	3,38	1,84	1,39	4,53	0,98	
	svibanj	1,83	0,34	1,80	1,93	3,42	1,47	1,28	4,41	0,97	
	lipanj	1,80	0,34	1,85	1,97	3,43	1,45	1,35	4,58	0,98	
	srpanj	1,85	0,35	2,12	1,95	3,48	1,42	2,70	4,71	2,43	
	kolovoz	1,92	0,33	2,31	2,10	3,51	1,79	3,25	4,75	3,05	
	rujan	1,87	0,34	2,27	2,31	3,55	1,93	2,13	4,77	1,68	
	listopad	1,83	0,35	1,74	1,83	3,52	1,22	1,48	4,55	1,10	
	studen	1,80	0,34	2,17	2,07	3,43	1,43	4,04	4,32	2,89	
	prosinac	1,76	0,34	2,09	1,95	3,37	1,37	4,36	4,33	4,46	
Relativna važnost^a		53,47	39,29	11,27	10,62	3,10	7,51	0,65	0,47	0,18	

^a Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije depozita u ukupnim depozitima primljenim u izvještajnom mjesecu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici).

njihove protuvrijednosti u kunama, obračunate po tekućem tečaju. Krediti pušteni u tečaj u ostalim stranim valutama nisu obuhvaćeni ovom tablicom.

Tablica G3: Kamatne stope banaka na kunske depozite bez valutne klauzule • U tablici se iskazuju vagani prosjeci mjesecnih kamatnih stopa banaka na kunske depozite bez valutne klauzule, iskazani na godišnjoj razini.

Do prosinca 2001. godine iskazivali su se vagani prosjeci mjesecnih kamatnih stopa banaka (bez štedionica) na kunske depozite bez valutne klauzule primljene od pravnih osoba (koje su uključivale trgovacka društva, javni sektor, finansijske institucije, neprofitne organizacije i nerezidente) i stanovništva, iskazani na godišnjoj razini.

Od siječnja 2002. godine iskazuju se vagani prosjeci mjesecnih kamatnih stopa banaka na kunske depozite bez valutne klauzule primljene od trgovackih društava i stanovništva, iskazani na godišnjoj razini.

Podaci o kamatnim stopama na kunske depozite bez valutne klauzule banaka dobiveni su na osnovi redovitih izvješća banaka.

U stupcu 3 iskazuju se vagani prosjeci mjesecnih kamatnih

stopa na ukupne kunske depozite (depozite na žiroračunima i tekućim računima, štedne depozite stanovništva po viđenju i oročene depozite) bez valutne klauzule. U stupcu 4 iskazuju se vagani prosjeci mjesecnih kamatnih stopa na depozite na žiroračunima i tekućim računima trgovackih društava bez valutne klauzule (do prosinca 2001. godine pravnih osoba) i stanovništva, dok se u stupcu 5 iskazuju vagani prosjeci mjesecnih kamatnih stopa na ukupne oročene depozite bez valutne klauzule.

Osnova za izračunavanje vaganih prosječkih kamenih oročenih depozita bez valutne klauzule su iznosi primljeni tijekom izvještajnog mjeseca, dok su kod žiroračuna i tekućih računa osnova za izračunavanje vaganih prosječkih knjigovodstvena stanja tih depozita na kraju izvještajnog mjeseca. Pri izračunavanju prosječnih kamatnih stopa na ukupne kunske depozite bez valutne klauzule (stupac 3) sve su komponente vagane na osnovi stanja pripadajućih depozita na kraju izvještajnog razdoblja.

Kunski i devizni depoziti koji služe kao polog za odobravanje kredita obuhvaćeni su podacima u tablici, dok se ograničeni depoziti (sredstva deponirana za plaćanje uvoza i ostali ograničeni depoziti) ne uključuju u izračunavanje vaganih prosječkih kamenih

Tablica G4a: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite

mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na štedne depozite po viđenju i oročene depozite s valutnom klauzulom			Kamatne stope na devizne depozite					
		Ukupni prosjek	Na kratkoročne depozite		Ukupni prosjek	Na štedne depozite po viđenju			EUR	USD
			Na kratkoročne depozite	Na dugoročne depozite		Ukupni prosjek	Stanovništva	Trgovačkih društava		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1999.	prosinac	6,62	6,91	1,10	4,23	1,80	1,95	2,04	0,78	1,30
2000.	prosinac	5,54	5,94	2,16	3,47	1,03	0,99	1,23	0,65	1,29
2001.	prosinac	4,58	4,92	2,56	2,60	0,71	0,71	0,81	0,82	0,40
2002.	prosinac	2,92	3,45	1,48	2,55	0,50	0,52	0,41	0,52	0,38
2003.	prosinac	3,48	3,74	5,55	2,22	0,31	0,35	0,23	0,23	0,15
2004.	prosinac	4,17	3,61	5,19	2,65	0,31	0,34	0,22	0,22	0,21
2005.	prosinac	3,99	3,63	4,77	2,61	0,27	0,27	0,17	0,27	0,76
2006.	prosinac	3,67	3,30	4,07	2,94	0,25	0,23	0,17	0,32	0,44
2007.	prosinac	3,98	3,76	4,35	3,44	0,25	0,22	0,15	0,36	0,43
2008.	prosinac	4,09	4,05	4,42	3,97	0,21	0,20	0,15	0,26	0,13
2009.	prosinac	3,01	3,12	3,31	3,98	0,18	0,22	0,16	0,10	0,07
2010.	prosinac	2,91	2,75	3,46	3,09	0,19	0,21	0,14	0,18	0,07
2011.	prosinac	2,86	2,75	3,62	2,90	0,19	0,21	0,14	0,13	0,08
2012.	siječanj	3,09	3,16	2,78	2,89	0,18	0,22	0,14	0,11	0,06
	veljača	2,77	3,21	2,71	2,96	0,19	0,22	0,12	0,12	0,07
	ožujak	2,50	2,97	3,76	2,92	0,18	0,22	0,12	0,08	0,05
	travanj	2,65	3,16	2,76	2,95	0,18	0,22	0,12	0,09	0,04
	svibanj	2,66	2,92	2,77	2,90	0,19	0,21	0,12	0,13	0,04
	lipanj	2,31	3,02	3,17	2,88	0,19	0,21	0,11	0,14	0,04
	srpanj	3,05	3,24	2,99	2,91	0,18	0,21	0,11	0,13	0,06
	kolovoz	2,97	3,01	2,92	2,91	0,17	0,21	0,11	0,06	0,04
	rujan	2,19	2,44	3,28	2,87	0,17	0,21	0,11	0,07	0,05
	listopad	2,26	2,67	2,52	2,92	0,17	0,22	0,11	0,06	0,06
	studen	2,31	2,67	3,16	2,91	0,17	0,22	0,11	0,06	0,05
	prosinac	2,38 ^b	3,42	2,10	2,84	0,16	0,22	0,11	0,05	0,04
Relativna važnost^a		0,30	0,19	0,11	46,24	24,86	16,02	2,38	5,86	0,60

^a Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije depozita u ukupnim depozitima primljenim u izvještajnom mjesecu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici). ^b Od ukupnog iznosa depozita na koje se odnosi ova kamatna stopa, 49,21 posto odnosi se na trgovacka društva.

Tablica G4 a i b: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite • U tablici se iskazuju vagani prosjeci mjesecnih kamatnih stopa banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i devizne depozite, iskazani na godišnjoj razini.

Do prosinca 2001. godine iskazivali su se vagani prosjeci mjesecnih kamatnih stopa banaka (bez štedionica) na kunske depozite s valutnom klauzulom i devizne depozite primljene od pravnih osoba (koje su uključivale trgovacka društva, javni sektor, finansijske institucije, neprofitne organizacije i nerezidente) i stanovništva, iskazani na godišnjoj razini.

Od siječnja 2002. godine iskazuju se vagani prosjeci mjesecnih kamatnih stopa banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i devizne depozite primljene od trgovackih društava i stanovništva, iskazani na godišnjoj razini.

Podaci o kamatnim stopama na kunske depozite s valutnom klauzulom i devizne depozite banaka dobiveni su na osnovi redovitih izvješća banaka.

U stupcu 3 iskazuju se vagani prosjeci mjesecnih kamatnih stopa na ukupne kunske štedne depozite po viđenju i oročene depozite s valutnom klauzulom trgovackih društava (do prosinca 2001. godine pravnih osoba) i stanovništva, dok se u stupcima 4

i 5 iskazuju vagani prosjeci mjesecnih kamatnih stopa na kratkoročne odnosno dugoročne oročene depozite.

Kamatne stope na devizne depozite odnosile su se do prosinca 2001. godine na depozite primljene u njemačkim markama i američkim dolarima, dok se od siječnja 2002. godine odnose na depozite primljene u eurima i američkim dolarima, pri čemu se vagani prosjeci izračunavaju na osnovi njihove protuvrijednosti u kunama, obračunate po tekućem tečaju. Depoziti primljeni u ostalim stranim valutama nisu obuhvaćeni podacima iskazanim u ovoj tablici.

Osnova za izračunavanje vaganih prosječa kod kunske oročene depozita s valutnom klauzulom i oročenih deviznih depozita su iznosi primljeni tijekom izvještajnog mjeseca, dok su kod štednih depozita po viđenju s valutnom klauzulom osnova za izračunavanje vaganih prosječa knjigovodstvena stanja tih depozita na kraju izvještajnog mjeseca. Pri izračunavanju prosječnih kamatnih stopa na ukupne kunske depozite s valutnom klauzulom (stupac 3) od siječnja 2002. godine sve su komponente vane na osnovi stanja pripadajućih depozita na kraju izvještajnog razdoblja.

Prosječna kamatna stopa na ukupne devizne depozite prikazana u stupcu 6 odnosi se na vagani prosjek mjesecnih kamatnih

Tablica G4b: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite
mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na devizne depozite																		
		Na oročene depozite																		
		Ukupni prosjek	Na kratkoročne depozite				Na dugoročne depozite				Ukupni prosjek	Stanovništva		Trgovačkih društava		Ukupni prosjek	Stanovništva		Trgovačkih društava	
1	2		12	13	14	15	16	17	18	19		EUR	USD	EUR	USD		EUR	USD	EUR	USD
		1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22						
1999.	prosinac	5,43	5,17	4,93	6,39	3,97	6,00	6,59	6,64	8,09	3,66	6,77								
2000.	prosinac	4,57	4,36	3,65	5,15	4,59	6,62	5,56	5,17	6,61	5,97	8,53								
2001.	prosinac	3,54	3,35	3,42	3,23	3,60	2,44	4,59	4,72	4,42	4,58	0,23								
2002.	prosinac	3,13	2,96	3,27	2,21	2,89	1,43	4,59	4,69	3,84	3,46	2,30								
2003.	prosinac	2,64	2,46	2,83	1,65	2,29	1,08	3,69	4,71	3,13	2,85	1,64								
2004.	prosinac	2,85	2,65	3,01	1,69	2,46	2,28	4,20	4,85	3,13	3,61	2,65								
2005.	prosinac	3,07	2,94	2,99	1,76	2,63	4,34	3,69	4,25	0,48	4,39	-								
2006.	prosinac	3,82	3,76	3,16	2,05	4,24	5,84	4,25	4,47	2,26	4,79	4,61								
2007.	prosinac	4,32	4,25	3,47	2,60	5,10	5,33	4,80	4,83	3,84	5,13	2,19								
2008.	prosinac	4,15	3,95	4,33	2,69	4,13	1,84	5,51	5,57	3,58	5,52	2,38								
2009.	prosinac	3,58	3,40	4,33	2,73	2,64	1,77	5,13	5,43	3,86	2,85	0,13								
2010.	prosinac	2,69	2,15	3,13	2,45	1,63	0,76	5,36	4,28	3,20	6,91	3,80								
2011.	prosinac	2,76	2,56	2,87	2,45	2,37	0,86	3,84	3,92	3,27	3,54	1,70								
2012.	siječanj	2,58	2,37	2,84	2,42	2,11	0,69	3,77	3,82	3,45	3,50	1,11								
	veljača	2,54	2,26	2,83	2,34	1,76	0,83	3,88	3,94	3,29	3,33	0,43								
	ožujak	2,45	2,22	2,82	2,32	1,79	0,77	3,91	3,93	3,11	4,58	3,50								
	travanj	2,68	2,50	2,82	2,25	2,16	1,32	3,75	3,85	3,22	2,96	3,80								
	svibanj	2,71	2,51	2,81	2,28	2,31	0,82	3,79	3,77	2,31	5,16	2,87								
	lipanj	2,72	2,55	2,79	2,31	2,55	0,99	3,79	3,79	3,53	4,23	3,80								
	srpanj	2,80	2,62	2,90	2,35	2,43	1,33	3,79	3,81	3,43	3,92	3,78								
	kolovoz	2,68	2,46	2,98	2,35	1,79	1,09	3,86	3,87	3,72	4,41	0,81								
	rujan	2,51	2,29	2,89	2,31	1,40	0,67	3,82	3,86	3,25	4,18	3,20								
	listopad	2,64	2,44	2,95	2,32	1,55	0,86	3,74	3,79	3,23	3,49	0,17								
	studeni	3,19	2,27	2,80	2,26	1,43	0,63	5,28	3,76	3,36	6,93	2,38								
	prosinac	2,59	2,34	2,70	2,24	1,92	0,48	3,64	3,67	3,16	4,11	3,20								
Relativna važnost^a		21,38	17,41	11,03	0,99	4,35	1,05	3,97	3,53	0,29	0,09	0,05								

^a Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije depozita u ukupnim depozitima primljenim u izvještajnom mjesecu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici).

stopa na štedne depozite po viđenju i na oročene devizne depozite, pri čemu su sve komponente vagane na osnovi stanja pripadajućih depozita na kraju izvještajnog razdoblja.

Osnova za izračunavanje vagnih prosjeka mjesecnih kamatnih stopa na ukupne devizne oročene depozite (stupac 12) jesu iznosi pripadajućih depozita koji su primljeni tijekom izvještajnog mjeseca. Isto se odnosi i na vagane prosjekte mjesecnih kamatnih stopa na ukupne kratkoročne devizne oročene depozite (stupac 13) i na ukupne dugoročne devizne oročene depozite (stupac 18).

Osnova za izračunavanje vagnih prosjeka mjesecnih kamatnih stopa na ukupne devizne oročene depozite (stupac 12) jesu iznosi pripadajućih depozita koji su primljeni tijekom izvještajnog mjeseca. Isto se odnosi i na vagane prosjekte mjesecnih kamatnih stopa na ukupne kratkoročne devizne oročene depozite (stupac 13) i na ukupne dugoročne devizne oročene depozite (stupac 18).

Tablica G5: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja
u milijunima eura, tekući tečaj

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.			
						III.	VI.	IX.	XII.
A. Kupnja stranih sredstava plaćanja									
1. Pravne osobe	26.365,0	33.058,3	19.939,9	21.453,6	20.628,9	1.421,0	1.411,9	2.109,0	1.812,6
2. Fizičke osobe	6.151,3	4.755,3	4.920,3	4.878,0	5.264,9	355,8	418,5	407,2	347,1
2.1. Domaće fizičke osobe	3.184,0	4.252,9	4.389,6	4.251,3	4.867,9	347,5	370,9	362,8	340,6
2.2. Strane fizičke osobe	326,3	502,4	530,7	626,7	397,0	8,3	47,6	44,4	6,5
3. Domaće banke	20.141,3	20.017,6	10.964,5	11.171,3	10.406,6	775,5	761,7	1.126,0	1.002,3
4. Strane banke	5.194,1	7.342,5	5.681,9	5.548,6	5.226,3	556,1	381,5	482,6	758,5
5. Hrvatska narodna banka	–	420,6	1.899,4	350,1	596,7	–	–	–	–
Ukupno (1+2+3+4+5)	57.851,7	65.594,2	43.405,9	43.401,6	42.123,5	3.108,4	2.973,6	4.124,8	3.920,5
B. Prodaja stranih sredstava plaćanja									
1. Pravne osobe	28.564,1	35.448,8	21.707,2	21.930,5	20.809,2	1.575,8	1.612,5	2.209,4	1.823,0
2. Fizičke osobe	3.712,5	4.366,4	3.205,5	1.815,9	1.760,2	105,7	94,3	120,9	118,8
2.1. Domaće fizičke osobe	2.071,3	4.335,2	3.186,0	1.800,5	1.743,3	105,4	93,2	119,3	118,5
2.2. Strane fizičke osobe	40,0	31,2	19,5	15,4	16,9	0,2	1,1	1,6	0,3
3. Domaće banke	20.141,3	20.017,6	10.964,5	11.171,3	10.406,6	775,5	761,7	1.126,0	1.002,3
4. Strane banke	4.072,6	6.615,7	5.281,5	5.455,0	5.730,2	547,7	421,6	523,3	892,2
5. Hrvatska narodna banka	839,0	409,1	2.224,2	363,7	–	–	–	58,1	–
Ukupno (1+2+3+4+5)	57.329,5	66.857,5	43.382,7	40.736,5	38.706,2	3.004,6	2.890,1	4.037,8	3.836,3
C. Neto kupnja stranih sredstava plaćanja banaka (A-B)									
1. Pravne osobe	-2.199,1	-2.390,5	-1.767,3	-476,9	-180,3	-154,8	-200,6	-100,4	-10,3
2. Fizičke osobe	2.438,9	388,9	1.714,8	3.062,1	3.504,7	250,2	324,2	286,3	228,3
2.1. Domaće fizičke osobe	1.112,7	-82,2	1.203,6	2.450,8	3.124,6	242,0	277,7	243,5	222,1
2.2. Strane fizičke osobe	286,3	471,1	511,2	611,2	380,1	8,1	46,5	42,8	6,2
3. Strane banke	1.121,4	726,8	400,4	93,6	-503,9	8,4	-40,1	-40,7	-133,7
4. Hrvatska narodna banka	-839,0	11,5	-324,8	-13,6	596,7	–	–	-58,1	–
Ukupno (1+2+3+4)	522,2	-1.263,3	23,2	2.665,2	3.417,2	103,7	83,4	87,1	84,2
Bilješka: Ostale transakcije Hrvatske narodne banke									
Kupnja stranih sredstava plaćanja	5,1	265,4	664,6	238,5	968,2	0,3	85,4	0,1	0,2
Prodaja stranih sredstava plaćanja	176,7	83,7	98,3	233,1	0,0	–	–	–	0,0

Tablica G5: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja •
Podaci o trgovaju banaka stranim sredstvima plaćanja obuhvaćaju promptne (spot) transakcije kupnje i prodaje stranih sredstava plaćanja na domaćem deviznom tržištu. Promptni poslovi su ugovorene transakcije kupoprodaje deviza koje se realiziraju najkasnije u roku od 48 sati.

Transakcije su klasificirane prema kategorijama sudionika (pravne i fizičke osobe, domaće i strane banke i Hrvatska

narodna banka). Izvor su podataka izvješća banaka o trgovaju stranim sredstvima plaćanja uključujući i podatke o kupnji i prodaji stranih sredstava plaćanja od fizičkih osoba preko ovlaštenih mjenjača.

Ostale transakcije HNB-a obuhvaćaju prodaje i kupnje stranih sredstava plaćanja koje Hrvatska narodna banka obavlja za Ministarstvo financija.

H. Gospodarski odnosi s inozemstvom

Tablica H1: Platna bilanca – svodna tablica^{a,b}

u milijunima eura

	2007.	2008. ^c	2009. ^c	2010.	2011.	2012.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^c
A. TEKUĆE TRANSAKCIJE (1+6)	-3.150,6	-4.256,3	-2.279,3	-449,9	-393,9	-1.611,3	-343,7	2.607,2
1. Roba, usluge i dohodak (2+5)	-4.193,6	-5.326,7	-3.315,6	-1.537,9	-1.562,6	-1.890,4	-643,7	2.338,7
1.1. Prihodi	19.614,5	21.237,2	17.114,1	18.608,5	19.743,1	3.319,3	4.934,5	7.839,8
1.2. Rashodi	-23.808,0	-26.563,9	-20.429,7	-20.146,3	-21.305,7	-5.209,7	-5.578,2	-5.501,1
2. Roba i usluge (3+4)	-3.103,3	-3.778,8	-1.516,7	28,2	38,6	-1.362,6	-182,4	2.745,4
2.1. Prihodi	18.271,3	19.843,3	16.314,7	17.713,0	18.779,3	3.093,5	4.659,3	7.569,3
2.2. Rashodi	-21.374,6	-23.622,0	-17.831,4	-17.684,8	-18.740,8	-4.456,1	-4.841,7	-4.823,8
3. Roba	-9.469,9	-10.632,4	-7.207,0	-5.745,5	-6.147,9	-1.511,9	-1.694,8	-1.541,0
3.1. Prihodi	9.156,6	9.752,7	7.674,5	9.063,6	9.774,0	2.289,4	2.374,7	2.523,0
3.2. Rashodi	-18.626,5	-20.385,1	-14.881,5	-14.809,1	-15.921,9	-3.801,2	-4.069,6	-4.064,0
4. Usluge	6.366,6	6.853,7	5.690,3	5.773,7	6.186,5	149,2	1.512,5	4.286,5
4.1. Prihodi	9.114,7	10.090,6	8.640,2	8.649,4	9.005,4	804,1	2.284,6	5.046,3
4.2. Rashodi	-2.748,1	-3.236,9	-2.949,9	-2.875,7	-2.818,9	-654,9	-772,1	-759,8
5. Dohodak	-1.090,2	-1.548,0	-1.798,9	-1.566,1	-1.601,1	-527,7	-461,3	-406,7
5.1. Prihodi	1.343,2	1.393,9	799,4	895,5	963,8	225,8	275,2	270,5
5.2. Rashodi	-2.433,5	-2.941,9	-2.598,3	-2.461,5	-2.564,9	-753,5	-736,5	-677,3
6. Tekući transferi	1.043,0	1.070,5	1.036,3	1.088,0	1.168,6	279,0	300,0	268,5
6.1. Prihodi	1.576,1	1.684,4	1.607,8	1.684,6	1.691,9	415,9	426,3	419,1
6.2. Rashodi	-533,1	-613,9	-571,5	-596,6	-523,3	-136,8	-126,3	-150,6
B. KAPITALNE I FINANCIJSKE TRANSAKCIJE	4.437,8	5.734,5	3.468,3	1.358,4	1.433,6	1.267,7	336,5	-1.636,2
B1. Kapitalne transakcije	28,5	14,9	43,1	34,5	-8,4	-3,5	-4,3	-6,6
B2. Financijske transakcije, isključujući međ. pričuve	5.130,9	5.389,2	4.321,7	1.407,7	1.842,6	1.493,9	449,6	-1.813,9
1. Izravna ulaganja	3.435,2	3.248,4	1.526,9	410,7	1.048,1	262,6	257,1	149,4
1.1. U inozemstvo	-216,1	-970,2	-888,1	113,2	-27,2	225,3	31,8	-40,7
1.2. U Hrvatsku	3.651,3	4.218,6	2.415,0	297,5	1.075,3	37,4	225,3	190,1
2. Portfeljna ulaganja	335,9	-840,6	420,9	477,0	646,3	397,9	810,5	-278,1
2.1. Sredstva	-421,6	-380,8	-558,1	-368,3	509,1	245,0	-244,9	-255,5
2.2. Obveze	757,5	-459,8	979,1	845,4	137,2	152,9	1.055,4	-22,6
3. Financijski derivati	0,0	0,0	0,0	-252,7	-59,7	-11,0	36,8	37,5
4. Ostala ulaganja	1.359,8	2.981,4	2.373,8	772,7	208,0	844,3	-654,9	-1.722,6
4.1. Sredstva	-1.662,6	-1.620,7	748,5	694,2	360,9	636,1	-129,0	-738,6
4.2. Obveze	3.022,5	4.602,1	1.625,3	78,5	-152,9	208,2	-525,8	-984,0
B3. Međunarodne pričuve HNB-a	-721,6	330,4	-896,4	-83,8	-400,6	-222,6	-108,8	184,3
C. NETO POGREŠKE I PROPUSTI	-1.287,2	-1.478,2	-1.189,0	-908,5	-1.039,7	343,6	7,2	-971,0

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske finansijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od siječnja 1999.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovacka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. ^b Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. round tripping), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR) i kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR). ^c Preliminarni podaci

Napomena: U poziciji neto pogrešaka i propusta nalazi se i protustavka dijela prihoda od usluga putovanja koji se odnosi na takve prihode koji nisu zabilježeni u evidenciji banaka.

Tablice H1 – H6: Platna bilanca • Platna bilanca Republike

Hrvatske sistematičan je prikaz vrijednosti ekonomskih transakcija hrvatskih rezidenata s inozemstvom u određenom razdoblju. Sastavlja se u skladu s metodologijom koju je preporučio Međunarodni monetarni fond (Priručnik za sastavljanje platne bilance, 5. izdanje, 1993.). Tri su vrste izvora podataka za sastavljanje platne bilance: 1. izvješća državnih institucija (Državnog zavoda za statistiku i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje), 2. specijalizirana izvješća Hrvatske narodne banke (o ostvarenom platnom prometu s inozemstvom, dužničkim odnosima s inozemstvom, monetarnoj statistici i međunarodnim pričuvama) te 3. procjene i statistička istraživanja koje provodi

Hrvatska narodna banka.

Platna bilanca Republike Hrvatske iskazuje se u tri valute: u euru (EUR), u američkom dolaru (USD) i kuni (HRK). U sva tri slučaja koriste se isti izvori podataka i primjenjuju se ista načela obuhvata transakcija i kompiliranja pojedinih stavki. Izvorni podaci iskazani su u raznim valutama, pa je vrijednost transakcija potrebno preračunati iz originalne valute u izvještajnu valutu upotrebom tečajeva s tečajnice Hrvatske narodne banke na jedan od sljedećih načina:

- primjenom srednjih tečajeva na dan transakcije,
- primjenom prosječnih mjesecnih ili tromjesečnih srednjih tečajeva kad nije poznat datum transakcije,

Tablica H2: Platna bilanca – roba i usluge

u milijunima eura

	2007.	2008. ^a	2009.	2010.	2011.	2012.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^a
Roba	-9.469,9	-10.632,4	-7.207,0	-5.745,5	-6.147,9	-1.511,9	-1.694,8	-1.541,0
1. Prihodi	9.156,6	9.752,7	7.674,5	9.063,6	9.774,0	2.289,4	2.374,7	2.523,0
1.1. Izvoz (fob) u vanjskotrgovinskoj statistici	9.001,6	9.585,1	7.529,4	8.905,2	9.582,2	2.253,8	2.326,9	2.471,3
1.2. Prilagodbe za obuhvat	155,0	167,5	145,1	158,3	191,8	35,6	47,8	51,7
2. Rashodi	-18.626,5	-20.385,1	-14.881,5	-14.809,1	-15.921,9	-3.801,2	-4.069,6	-4.064,0
2.1. Uvoz (cif) u vanjskotrgovinskoj statistici	-18.826,6	-20.817,1	-15.220,1	-15.137,0	-16.281,1	-3.890,8	-4.152,7	-4.157,4
2.2. Prilagodbe za obuhvat	-370,4	-421,4	-331,1	-376,0	-358,7	-82,1	-100,0	-90,0
2.3. Prilagodbe za klasifikaciju	570,4	853,5	669,7	703,9	718,0	171,6	183,1	183,3
Usluge	6.366,6	6.853,7	5.690,3	5.773,7	6.186,5	149,2	1.512,5	4.286,5
1. Prijevoz	641,3	404,3	287,6	299,3	276,7	44,2	68,2	109,4
1.1. Prihodi	1.165,4	1.209,4	938,2	973,0	965,5	196,4	240,8	290,1
1.2. Rashodi	-524,0	-805,1	-650,7	-673,7	-688,8	-152,2	-172,6	-180,6
2. Putovanja – turizam	6.035,2	6.694,0	5.655,8	5.600,8	5.984,5	144,8	1.467,6	4.103,8
2.1. Prihodi	6.752,6	7.459,4	6.379,7	6.230,0	6.616,9	294,5	1.671,7	4.306,0
2.1.1. Poslovni razlozi	389,2	386,4	255,7	236,3	210,1	28,7	85,3	65,8
2.1.2. Osobni razlozi	6.363,4	7.073,1	6.124,0	5.993,6	6.406,9	265,8	1.586,4	4.240,2
2.2. Rashodi	-717,3	-765,5	-724,0	-629,2	-632,4	-149,6	-204,1	-202,2
2.2.1. Poslovni razlozi	-266,9	-261,3	-240,8	-180,6	-184,3	-42,6	-69,9	-55,6
2.2.2. Osobni razlozi	-450,4	-504,2	-483,1	-448,6	-448,1	-107,0	-134,1	-146,6
3. Ostale usluge	-310,0	-244,6	-253,0	-126,4	-74,8	-39,9	-23,3	73,3
3.1. Prihodi	1.196,8	1.421,8	1.322,2	1.446,4	1.423,0	313,2	372,1	450,3
3.2. Rashodi	-1.506,7	-1.666,4	-1.575,2	-1.572,8	-1.497,7	-353,1	-395,4	-377,0

^a Preliminarni podaci

- primjenom tečaja na kraju razdoblja za izračun promjene vrijednosti transakcija između dva razdoblja; iz stanja iska-zanih na kraju razdoblja u originalnoj valutu izračunava se vrijednost promjene u originalnoj valuti, koja se primjenom prosječnoga srednjeg tečaja u promatranom razdoblju preračunava u vrijednost promjene u izvještajnoj valuti.

Stavke platne bilance koje se odnose na izvoz i uvoz robe slazu se od podataka Državnog zavoda za statistiku o ostvarenoj robnoj razmjeni Republike Hrvatske s inozemstvom. Ti se podaci u skladu s preporučenom metodologijom prilagođuju za obuhvat i klasifikaciju. U skladu s tom metodologijom, izvoz i uvoz robe iskazuju se u platnoj bilanci prema paritetu fob. Vrijednost izvoza prema tom paritetu već je sadržana u spomenutom izješču DZS-a, dok se vrijednost uvoza prema paritetu fob procjenjuje uz pomoć istraživanja Hrvatske narodne banke koje se provodi na stratificiranom uzorku uvoznika, na osnovi čijih se rezultata procjenjuje udio usluga prijevoza i osiguranja za koji se umanjuje originalna vrijednost uvoza prema paritetu cif iz navedenog izješča DZS-a. U razdoblju od 1993. do 2001. godine taj je udio iznosio 7,10% (procijenjen samo na uzorku najvećih i velikih uvoznika), dok od 2002. godine on iznosi 3,73%. Hrvatska narodna banka ponovo je provela istovrsnu anketu krajem 2006. godine (za uvoz u prethodnoj godini). Nova je anketa pokazala da se udio troškova prijevoza i osiguranja nastavio smanjivati te iznosi 3,03%. Taj se udio počeo primjenjivati od obračuna za prvo tromjesečje 2007. godine. Radi veće pouzdanoosti pristupilo se 2011. godine procjeni cif/fob koeficijenta na temelju raspoloživih podataka DZS-a o robnom uvozu. Za svaku godinu posebno, počevši od 2008., na temelju robe uvezene na paritetu fob i sličnim paritetima izračunati su udjeli usluga prijevoza i osiguranja. Tako je za 2008. godinu procijenjen koeficijent od 4,1%, u 2009. 4,4%, a u 2010. 4,7%. Za svaku

sljedeću godinu podatak se na isti način ponovno procjenjuje. U razdoblju od 1993. do 1996. vrijednost uvoza dopunjavala se procjenom uvoza u slobodne carinske zone, koji je od 1997. uključen u statistiku robne razmjene. Od 1996. godine izvoz i uvoz robe dopunjaju se podacima o popravcima robe i opskrbni brodova i zrakoplova u pomorskim i zračnim luka. Osim toga, od 1999. godine, na osnovi rezultata Istraživanja o potrošnji inozemnih putnika u Hrvatskoj i domaćih putnika u inozemstvu, stavka izvoza robe dopunjuje se procijenjenom vrijednošću robe prodane stranim putnicima i turistima i iznesene iz Republike Hrvatske, a stavka uvoza robe dopunjuje se procijenjenom vrijednošću robe koju su hrvatski građani osobno uvezli iz susjednih zemalja (troškovi za tzv. shopping).

Na računu usluga zasebno se vode usluge prijevoza, putovanja – turizma i ostale usluge. Prihodi i rashodi s osnove usluga prijevoza u razdoblju od 1993. do 1998. preuzimani su iz evidencije platnog prometa s inozemstvom. Počevši od 1999. godine, prihodi i rashodi s osnove prijevoza robe i putnika, kao i vrijednost pratećih usluga, koji zajedno čine ukupnu vrijednost tih usluga, sastavljaju se na osnovi rezultata Istraživanja o transakcijama povezanim s uslugama međunarodnog prijevoza, što ga provodi HNB. Zbog izrazito velike populacije cestovnih prijevoznika, prihodi i rashodi s osnove teretnog cestovnog prijevoza ne preuzimaju se iz toga istraživanja, nego se sastavljaju upotrebom podataka o ostvarenom platnom prometu s inozemstvom. Počevši od siječnja 2011., zbog ukidanja evidencije platnog prometa s inozemstvom, ova stavka sastavlja se na osnovi podataka iz izvoznih carinskih deklaracija DZS-a i procjena Udruge cestovnih teretnih prijevoznika. Rashodi teretnog cestovnog prijevoza jednaki su troškovima prijevoza i osiguranja koji se odnose na uvoz robe koji pripada nerezidentima, a koji se procjenjuje na osnovi svodenja vrijednosti uvoza prema paritetu cif na

Tablica H3: Platna bilanca – dohodak i tekući transferi
u milijunima eura

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.		2012.	
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^a
Dohodak	-1.090,2	-1.548,0	-1.798,9	-1.566,1	-1.601,1	-527,7	-461,3	-406,7
1. Naknade zaposlenima	494,2	564,1	586,5	620,8	656,9	179,9	190,9	193,4
1.1. Prihodi	527,8	599,7	624,2	657,1	695,5	187,3	197,5	199,4
1.2. Rashodi	-33,6	-35,5	-37,6	-36,3	-38,5	-7,4	-6,5	-6,0
2. Dohodak od izravnih ulaganja	-920,6	-1.137,1	-1.172,9	-1.100,0	-1.034,8	-383,8	-324,9	-295,2
2.1. Prihodi	174,5	194,6	-62,6	87,6	63,2	-15,0	25,1	20,6
Od čega: Zadržana dobit	123,3	118,6	-114,9	8,5	-5,2	-23,9	3,8	5,8
2.2. Rashodi	-1.095,1	-1.331,7	-1.110,3	-1.187,6	-1.098,0	-368,7	-350,0	-315,8
Od čega: Zadržana dobit	-483,3	-508,5	-314,1	-495,2	-300,7	-203,1	180,2	-230,1
3. Dohodak od portfeljnih ulaganja	-176,5	-158,0	-173,4	-304,1	-339,5	-92,4	-109,0	-109,3
3.1. Prihodi	89,9	82,3	73,5	41,0	48,7	7,6	9,6	10,1
3.2. Rashodi	-266,4	-240,3	-246,9	-345,1	-388,2	-100,1	-118,7	-119,4
4. Dohodak od ostalih ulaganja	-487,3	-817,0	-1.039,2	-782,7	-883,8	-231,4	-218,3	-195,7
4.1. Prihodi	551,0	517,4	164,3	109,7	156,3	45,9	43,0	40,4
4.2. Rashodi	-1.038,4	-1.334,3	-1.203,5	-892,5	-1.040,1	-277,3	-261,3	-236,1
Tekući transferi	1.043,0	1.070,5	1.036,3	1.088,0	1.168,6	279,0	300,0	268,5
1. Država	-16,7	-20,0	-30,0	-39,8	-59,7	-14,5	-32,3	-33,1
1.1. Prihodi	260,2	342,6	309,0	304,6	246,2	57,7	39,0	49,3
1.2. Rashodi	-276,8	-362,7	-339,0	-344,4	-305,9	-72,2	-71,3	-82,4
2. Ostali sektori	1.059,6	1.090,5	1.066,3	1.127,8	1.228,3	293,6	332,3	301,5
2.1. Prihodi	1.316,0	1.341,7	1.298,8	1.379,9	1.445,6	358,2	387,4	369,7
2.2. Rashodi	-256,3	-251,2	-232,5	-252,2	-217,3	-64,6	-55,0	-68,2

^a Preliminarni podaci

vrijednost uvoza prema paritetu fob.

Prihodi od usluga pruženih stranim putnicima i turistima, kao i rashodi koje su domaći putnici i turisti imali u inozemstvu prikazuju se na poziciji Putovanja – turizam. U razdoblju od 1993. do 1998. ta se pozicija procjenjivala upotrebom različitih izvora podataka koji nisu osiguravali potpuni obuhvat u skladu s preporučenom metodologijom, pa je stoga Hrvatska narodna banka od druge polovine 1998. godine počela provoditi Istraživanje o potrošnji inozemnih putnika u Hrvatskoj i domaćih putnika u inozemstvu i koristiti se njegovim rezultatima pri komplikaciji stavki na poziciji Putovanja – turizam. Od početka 1999. godine rezultati toga istraživanja, koje se zasniva na anketiranju putnika (stratificirani uzorak) na graničnim prijelazima, kombiniraju se s podacima Ministarstva unutarnjih poslova i Državnog zavoda za statistiku o broju stranih i domaćih putnika te s podacima o distribuciji stranih putnika prema državama iz priopćenja o turizmu Državnog zavoda za statistiku kako bi se procjenjile odgovarajuće stavke platne bilance. Platnobilančni podaci o prihodima od usluga pruženih stranim putnicima i turistima za prva tri tromjesečja 2012. godine nisu izvedeni standardnom metodološkom kombinacijom fizičkih pokazatelja i ocijenjene prosječne potrošnje za spomenuta tromjesečja tekuće godine iz Ankete o potrošnji stranih putnika, već se temelje na kombinaciji ocijenjene razine turističke potrošnje u 2011. godini i ekonometrijski izведенog indikatora koji je prva glavna komponenta skupa varijabli za koje se pretpostavlja da prate dinamiku prihoda od turizma (dolasci i noćenja stranih turista, broj stranih putnika na graničnim prijelazima, ukupna potrošnja turista prema istraživanju HNB-a, broj zaposlenih u djelatnostima pružanja usluga smještaja te pripreme i usluživanja hrane, prihodi hotela i restorana, indeks potrošačkih cijena ugostiteljskih usluga, realni indeks prometa u trgovini na malo, gotov novac izvan banaka,

vrijednost transakcija po inozemnim platnim karticama, promet banaka s fizičkim osobama na deviznom tržištu, industrijska proizvodnja EU-27).

Pozicija Ostale usluge sastavlja se upotrebom različitih izvora podataka: osim prihoda i rashoda koji se odnose na usluge osiguranja te komunikacijske i građevinske usluge, koji se od 2001. utvrđuju uz pomoć specijaliziranih statističkih istraživanja HNB-a, vrijednosti svih ostalih usluga preuzimale su se iz statistike ostvarenoga platnog prometa s inozemstvom sve do kraja 2010. godine, kad je ukinuta njegova evidencija prema karakteru transakcija. Počevši od 2011. godine, za procjenu pozicije Ostale usluge, koja uključuje 30 različitih vrsta usluga čija je podjela propisana 6. izdanjem MMF-ova priručnika za platnu bilancu (*Balance of Payment Manual, 6th edition*), primjenjuje se jedinstveno statističko istraživanje. To istraživanje uključuje i komunikacijske usluge, čime se istodobno ukida posebno istraživanje o komunikacijskim uslugama, dok se usluge osiguranja i građevinske usluge i dalje prate zasebnim istraživanjima.

Na računu dohotka transakcije se raspoređuju u četiri osnovne grupe. Stavka Naknade zaposlenima sastavlja se na osnovi ostvarenoga platnog prometa s inozemstvom sve do kraja 2010., kad je ukinuta njegova evidencija prema karakteru transakcija. Počevši od 2011. ova pozicija na strani prihoda procjenjuje se modelom koji se zasniva na agregiranim podacima banaka o priljevima fizičkih osoba rezidenata od nerezidenata. Na strani rashoda rabe se postojeća istraživanja o uslugama koja u sebi sadrže dio koji se odnosi na naknade zaposlenicima isplaćene nerezidentima. Dohoci od izravnih ulaganja, portfeljnih ulaganja odnosno ostalih ulaganja prikazuju se odvojeno. U okviru dohotka od izravnih ulaganja, koji se izračunava na osnovi Istraživanja Hrvatske narodne banke o izravnim i ostalim vlasničkim ulaganjima, posebno se iskazuje podatak o zadržanoj dobiti. Za

Tablica H4: Platna bilanca – izravna i portfeljna ulaganja^{a,b}

u milijunima eura

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^c
Izravna ulaganja	3.435,2	3.248,4	1.526,9	410,7	1.048,1	262,6	257,1	149,4
1. Izravna ulaganja u inozemstvo	-216,1	-970,2	-888,1	113,2	-27,2	225,3	31,8	-40,7
1.1. Vlasnička ulaganja i zadržana dobit	-270,2	-1.075,9	-894,4	254,0	-192,8	16,4	-5,2	-29,6
1.1.1. Sredstva	-273,3	-1.075,9	-1.009,3	237,7	-214,8	-12,4	-5,2	-29,6
1.1.2. Obveze	3,1	0,0	114,9	16,3	22,0	28,8	0,0	0,0
1.2. Ostala ulaganja	54,1	105,7	6,3	-140,9	165,6	208,9	37,1	-11,1
1.2.1. Sredstva	20,3	106,8	-30,0	-371,5	351,8	198,3	40,1	-3,8
1.2.2. Obveze	33,9	-1,1	36,3	230,6	-186,2	10,6	-3,0	-7,2
2. Izravna ulaganja u Hrvatsku	3.651,3	4.218,6	2.415,0	297,5	1.075,3	37,4	225,3	190,1
2.1. Vlasnička ulaganja i zadržana dobit	2.688,1	2.708,0	984,2	879,6	2.265,0	265,0	-20,1	277,4
2.1.1. Sredstva	0,0	-6,9	-106,8	-70,0	-36,3	0,0	-180,2	0,0
2.1.2. Obveze	2.688,1	2.714,9	1.091,1	949,6	2.301,3	265,0	160,2	277,4
2.2. Ostala ulaganja	963,2	1.510,6	1.430,8	-582,1	-1.189,6	-227,6	245,3	-87,3
2.2.1. Sredstva	-4,5	-26,4	-29,1	-21,5	14,1	0,7	-6,1	0,8
2.2.2. Obveze	967,7	1.537,0	1.459,9	-560,6	-1.203,7	-228,3	251,4	-88,1
Portfeljna ulaganja	335,9	-840,6	420,9	477,0	646,3	397,9	810,5	-278,1
1. Sredstva	-421,6	-380,8	-558,1	-368,3	509,1	245,0	-244,9	-255,5
1.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	-842,6	148,9	-111,4	-474,3	-116,0	62,0	-67,2	-52,1
1.1.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.2. Banke	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.3. Ostali sektori	-842,6	148,9	-111,4	-474,3	-116,0	62,0	-67,2	-52,1
1.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	421,0	-529,7	-446,7	105,9	625,1	183,0	-177,7	-203,4
1.2.1. Obveznice	315,6	-431,4	-86,2	263,9	351,0	172,2	-242,7	-179,5
1.2.1.1. Država	0,1	0,0	0,0	-1,5	0,0	0,0	0,0	-0,7
1.2.1.2. Banke	267,8	-226,5	-52,5	167,3	348,8	188,8	-222,6	-132,5
1.2.1.3. Ostali sektori	47,7	-204,9	-33,7	98,1	2,1	-16,6	-20,1	-46,2
1.2.2. Instrumenti tržišta novca	105,4	-98,3	-360,5	-157,9	274,1	10,8	65,0	-24,0
1.2.2.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.2.2. Banke	109,7	-100,9	-341,4	-124,3	310,7	11,7	27,8	-43,9
1.2.2.3. Ostali sektori	-4,3	2,5	-19,0	-33,6	-36,6	-0,9	37,2	20,0
2. Obveze	757,5	-459,8	979,1	845,4	137,2	152,9	1.055,4	-22,6
2.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	315,9	-85,1	16,4	168,0	17,7	8,5	-1,9	-5,0
2.1.1. Banke	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.2. Ostali sektori	315,9	-85,1	16,4	168,0	17,7	8,5	-1,9	-5,0
2.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	441,6	-374,7	962,7	677,3	119,5	144,4	1.057,3	-17,5
2.2.1. Obveznice	519,1	-360,4	817,3	380,8	431,4	27,6	1.066,0	62,4
2.2.1.1. Država	83,0	-275,5	862,9	389,1	638,0	-3,8	818,1	313,3
2.2.1.2. Banke	0,1	-4,7	-447,2	-0,2	-7,0	-0,9	0,0	-0,3
2.2.1.3. Ostali sektori	436,0	-80,1	401,7	-8,1	-199,5	32,3	248,0	-250,6
2.2.2. Instrumenti tržišta novca	-77,5	-14,3	145,3	296,5	-312,0	116,8	-8,7	-80,0
2.2.2.1. Država	-77,5	-14,4	145,4	296,5	-312,1	116,9	-8,8	-80,0
2.2.2.2. Banke	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.2.3. Ostali sektori	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,0

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske finansijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od siječnja 1999.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovacka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. ^b Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. round tripping), koja kao učinak imaju povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (625,7 mil. EUR), kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR) i prosincu 2010. (618,6 mil. EUR, povlačenje ulaganja). ^c Preliminarni podaci

razliku od podataka o dividendama, taj podatak ne postoji za razdoblje od 1993. do 1996. jer se onda nije posebno iskazivao. Od prvog tromjesečja 2009. godine statističko praćenje zadržane dobiti uskladeno je s međunarodnim standardima, a svodi se na evidentiranje zadržane dobiti na tromjesečnoj osnovi, u razdoblju u kojem je dobit ostvarena. Prije toga zadržana dobit bila

je evidentirana u mjesecu u kojem je donesena odluka o raspodjeli dobiti za prethodnu poslovnu godinu te se tako temeljila na dobiti ostvarenoj prethodne godine. Na osnovi statističkih podataka o dužničkim odnosima s inozemstvom, počevši od 1997., dohodak od izravnih ulaganja uključuje i podatke o kamataima za kreditne odnose između vlasničkih izravno povezanih rezidenta

Tablica H5: Platna bilanca – ostala ulaganja^a

u milijunima eura

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^b
Ostala ulaganja, neto	1.359,8	2.981,4	2.373,8	772,7	208,0	844,3	-654,9	-1.722,6
1. Sredstva	-1.662,6	-1.620,7	748,5	694,2	360,9	636,1	-129,0	-738,6
1.1. Trgovinski krediti	-107,4	-125,0	145,0	213,8	-22,2	-6,4	-48,9	147,8
1.1.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.2. Ostali sektori	-107,4	-125,0	145,0	213,8	-22,2	-6,4	-48,9	147,8
1.1.2.1. Dugoročni krediti	-63,5	26,7	58,0	22,2	2,9	1,2	0,8	0,1
1.1.2.2. Kratkoročni krediti	-43,9	-151,7	87,0	191,6	-25,2	-7,6	-49,7	147,7
1.2. Krediti	-4,5	-107,5	41,5	-85,1	-9,3	-33,5	-6,2	-41,0
1.2.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.2. Banke	-32,6	-66,7	20,5	-65,4	-0,9	-23,8	-5,7	-41,1
1.2.2.1. Dugoročni krediti	-25,4	-26,8	-28,7	-46,9	-20,6	-4,3	9,5	-0,4
1.2.2.2. Kratkoročni krediti	-7,3	-39,9	49,2	-18,5	19,7	-19,6	-15,2	-40,8
1.2.3. Ostali sektori	28,1	-40,8	21,0	-19,7	-8,4	-9,7	-0,5	0,1
1.2.3.1. Dugoročni krediti	28,1	-37,6	20,9	17,4	-34,6	-1,6	-2,3	3,6
1.2.3.2. Kratkoročni krediti	0,0	-3,2	0,1	-37,1	26,1	-8,1	1,8	-3,5
1.3. Gotovina i depoziti	-1.550,8	-1.388,2	562,0	565,4	392,5	676,0	-74,0	-845,4
1.3.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,6	-0,9
1.3.2. Banke	-1.317,1	-136,4	423,7	417,0	523,9	694,2	-65,1	-911,2
1.3.3. Ostali sektori	-233,6	-1.251,8	138,2	148,5	-131,4	-18,3	-8,3	66,6
1.4. Ostala aktiva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Obveze	3.022,5	4.602,1	1.625,3	78,5	-152,9	208,2	-525,8	-984,0
2.1. Trgovinski krediti	323,1	21,3	-142,1	60,2	-581,7	78,8	92,3	32,8
2.1.1. Država	-0,6	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.1.1. Dugoročni krediti	-0,6	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.2. Ostali sektori	323,7	21,8	-142,1	60,2	-581,7	78,8	92,3	32,8
2.1.2.1. Dugoročni krediti	165,0	34,9	-58,0	-25,4	-147,6	-13,6	-4,3	-12,7
2.1.2.2. Kratkoročni krediti	158,7	-13,1	-84,1	85,6	-434,0	92,4	96,6	45,5
2.2. Krediti	2.890,3	3.703,9	590,5	36,3	-501,6	-37,6	-349,3	-373,9
2.2.1. Hrvatska narodna banka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.1.1. Krediti i zajmovi MMF-a	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.1.1.1. Povučena kreditna sredstva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.1.1.2. Otplate	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.2. Država	161,0	96,7	-7,4	134,4	90,7	-4,9	-47,0	-20,5
2.2.2.1. Dugoročni krediti	161,0	65,0	24,3	134,4	90,7	-4,9	-46,8	-16,0
2.2.2.1.1. Povučena kreditna sredstva	523,5	330,1	306,0	368,9	347,2	27,9	29,5	26,7
2.2.2.1.2. Otplate	-362,5	-265,2	-281,7	-234,5	-256,5	-32,8	-76,2	-42,6
2.2.2.2. Kratkoročni krediti	0,0	31,7	-31,7	0,0	0,0	0,0	-0,2	-4,5
2.2.3. Banke	-1.065,0	115,2	-166,5	-192,7	-44,9	-62,3	-226,4	2,2
2.2.3.1. Dugoročni krediti	-630,8	-276,1	158,1	-322,9	375,1	-56,0	-143,9	-90,9
2.2.3.1.1. Povučena kreditna sredstva	1.216,2	609,4	1.219,2	849,3	1.108,3	308,8	42,0	105,4
2.2.3.1.2. Otplate	-1.847,0	-885,4	-1.061,1	-1.172,2	-733,2	-364,8	-185,9	-196,2
2.2.3.2. Kratkoročni krediti	-434,2	391,3	-324,6	130,2	-420,0	-6,3	-82,5	93,0
2.2.4. Ostali sektori	3.794,4	3.492,0	764,4	94,5	-547,4	29,7	-75,9	-355,6
2.2.4.1. Dugoročni krediti	3.184,9	3.175,7	488,1	-96,7	-922,3	-134,9	-300,7	-369,1
2.2.4.1.1. Povučena kreditna sredstva	5.960,8	6.700,9	4.403,7	4.336,5	2.935,3	785,9	900,3	828,3
2.2.4.1.2. Otplate	-2.775,9	-3.525,2	-3.915,5	-4.433,2	-3.857,6	-920,8	-1.201,0	-1.197,4

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^b
2.2.4.2. Kratkoročni krediti	609,5	316,2	276,2	191,2	374,9	164,6	224,8	13,5
2.3. Gotovina i depoziti	-193,6	875,7	1.175,0	-19,0	929,7	167,0	-269,0	-643,0
2.3.1. Država	-0,1	-0,1	-1,2	0,0	-1,0	0,0	0,0	0,0
2.3.2. Banke	-193,6	867,1	1.197,2	-19,0	930,8	167,1	-269,0	-643,0
2.3.3. Ostali sektori	0,1	8,7	-21,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4. Ostale obveze	2,7	1,3	2,0	1,1	0,6	-0,1	0,2	0,0

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske finansijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od siječnja 1999.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. ^b Preliminarni podaci.

i nerezidenata. Dohodak od vlasničkih portfeljnih ulaganja sastavlja se na osnovi istog istraživanja, dok se podaci o dohotku od dužničkih portfeljnih ulaganja sastavljaju od 1999. godine na osnovi evidencije kreditnih odnosa s inozemstvom, koja obuhvaća i evidenciju dohotka koja se odnosi na dužničke vrijednosne papire u vlasništvu nerezidenata. Dohodak od ostalih ulaganja obuhvaća obračun kamata prema evidenciji kreditnih odnosa s inozemstvom. Valja spomenuti da je u 2007. došlo do promjene metodologije u dijelu koji se odnosi na evidenciju dohotka od dužničkih ulaganja, i to tako da je uvedeno evidentiranje dohotka na obračunskom načelu. Znači da se dohotak od dužničkih ulaganja odnosno kamate evidentiraju u trenutku njihova obračuna, a ne dospijeća odnosno naplate. U tom smislu došlo je i do revizije povijesnih podataka od 1999. do 2006. godine.

Tekući transferi prikazuju se odvojeno za sektor država i za ostale sektore. Evidencija platnog prometa s inozemstvom koristi se kao glavni izvor podataka o tekućim transferima za oba sektora sve do kraja 2010., kad je ukinuta njegova evidencija prema karakteru transakcija. Počevši od 2011. godine, transferi sektora država evidentiraju se na osnovi podataka Ministarstva financija i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u slučaju mirovina isplaćenih nerezidentima. Osim poreza i trošarina, mirovina te novčanih pomoći i darova, koji su uključeni u tekuće transfere obaju sektora, sektor država obuhvaća još i podatke o međudržavnoj suradnji, a ostali sektori sadržavaju i podatke o radničkim doznakama. Počevši od 2011. godine, pozicija radničke dozname i novčane pomoći i darovi ostalih sektora procjenjuje se modelom koji se zasniva na agregiranim podacima banaka o priljevima fizičkih osoba rezidena iz inozemstva i odljevima fizičkih osoba rezidena u inozemstvo. Naplate po mirovinama procjenjuju se na osnovi raspoloživih podataka Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Također, transferi ostalih sektora dopunjaju se podacima istraživanja o razmjeni usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom koje sadrži poseban dio za eventualne transfere iz inozemstva ili prema inozemstvu. U tekuće se transfere kod sektora država također dodaju podaci o uvozu i izvozu robe bez plaćanja, koje dostavlja Državni zavod za statistiku. U razdoblju od 1993. do 1998. tekući transferi ostalih sektora obuhvaćali su i procjenu neregistriranih deviznih doznaka, koja je činila 15% pozitivne razlike između neklasificiranog priljeva i neklasificiranog odljeva sektora stanovništvo. Od 1993. do drugog tromjesečja 1996. Hrvatska narodna banka procjenjivala je i dio odljeva s osnove tekućih transfera. Od 2002. priljevi i odljevi po tekućim transferima ostalih sektora dopunjaju se podacima specijaliziranoga statističkog istraživanja HNB-a o međunarodnim transakcijama povezanimi s uslugama osiguranja.

Kapitalni račun u dijelu koji se odnosi na kapitalne transfere zasnivao se na evidenciji platnog prometa s inozemstvom sve do kraja 2010. godine. Od početka 2011. za sastavljanje računa kapitalnih transfera koriste se podaci Ministarstva finansija i

podaci istraživanja o razmjeni usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom. Podaci o eventualnim oprostima dugovanja također su dio kapitalnog računa.

Inozemna izravna ulaganja obuhvaćaju vlasnička ulaganja, zadržanu dobit i dužničke odnose između vlasnički povezanih rezidena i nerezidenata. Izravna vlasnička ulaganja su ulaganja kojima strani vlasnik stječe najmanje 10% udjela u temeljnog kapitalu trgovačkog društva, bez obzira na to je li riječ o ulaganju rezidenta u inozemstvo ili nerezidenta u hrvatske rezidente. Istraživanje Hrvatske narodne banke o inozemnim izravnim ulaganjima započelo je 1997. godine, kad su poduzeća obuhvaćena istraživanjem dostavila i podatke o izravnim vlasničkim ulaganjima za razdoblje od 1993. do 1996. godine. Za isto razdoblje ne postoje podaci o zadržanoj dobiti i ostalom kapitalu izravnih ulaganja u koji se klasificiraju svi dužnički odnosi između povezanih rezidena i nerezidenata (osim za bankarski sektor) i koji su postali dostupni tek nakon početka provođenja spomenutog istraživanja. Od 1999. godine podaci o dužničkim odnosima unutar izravnih ulaganja prikupljaju se na osnovi evidencije dužničkih odnosa s inozemstvom. Od 2007. godine Direkcija za statistiku HNB-a pokrenula je istraživanje o kupoprodaji nekretnina na teritoriju Republike Hrvatske od strane nerezidenata. Obveznici izvješćivanja su javni bilježnici koji u svojem redovnom poslovanju saznavaju za takve transakcije. Podaci o kupoprodaji nekretnina od strane hrvatskih rezidena u inozemstvu do kraja 2010. prikupljali su se u sklopu sustava platnog prometa s inozemstvom, dok je od 2011. za ovu poziciju uvedeno praćenje putem obvezne prijave Direkciji za statistiku HNB-a. Te su kupoprodaje također dio izravnih ulaganja.

Podaci o portfeljnim vlasničkim ulaganjima prikupljaju se iz istog izvora kao i podaci o izravnim vlasničkim ulaganjima. Portfeljna dužnička ulaganja obuhvaćaju sva ulaganja u kratkoročne i dugoročne dužničke vrijednosne papire koja se ne mogu klasificirati u izravna ulaganja. U razdoblju od 1997. do 1998. ti su se podaci prikupljali istraživanjem Hrvatske narodne banke o izravnim i portfeljnim ulaganjima, dok se od 1999. godine koriste podaci o dužničkim odnosima s inozemstvom i podaci monetarne statistike za ulaganja banaka. Počevši od 2002. godine, ova se pozicija sastavlja i za investicijske fondove, a od 2004. i za mirovinske fondove. Počevši od 2009. godine, za nadopunu ovih pozicija upotrebljava se i statistika o trgovini vlasničkim i dužničkim vrijednosnim papirima koju dostavljaju Središnje klirinško depozitarno društvo i poslovne banke koje obavljaju poslove skrbništva nad vrijednosnim papirima. Tim podacima nadopunjaju se portfeljna ulaganja u onim dijelovima koji nisu potpuno pokriveni postojećim istraživanjima. Podaci za godine od 2006. do 2009. također su revidirani. Tako su, počevši od 2006., u platnu bilancu uključeni podaci o dužničkim vrijednosnim papirima domaćih izdavatelja kojima na domaćem tržištu trguju nerezidenti (portfeljna ulaganja, dužnički vrijednosni pariri na strani obveza).

Tablica H6: Platna bilanca – svodna tablica^a

u milijunima kuna

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^b
A. TEKUĆE TRANSAKCIJE (1+6)	-23.248,4	-30.886,2	-16.872,3	-3.512,4	-2.825,0	-12.162,3	-2.577,8	19.363,5
1. Roba, usluge i dohodak (2+5)	-30.899,4	-38.615,0	-24.477,1	-11.411,5	-11.586,5	-14.287,0	-4.830,2	17.356,9
1.1. Prihodi	143.744,4	153.279,5	125.527,6	135.367,6	146.728,3	25.021,3	37.086,4	58.406,1
1.2. Rashodi	-174.643,8	-191.894,5	-150.004,7	-146.779,1	-158.314,8	-39.308,2	-41.916,7	-41.049,3
2. Roba i usluge (3+4)	-22.878,0	-27.399,1	-11.254,7	-2,1	293,8	-10.298,8	-1.360,9	20.375,8
2.1. Prihodi	133.893,3	143.213,9	119.656,7	128.853,2	139.563,2	23.317,5	35.018,7	56.360,9
2.2. Rashodi	-156.771,3	-170.612,9	-130.911,3	-128.855,3	-139.269,5	-33.616,3	-36.379,7	-35.985,1
3. Roba	-69.481,9	-76.817,4	-52.927,0	-41.861,3	-45.707,8	-11.428,7	-12.751,8	-11.515,5
3.1. Prihodi	67.161,6	70.414,9	56.336,3	66.044,6	72.655,3	17.290,9	17.865,0	18.846,5
3.2. Rashodi	-136.643,4	-147.232,3	-109.263,3	-107.905,9	-118.363,1	-28.719,5	-30.616,9	-30.362,0
4. Usluge	46.603,9	49.418,3	41.672,3	41.859,3	46.001,6	1.129,9	11.390,9	31.891,3
4.1. Prihodi	66.731,8	72.798,9	63.320,4	62.808,7	66.907,9	6.026,7	17.153,7	37.514,4
4.2. Rashodi	-20.127,8	-23.380,6	-21.648,1	-20.949,4	-20.906,4	-4.896,8	-5.762,8	-5.623,1
5. Dohodak	-8.021,4	-11.215,9	-13.222,5	-11.409,4	-11.880,3	-3.988,2	-3.469,3	-3.018,9
5.1. Prihodi	9.851,0	10.065,6	5.870,9	6.514,4	7.165,0	1.703,7	2.067,7	2.045,3
5.2. Rashodi	-17.872,5	-21.281,5	-19.093,4	-17.923,8	-19.045,3	-5.691,9	-5.537,0	-5.064,2
6. Tekući transferi	7.650,9	7.728,8	7.604,9	7.899,1	8.761,5	2.124,7	2.252,5	2.006,6
6.1. Prihodi	11.562,1	12.159,5	11.797,8	12.254,8	12.653,1	3.158,5	3.202,8	3.004,1
6.2. Rashodi	-3.911,1	-4.430,6	-4.192,9	-4.355,7	-3.891,6	-1.033,8	-950,4	-997,5
B. KAPITALNE I FINANCIJSKE TRANSAKCIJE	32.479,2	41.346,5	25.564,6	10.010,4	10.616,7	9.570,8	2.515,2	-12.269,8
B1. Kapitalne transakcije	209,1	108,2	314,1	252,6	-62,4	-26,7	-32,4	-49,3
B2. Financijske transakcije, isključujući međ. pričuve	37.585,0	38.930,0	31.761,7	10.219,7	13.601,7	11.296,6	3.320,5	-13.596,4
1. Izravna ulaganja	25.241,5	23.055,9	11.262,4	2.964,5	7.788,2	1.982,7	1.926,9	1.112,0
1.1. U inozemstvo	-1.588,3	-6.981,4	-6.504,9	880,2	-190,2	1.705,4	239,3	-303,1
1.2. U Hrvatsku	26.829,8	30.037,3	17.767,3	2.084,3	7.978,3	277,4	1.687,6	1.415,1
2. Portfeljna ulaganja	2.495,2	-5.711,7	2.991,6	3.356,3	4.803,8	3.003,9	6.055,3	-2.081,7
2.1. Sredstva	-3.107,9	-2.678,2	-4.042,4	-2.700,4	3.809,5	1.848,3	-1.832,6	-1.908,9
2.2. Obveze	5.603,1	-3.033,5	7.034,0	6.056,7	994,3	1.155,6	7.887,9	-172,8
3. Financijski derivati	0,0	0,0	0,0	-1.838,9	-438,9	-83,0	277,0	279,8
4. Ostala ulaganja	9.848,4	21.585,8	17.507,6	5.737,9	1.448,6	6.393,0	-4.938,7	-12.906,5
4.1. Sredstva	-12.147,1	-11.587,3	5.594,1	5.108,0	2.666,2	4.822,0	-969,2	-5.562,0
4.2. Obveze	21.995,5	33.173,1	11.913,6	629,9	-1.217,5	1.571,0	-3.969,5	-7.344,5
B3. Međunarodne pričuve	-5.315,0	2.308,3	-6.511,2	-462,0	-2.922,6	-1.699,1	-773,0	1.375,8
C. NETO POGREŠKE I PROPUSTI	-9.230,7	-10.460,3	-8.692,3	-6.498,0	-7.791,7	2.591,5	62,6	-7.093,7

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske financijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od siječnja 1999.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovачka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. ^b Preliminarni podaci

Napomena: U poziciji neto pogrešaka i propusta nalazi se i protustavka dijela prihoda od usluga putovanja koji se odnosi na takve prihode koji nisu zabilježeni u evidenciji banaka.

Ostala ulaganja obuhvaćaju sva ostala nespomenuta dužnička ulaganja, osim ulaganja koja čine međunarodne pričuve. Ostala se ulaganja klasificiraju prema instrumentima, ročnosti i sektorima. Trgovinski krediti u razdoblju od 1996. do 2002. obuhvaćaju procjenu Hrvatske narodne banke za avansna plaćanja i odgode plaćanja koja je napravljena na osnovi uzorka najvećih i velikih uvoznika i izvoznika. Podaci o avansima procjenjuju se od 1996., dok se podaci o kratkoročnim odgodama plaćanja (najprije do 90 dana, zatim do 150 dana, a danas od 8 dana do 1 godine) prikupljaju od 1999. Od 2003. godine to je istraživanje zamijenjeno novim istraživanjem, a podatke za njega obvezna su dostavljati izabrana poduzeća bez obzira na svoju veličinu (stratificirani uzorak). Podaci o odgodama plaćanja s originalnim dospjećem dužim od godine dana preuzimaju se iz evidencije Hrvatske narodne banke o kreditnim odnosima s

inozemstvom. Krediti koje su rezidenti odobrili nerezidentima, odnosno inozemni krediti kojima se koriste rezidenti, a odobrili su ih nerezidenti, a koji se ne mogu svrstati u izravna ulaganja ili u trgovinske kredite, svrstani su prema institucionalnim sektorima i ročnosti u odgovarajuće pozicije ostalih ulaganja. Izvor podataka tih pozicija je evidencija Hrvatske narodne banke o kreditnim odnosima s inozemstvom. Pozicija valuta i depozita pokazuje potraživanja rezidenata od inozemstva za stranu efektivu i depozite koji se nalaze u stranim bankama, kao i obveze hrvatskih banaka za depozite u vlasništvu nerezidenta. Izvor podataka za sektore država i banke je monetarna statistika, iz koje se na osnovi podataka o stanjima i valutnoj strukturi inozemne aktive i pasive procjenjuju transakcije iz kojih je uklonjen utjecaj tečaja. U razdoblju od 1993. do 1998. podaci o potraživanjima ostalih sektora na ovoj poziciji kompilirali su se na osnovi

Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka^a

na kraju razdoblja, u milijunima eura

Godina	Mjesec	Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke							Devizne pričuve banaka	
		Ukupno	Posebna prava vučenja	Pričuvna pozicija u MMF-u	Zlato	Devize				
						Ukupno	Valuta i depoziti	Obveznice i zadužnice		
1999.	prosinac	3.012,7	188,7	0,2	–	2.823,7	2.449,8	373,9	1.344,7	
2000.	prosinac	3.783,2	158,5	0,2	–	3.624,5	2.763,0	861,5	2.310,7	
2001.	prosinac	5.333,6	122,9	0,2	–	5.210,5	3.469,7	1.740,7	4.056,0	
2002.	prosinac	5.651,3	2,3	0,2	–	5.648,8	3.787,8	1.861,0	2.581,6	
2003.	prosinac	6.554,1	0,7	0,2	–	6.553,2	3.346,0	3.207,2	3.927,1	
2004.	prosinac	6.436,2	0,6	0,2	–	6.435,4	3.173,3	3.262,0	4.220,1	
2005.	prosinac	7.438,4	0,9	0,2	–	7.437,3	3.834,5	3.602,8	2.938,4	
2006.	prosinac	8.725,3	0,7	0,2	–	8.724,4	4.526,9	4.197,5	3.315,0	
2007.	prosinac	9.307,4	0,8	0,2	–	9.306,5	4.533,9	4.772,5	4.388,9	
2008.	prosinac	9.120,9	0,7	0,2	–	9.120,0	2.001,8	7.118,2	4.644,5	
2009.	prosinac	10.375,8	331,7	0,2	–	10.043,9	2.641,4	7.402,6	4.293,9	
2010.	prosinac	10.660,3	356,7	0,2	–	10.303,4	3.274,9	7.028,5	3.828,9	
2011.	prosinac	11.194,9	360,7	0,2	–	10.834,0	2.730,7	8.103,2	3.463,7	
2012.	veljača	11.410,8	351,4	0,2	–	11.059,2	3.057,2	8.002,0	2.711,2	
	ožujak	11.340,1	354,1	0,2	–	10.985,7	2.504,7	8.481,0	2.705,6	
	travanj	12.461,9	356,1	0,2	–	12.105,6	3.315,1	8.790,5	2.672,6	
	svibanj	12.106,1	368,4	0,2	–	11.737,5	2.758,5	8.979,0	2.673,1	
	lipanj	11.635,3	371,3	0,2	–	11.263,7	1.850,3	9.413,4	2.767,9	
	srpanj	11.607,2	373,1	0,2	–	11.233,9	1.588,5	9.645,4	3.264,7	
	kolovoz	11.532,4	368,2	0,2	–	11.164,0	1.846,3	9.317,7	3.704,8	
	rujan	11.383,9	363,5	0,2	–	11.020,3	2.192,7	8.827,6	3.631,7	
	listopad	11.371,5	362,5	0,2	–	11.008,8	2.434,1	8.574,7	3.303,8	
	studenzi	11.301,6	360,1	0,2	–	10.941,3	2.416,4	8.524,9	3.155,2	
	prosinac	11.235,9	352,8	0,2	–	10.882,9	2.245,8	8.637,1	2.895,3	
2013.	siječanj ^b	11.080,3	346,6	0,2	–	10.733,6	1.994,0	8.739,6	2.330,7	

^a Međunarodne pričuve Republike Hrvatske čine samo devizne pričuve HNB-a. ^b Preliminarni podaci

procjene Hrvatske narodne banke koja se zasnivala na dijelu ne-
to deviznog priljeva stanovništva koji nije klasificiran u tekuće
transfere. Od 1999. godine ova pozicija sadržava samo podatke
prema tromjesečnim podacima Banke za međunarodne namire,
dok se podaci za četvrtu tromjeseče 2001. i prva dva tromje-
sečja 2002. odnose i na učinak promjene valuta država članica
EMU u euro. Podaci za četvrtu tromjeseče 2008. upotpunjeni
su procjenom povlačenja valute i depozita iz finansijskog sustava
prouzročenih strahom od učinka svjetske finansijske krize.

U razdoblju od 1993. do 1998. procjena transakcija u po-
zicijama međunarodnih pričuva napravljena je tako da su pro-
mjene u originalnim valutama pretvorene u američke dolare pri-
mjenom prosječnih mjesečnih tečajeva valuta sadržanih u priču-
vama. Promjene salda međunarodnih pričuva od 1999. godine
izračunavaju se na osnovi računovodstvenih podataka Hrvatske
narodne banke.

Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka • Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke iskazuju se u skladu s Priručnikom za sastavljanje platne bilance (Međunarodni monetarni fond, 1993.) i uključuju ona potraživanja Hrvatske narodne banke od inozemstva koja se mogu koristiti za premošćivanje neusklađenosti međunarodnih plaćanja. Međunarodne pričuve sastoje se od posebnih prava vu-
čenja, pričuvne pozicije u MMF-u, zlata, strane valute i depozita

kod stranih banaka, te obveznica i zadužnica.

Devizne pričuve banaka uključuju stranu valutu i depozite domaćih banaka kod stranih banaka. Te su devizne pričuve do-
punska rezerva likvidnosti za premošćivanje neusklađenosti me-
đunarodnih plaćanja.

Tablica H8: Međunarodne pričuve i devizna likvidnost • Me-
đunarodne pričuve i inozemna likvidnost iskazuju se u skladu s
Predloškom o međunarodnim pričuvama i inozemnoj likvidno-
sti, koji je sastavio MMF. Detaljno objašnjenje Predloška nala-
zi se u materijalu MMF-a *International reserves and foreign cu-
rrency liquidity: guidelines for a data template, 2001*.

Prvi dio Predloška prikazuje ukupnu imovinu Hrvatske na-
rodne banke u konvertibilnoj stranoj valuti. Službene međuna-
rodne pričuve (I. A.) prikazuju one oblike imovine kojima se
HNB može u bilo kojem trenutku koristiti za premošćivanje
neusklađenosti međunarodnih plaćanja. Službene međunarod-
ne pričuve uključuju: kratkoročne inozemne utržive dužničke
vrijednosne papire, efektivni strani novac, devizne depozite po
viđenju, devizne oročene depozite koji se mogu razročiti prije
dospjeća, devizne oročene depozite s preostalom dospjećem do
godine dana, pričuvnu poziciju u MMF-u, posebna prava vuč-
enja, zlato i obratne repo poslove s inozemnim utrživim dužnič-
kim vrijednosnim papirima.

Drugi dio Predloška prikazuje fiksno ugovorene devizne neto

Tablica H8: Međunarodne pričuve i devizna likvidnost

na kraju razdoblja, u milijunima eura

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.		III.	VI.	IX.	2012. XII.
Preko 1 do 3 mjeseca	Glavnica	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kamate	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Preko 3 mjeseca do 1 godine	Glavnica	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kamate	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Ukupni kratkoročni neto odjevi međunarodnih i ostalih deviznih pričuva (1+2+3)		-521,1	-1.084,1	-989,3	-1.234,9	-679,5	-814,7	-824,8	-863,6	-801,8
III. Potencijalni kratkoročni neto odjevi međunarodnih pričuva (nominalna vrijednost)										
1. Potencijalne devizne obveze		-2.607,4	-1.896,1	-1.351,6	-1.734,2	-1.741,7	-1.852,7	-1.608,5	-1.366,5	-1.311,6
a) Izdane garancije s dospijećem od 1 godine		-662,1	-803,2	-661,5	-1.087,9	-1.005,2	-1.062,8	-906,1	-667,5	-636,4
– Hrvatska narodna banka		-	-	-	-	-	-	-	-	-
– Središnja država (bez republičkih fondova)		-662,1	-803,2	-661,5	-1.087,9	-1.005,2	-1.062,8	-906,1	-667,5	-636,4
Do 1 mjeseca		-54,3	-91,8	-30,3	-0,2	-8,0	-28,6	-46,7	-31,5	-26,6
Preko 1 do 3 mjeseca		-42,4	-58,4	-101,3	-438,5	-111,2	-215,3	-333,4	-198,4	-70,3
Preko 3 mjeseca do 1 godine		-565,3	-652,9	-529,8	-649,2	-885,9	-818,9	-526,1	-437,6	-539,5
b) Ostale potencijalne obveze		-1.945,3	-1.092,9	-690,1	-646,3	-736,5	-789,9	-702,4	-699,0	-675,2
– Hrvatska narodna banka		-1.945,3	-1.092,9	-690,1	-646,3	-736,5	-789,9	-702,4	-699,0	-675,2
Do 1 mjeseca		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Preko 1 do 3 mjeseca		-1.945,3	-1.092,9	-690,1	-646,3	-736,5	-789,9	-702,4	-699,0	-675,2
Preko 3 mjeseca do 1 godine		-	-	-	-	-	-	-	-	-
– Središnja država (bez republičkih fondova)		-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Izdani devizni dužnički vrijed. papiri s opcijom prodaje		-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Neiskorišteni okvirni krediti ugovoreni s:		-	-	-	-	-	-	-	-	-
– BIS (+)		-	-	-	-	-	-	-	-	-
– MMF (+)		-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Agregatna kratka i duga pozicija deviznih opcija prema domaćoj valuti		-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Ukupni kratkoročni neto odjevi međunarodnih i ostalih deviznih pričuva (1+2+3+4)		-2.607,4	-1.896,1	-1.351,6	-1.734,2	-1.741,7	-1.852,7	-1.608,5	-1.366,5	-1.311,6
IV. Bilješke										
a) Kratkoročni kunski dug s valutnom klausulom		-	-	-	-	-	-	-	-	-
U tome: Središnja država (bez republičkih fondova)		-	-	-	-	-	-	-	-	-
b) Devizni finansijski instrumenti koji se ne honoriraju u devizama		-	-	-	-	-	-	-	-	-
c) Založena imovina		-	-	-	-	-	-	-	-	-
d) Repo poslovi s vrijednosnim papirima		-	-	-	-	-	-	-	-	-
– Posuđeni ili repo uključeni u Dio I.		-	-6,1	-	-	-0,4	-	-2,5	-	-
– Posuđeni ili repo ali nisu uključeni u Dio I.		-	-	-	-	-	-	-	-	-
– Primljeni ili stečeni i uključeni u Dio I.		-	-	-	-	-	-	-	-	-
– Primljeni ili stečeni ali nisu uključeni u Dio I.		389,7	478,6	766,5	1.458,5	136,9	1.402,5	1.231,9	39,8	551,3
e) Finansijski derivati (neto, po tržišnoj vrijednosti)		-	-	-	-	-	-	-	-	-
f) Valutna struktura službenih međunarodnih pričuva										
– SDR i valute koje čine SDR		9.307,1	9.120,8	10.375,7	10.660,0	11.194,7	11.339,9	11.635,1	11.383,8	11.235,7
– Valute koje ne čine SDR		0,3	0,1	0,1	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
– Po pojedinim valutama:		USD	1.357,2	2.064,6	2.461,8	2.451,0	2.333,0	2.219,5	2.249,6	2.155,2
		EUR	7.944,2	7.054,9	7.581,5	7.851,8	8.500,6	8.765,9	9.013,8	8.864,8
		Ostale	6,0	1,5	332,5	357,5	361,2	354,7	371,8	364,0

obveze Hrvatske narodne banke i središnje države (isključujući republičke fondove), koje dospijevaju tijekom idućih 12 mjeseci. Devizni krediti, dužnički vrijednosni papiri i depoziti (II. 1.) uključuju buduća plaćanja kamata na deviznu obveznu pričuvu banaka kod HNB-a (uključeno je samo plaćanje kamata za idući mjesec), plaćanja budućih dospijeća izdanih blagajničkih zapisa HNB-a u stranoj valuti, buduće otplate glavnice i plaćanja kamata na kredite primljene od MMF-a, te buduće otplate glavnice i plaćanja kamata na devizne dugove središnje države (isključujući republičke fondove). Agregatna kratka i duga pozicija

deviznih terminskih poslova (II. 2.) uključuje buduće naplate (predznak +) ili plaćanja (predznak -) koje rezultiraju iz međavalutnih swapova između HNB-a i domaćih banaka (privremene prodaje ili privremene kupnje deviza). Ostalo (II. 3.) uključuje buduća plaćanja s osnove repo poslova s inozemnim utrživim dužničkim vrijednosnim papirima.

Treći dio Predloška prikazuje ugovorene potencijalne neto devizne obveze Hrvatske narodne banke i središnje države (bez republičkih fondova), koje dospijevaju tijekom idućih 12 mjeseci. Potencijalne devizne obveze (III. 1.) uključuju buduće

Tablica H9: Godišnji i mjesecni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke

Godina	Mjesec	EUR/HRK	ATS/HRK	FRF/HRK	100 ITL/HRK	CHF/HRK	GBP/HRK	USD/HRK	DEM/HRK
1999.		7,581823	0,550993	1,155840	0,391568	4,739965	11,514804	7,122027	3,876528
2000.		7,633852	0,554774	1,163773	0,394256	4,903244	12,530514	8,287369	3,903127
2001.		7,471006	0,542939	1,138947	0,385845	4,946810	12,010936	8,339153	3,819865
2002.		7,406976			5,049125	11,793108	7,872490		
2003.		7,564248			4,978864	10,943126	6,704449		
2004.		7,495680			4,854986	11,048755	6,031216		
2005.		7,400047			4,780586	10,821781	5,949959		
2006.		7,322849			4,656710	10,740292	5,839170		
2007.		7,336019			4,468302	10,731537	5,365993		
2008.		7,223178			4,553618	9,101622	4,934417		
2009.		7,339554			4,861337	8,233112	5,280370		
2010.		7,286230			5,285859	8,494572	5,500015		
2011.		7,434204			6,035029	8,566138	5,343508		
2012.		7,517340			6,237942	9,269634	5,850861		
2012.	veljača	7,579384			6,279834	9,056639	5,733239		
	ožujak	7,539590			6,251841	9,029432	5,709035		
	travanj	7,494357			6,234184	9,102995	5,691287		
	svibanj	7,528940			6,268465	9,359736	5,870676		
	lipanj	7,546585			6,284864	9,365869	6,026710		
	srpanj	7,494496			6,241017	9,489191	6,089386		
	kolovoz	7,486777			6,234162	9,489612	6,042111		
	rujan	7,426569			6,145893	9,310771	5,787501		
	listopad	7,500421			6,200713	9,306267	5,783514		
	studeni	7,536449			6,254353	9,378519	5,876333		
	prosinac	7,529460			6,228983	9,276943	5,747093		
2013.	siječanj	7,567746			6,166394	9,115161	5,701444		

otplate glavnice i plaćanja kamata na inozemne kredite za koje jamči središnja država, te stanje devizne obvezne pričuve banaka kod HNB-a (uključivanje devizne obvezne pričuve zasniva se na prepostavkama da u budućnosti neće biti promjena stope ni promjena osnovice za obračun devizne pričuve, koja se sastoji od deviznih izvora sredstava, i to redovnih deviznih računa, posebnih deviznih računa, deviznih računa i štednih uloga po viđenju, primljenih deviznih depozita, primljenih deviznih kredita te obveza po izdanim vrijednosnim papirima u stranoj valuti, osim vlasničkih vrijednosnih papira banke, te hibridnih i podređenih instrumenata). Neiskorišteni okvirni krediti prikazuju potencijalne priljeve (predznak +) ili odljeve (predznak -) koji bi nastali korištenjem tih kredita.

Cetvrti dio Predloška prikazuje bilješke. Kratkoročni kunski dug s valutnom klauzulom (IV. a)) prikazuje obveze na temelju Zakona o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske, koje dospievaju tijekom idućih 12 mjeseci. Založena imovina (IV. (c)) prikazuje oročene devizne depozite s ugovorenim dospjećem dužim od 3 mjeseca iz stavke I. B., koji također čine zalog. Repo poslovi s vrijednosnim papirima prikazuju vrijednost kolateralna koji su predmet repo poslova i obratnih repo poslova s vrijednosnim papirima, kao i način

evidentiranja tih poslova u Predlošku.

Tablica H9: Godišnji i mjesecni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke • Godišnji prosjeci srednjih deviznih tečajeva HNB-a izračunati su na osnovi srednjih deviznih tečajeva za radne dane u godini, prema tečajnicama HNB-a koje po datumu primjene pripadaju razdoblju izračuna.

Mjesecni prosjeci srednjih deviznih tečajeva HNB-a izračunati su na osnovi srednjih deviznih tečajeva za radne dane u mjesecu, prema tečajnicama HNB-a koje po datumu primjene pripadaju razdoblju izračuna.

Podaci o godišnjim i mjesecnim prosjecima srednjih deviznih tečajeva HNB-a prikazani su za odabrane valute od 1992. godine do danas i iskazani su u kunama. Za razdoblja izračuna od početka 1992. godine, kad je hrvatski dinar bio zakonito sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj, pa do uvođenja kune 30. svibnja 1994. godišnji i mjesecni prosjeci iskazani su u kunskoj vrijednosti tako da su iznosi denominirani dijeljenjem s tisuću (1.000).

Godišnji i mjesecni prosjeci srednjih deviznih tečajeva za euro u razdoblju od 1992. do kraja 1998. prosjeci su srednjih deviznih tečajeva koji su se primjenjivali za ECU.

Tablica H10: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja

Godina	Mjesec	EUR/HRK	ATS/HRK	FRF/HRK	100 ITL/HRK	CHF/HRK	GBP/HRK	USD/HRK	DEM/HRK
1999.		7,679009	0,558055	1,170657	0,396588	4,784268	12,340257	7,647654	3,926215
2000.		7,598334	0,552192	1,158359	0,392421	4,989712	12,176817	8,155344	3,884966
2001.		7,370030	0,535601	1,123554	0,380630	4,977396	12,101856	8,356043	3,768237
2002.		7,442292				5,120256	11,451442	7,145744	
2003.		7,646909				4,901551	10,860544	6,118506	
2004.		7,671234				4,971314	10,824374	5,636883	
2005.		7,375626				4,744388	10,753209	6,233626	
2006.		7,345081				4,571248	10,943208	5,578401	
2007.		7,325131				4,412464	9,963453	4,985456	
2008.		7,324425				4,911107	7,484595	5,155504	
2009.		7,306199				4,909420	8,074040	5,089300	
2010.		7,385173				5,929961	8,608431	5,568252	
2010.		7,530420				6,194817	8,986181	5,819940	
2012.		7,545624				6,245343	9,219971	5,726794	
2012.	veljača	7,576699				6,287195	8,931627	5,633652	
	ožujak	7,506917				6,230841	9,005419	5,623580	
	travanj	7,531440				6,268886	9,237630	5,695712	
	svibanj	7,559568				6,294919	9,456552	6,072430	
	lipanj	7,510100				6,251124	9,307349	5,972247	
	srpanj	7,518303				6,262643	9,614198	6,124391	
	kolovoz	7,478883				6,229807	9,433505	5,958320	
	rujan	7,449746				6,158851	9,339032	5,757145	
	listopad	7,533132				6,234488	9,347477	5,816192	
	studenzi	7,550662				6,270793	9,316054	5,814016	
	prosinac	7,545624				6,245343	9,219971	5,726794	
2013.	siječanj	7,581946				6,102661	8,824425	5,594294	

Tablica H10: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja • Tablica prikazuje srednje devizne tečajevi HNB-a koji se primjenjuju posljednjega dana promatranog razdoblja.

Podaci o srednjim deviznim tečajevima HNB-a prikazani su za odabrane valute od 1992. godine do danas i iskazani su u kunama. Za razdoblja od početka vremenske serije 1992. godine

do uvođenja kune 30. svibnja 1994. srednji devizni tečajevi koji se primjenjuju na kraju razdoblja iskazani su u kunskoj vrijednosti tako da su iznosi denominirani dijeljenjem s tisuću (1.000).

Srednji devizni tečajevi za euro koji su se primjenjivali posljednjeg dana promatranog razdoblja od 1992. do kraja 1998. srednji su devizni tečajevi na kraju razdoblja koji su se primjenjivali za ECU.

Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune
indeksi, 2005. = 100

Godina	Mjesec	Nominalni efektivni tečaj kune	Realni efektivni tečaj kune; deflator		Realni efektivni tečaj kune ^a ; deflator Jedinični troškovi rada u ukupnom gospodarstvu
			Indeks potrošačkih cijena	Indeks cijena pri proizvođačima	
1999.	prosinac	107,42	110,58	110,48	
2000.	prosinac	107,39	108,02	104,02	110,80
2001.	prosinac	104,41	104,92	103,58	108,90
2002.	prosinac	102,98	103,92	101,39	106,04
2003.	prosinac	103,17	104,36	101,93	105,66
2004.	prosinac	101,23	102,11	99,69	102,36
2005.	prosinac	100,26	99,62	100,99	99,93
2006.	prosinac	98,76	98,03	101,09	93,82
2007.	prosinac	97,20	94,18	98,64	89,11
2008.	prosinac	96,12	92,10	94,82	85,74
2009.	prosinac	96,36	91,83	92,00	86,17
2010.	prosinac	100,14	95,58	95,13	91,02
2011.	prosinac	101,50	97,54	94,83	92,08
2012.	veljača	102,92	98,67	94,47	
	ožujak	102,24	97,65	93,72	93,07
	travanj	101,71	96,78	92,78	
	svibanj	102,54	95,93	91,79	
	lipanj	103,04	96,83	92,18	93,91
	srpanj	102,86	97,10	92,11	
	kolovoz	102,97	97,06	91,47	
	rujan	101,59	95,14	89,57	95,42 ^b
	listopad	102,38	95,62	90,17	
	studeni	102,85	96,11	91,47	
	prosinac	102,34	96,08 ^b	90,86 ^b	
2013.	siječanj	102,03			

^a Prikazane su vrijednosti tromjesečni podatak. ^b Preliminarni podaci

Napomena: Pri ažuriranju serija realnih efektivnih tečajeva kune može doći do promjene podataka za protekla razdoblja.

Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune • Indeks nominalnoga efektivnog tečaja kune ponderirani je geometrijski prosjek indeksa bilateralnih nominalnih tečajeva kune prema odabranim valutama glavnih trgovinskih partnera. Valute glavnih trgovinskih partnera i njihovi ponderi određeni su na osnovi strukture uvoza i izvoza robe prerađivačke industrije, pri čemu ponderi odražavaju izravnu uvoznu konkureniju, izravnu izvoznu konkureniju i izvoznu konkureniju na trećim tržištima (vidi Okvir 2. Biltena HNB-a broj 165, 2011.). Skupinu zemalja za formiranje indeksa efektivnog tečaja kune čini 16 zemalja partnera, a to su: a) iz područja eurozone osam zemalja: Austrija (ponder 6,9%), Belgija (2,8%), Francuska (6,4%), Njemačka (22,5%), Italija (21,4%), Nizozemska (3,2%), Slovenija (6,5%) i Španjolska (2,6%); b) iz EU, a izvan eurozone, pet zemalja: Češka (2,8%), Madžarska (2,6%), Poljska (2,8%), Švedska (1,9%) i Velika Britanija (3,9%) te c) izvan EU tri zemlje: SAD (7,6%), Japan (4,0%) i Švicarska (2,2%). Referentno razdoblje za izračun pondera prosjek je razdoblja od 2007. do 2009. godine. Serije baznih indeksa preračunate su na bazi 2005. godine.

Indeks nominalnoga efektivnog tečaja agregatni je pokazatelj prosječne vrijednosti domaće valute prema košarici stranih valuta. Povećanje indeksa nominalnoga efektivnog tečaja kune u određenom razdoblju pokazatelj je deprecijacije tečaja kune prema košarici valuta i obratno. Indeks realnoga efektivnog tečaja ponderirani je geometrijski prosjek indeksa bilateralnih tečajeva kune korigiranih odgovarajućim indeksima relativnih cijena ili troškova (odnos indeksa cijena ili troškova u zemljama partnerima i

domaćih cijena). Za deflacioniranje se primjenjuju indeksi cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima, indeksi potrošačkih cijena odnosno harmonizirani indeksi potrošačkih cijena za zemlje članice EU i indeksi jediničnih troškova rada u ukupnom gospodarstvu. Serija potrošačkih cijena u Hrvatskoj konstruirana je tako da se do prosinca 1997. godine primjenjuju indeksi cijena na malo, a od siječnja 1998. indeksi potrošačkih cijena. Jedinični troškovi rada za Hrvatsku izračunati su kao omjer naknada po zaposlenom u tekućim cijenama i proizvodnosti rada u stalnim cijenama (više o izračunu jediničnih troškova rada vidi u Okviru 1. Biltena HNB-a broj 141, 2008.). Podaci o realnom efektivnom tečaju za posljednji su mjesec preliminarni. Također su moguće određene korekcije prijašnjih podataka u skladu s naknadnim izmjenama podataka o deflatorima koji se primjenjuju u izračunu indeksa realnoga efektivnog tečaja kune.

Tablica H12: Bruto inozemni dug prema domaćim sektorima • Inozemni dug obuhvaća sve obveze rezidenata na osnovi: dužničkih vrijednosnih papira izdanih na inozemnim tržištima (po nominalnoj vrijednosti), kredita (uključujući repo ugovore) neovisno o ugovorenom dospijeću, depozita primljenih od stranih osoba te trgovinskih kredita primljenih od stranih osoba s ugovorenim dospijećem dužim od 180 dana (do 11. srpnja 2001. taj je rok iznosio 90 dana, a do 31. prosinca 2002. 150 dana), a od prosinca 2005. obuhvaća i obveze rezidenata na osnovi ulaganja nerezidenata u dužničke vrijednosne papire izdane na domaćem tržištu.

Tablica H12: Bruto inozemni dug prema domaćim sektorima^a

u milijunima eura

	2007. XII. ^b	2008. XII. ^{c,d}	2009. XII. ^e	2010. XII.	2011. XII.	2012.				
						III.*	VI.*	IX.*	X.*	XI.
Dugoročni	13.350,1	18.975,7	19.647,1	19.315,7	18.696,5	18.502,3	18.296,7	17.590,7	17.872,2	18.393,6
Obveznice	1.293,4	1.251,6	1.665,8	1.590,1	1.386,2	1.422,1	1.667,9	1.416,8	1.958,3	2.360,6
Krediti	11.766,9	17.391,3	17.688,7	17.437,1	17.178,8	16.955,3	16.479,2	16.032,8	15.793,9	15.914,0
Gotovina i depoziti	0,0	10,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski krediti	289,8	322,2	292,6	288,4	131,4	124,9	149,6	141,1	120,0	119,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Izravna ulaganja	3.932,8	5.835,9	7.821,2	8.197,8	6.927,7	6.911,8	7.055,0	7.072,7	7.079,8	7.064,0
Kratkoročni	540,4	1.415,7	446,8	923,8	1.324,2	1.129,6	1.237,4	1.251,0	1.310,3	1.273,6
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	216,8	1.314,0	343,2	765,2	1.068,3	917,2	1.018,4	1.020,8	1.089,5	996,8
Trgovinski krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	323,6	101,6	103,6	158,6	255,9	212,4	219,0	230,1	220,8	276,8
Kašnjenja otplate glavnice	293,9	85,8	73,5	124,5	207,5	164,7	169,0	176,6	166,9	222,7
Kašnjenja otplate kamata	29,7	15,8	30,1	34,2	48,4	47,7	50,0	53,5	53,9	54,1
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	3.392,5	4.420,2	7.374,4	7.274,0	5.603,6	5.782,2	5.817,6	5.821,7	5.769,4	5.790,4
Obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	3.374,5	4.414,7	7.373,4	7.271,0	5.600,0	5.778,7	5.814,8	5.818,9	5.766,7	5.786,3
Trgovinski krediti	18,0	5,5	1,0	3,0	3,6	3,5	2,8	2,7	2,7	4,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno (1+2+3+4+5)	33.720,8	40.590,0	45.244,3	46.483,4	45.733,7	45.928,0	46.562,7	45.551,0	45.138,4	45.312,7
Od toga: Kružna izravna ulaganja^a	–	825,6	1.499,0	–						

^aPodaci o stanju inozemnog duga koji se odnosi na izravna ulaganja uključuju kružna izravna ulaganja (engl. round tripping) kombiniranoga dužničko-vlasničkoga karaktera, što je proizvelo specifičirani učinak povećanja inozemnog duga Republike Hrvatske. U prosincu 2010. zabilježena je značajna transakcija, koja je dovela do ukidanja kružne komponente izravnih ulaganja, ali dug i dalje ostaje iskazan u sklopu pozicije Izravna ulaganja. ^b Za izračun stopa rasta inozemnog duga u 2008. potrebno je koristiti se relevantnim usporednim podacima za 31. prosinca 2007. objavljenima na internetskoj stranici HNB-a u istoimenoj tablici rubrike Statistički pregled. ^c Od siječnja 2008. podaci nefinancijskih trgovачkih društava procjenjuju se na osnovi prikupljenih podataka iz uzorka, pa je po istoj metodologiji izračunato uspoređeno stanje 31. prosinca 2007. ^d Za izračun stopa rasta inozemnog duga u 2009. potrebno je koristiti se relevantnim usporednim podacima za 31. prosinca 2008. objavljenima na internetskoj stranici HNB-a u istoimenoj tablici rubrike Statistički pregled. ^e Od siječnja 2009. podaci nebankovnih finansijskih institucija i nefinancijskih trgovачkih društava obraduju se primjenom novog izvještajnog sustava INOK koji za izračune stanja i planova otplate kamata osigurava primjenu tržišnih kamatnih stopa, pa je po istoj metodologiji izračunato uspoređeno stanje 31. prosinca 2008.

Struktura inozemnog duga prikazuje se po domaćim sektorma identično kao u finansijskom računu platne bilance. Sektor država prikazuje inozemne dugove opće države, koja uključuje Republiku Hrvatsku, republičke fondove (uključujući Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, Hrvatske ceste i do 31. prosinca 2007. Hrvatske autoceste, koje se nakon tog datuma prikazuju u sklopu ostalih domaćih sektora u podsektoru javnih poduzeća) te lokalnu državu. Sektor središnja banka prikazuje dugove Hrvatske narodne banke. Sektor banke prikazuje dugove banaka. Ostali domaći sektori prikazuju dugove ostalih bankarskih institucija, nebankarskih finansijskih institucija (uključujući Hrvatsku banku za obnovu i razvitak), trgovачkih društava, neprofitnih institucija i stanovništva, uključujući obrtnike. Izravna ulaganja prikazuju dužničke transakcije između kreditora i dužnika ostalih sektora, koji su međusobno vlasnički povezani (minimalni vlasnički ulog je 10%).

Unutar svakoga sektora podaci se razvrstavaju prema ugovorenom dospjeću, na kratkoročne i dugoročne dugove, te prema dužničkom instrumentu na osnovi kojega je nastala dužnička obveza. Pri tome je ročnost instrumenata koji se uključuju u poziciju Gotovina i depoziti za sektor banke raspoloživa od početka 2004. godine te se za ranija razdoblja ova pozicija u cijelosti iskazuje kao dugoročna.

Stanje bruto inozemnog duga uključuje nepodmirene dospjele obveze s osnove glavnice i kamata, obračunate nedospjele kamate te buduće otplate glavnice.

Stanja duga iskazuju se prema srednjem deviznom tečaju HNB-a na kraju razdoblja.

Oobjavljeni podaci preliminarni su do objave konačnih podataka platne bilance za izvještajno tromjesečje.

Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor • Tablica prikazuje bruto inozemni dug strukturiran s obzirom na ulogu javnog sektora.

Javni sektor pritom obuhvaća opću državu (koja uključuje Republiku Hrvatsku, republičke fondove i lokalnu državu), središnju banku, javna i mješovita poduzeća te HBOR. Javna poduzeća su poduzeća u 100%-tnom vlasništvu poslovnih subjekata iz javnog sektora. Mješovita poduzeća su poduzeća u kojima poslovni subjekt iz javnog sektora sudjeluje u vlasništvu mješovitog poduzeća s više od 50%.

Bruto inozemni dug privatnog sektora za koji jamči javni sektor čine inozemni dugovi poslovnih subjekata koji nisu obuhvaćeni definicijom javnog sektora, a za koje je jamstvo izdao bilo koji poslovni subjekt iz javnog sektora.

Bruto inozemni dug privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor čine inozemni dugovi poslovnih subjekata koji nisu obuhvaćeni definicijom javnog sektora, a za koje ne postoji jamstvo javnog sektora.

Vrednovanje pozicija provedeno je jednako kao u Tablici H12.

Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor^a
u milijunima eura

	2007. XII. ^b	2008. XII. ^{c,d}	2009. XII. ^e	2010. XII.	2011. XII.	2012.				
						III.*	VI.*	IX.*	X.*	XI.
1. Bruto inozemni dug javnog sektora	9.986,7	10.852,7	12.820,6	14.364,3	14.076,2	14.034,0	14.707,2	14.517,3	14.540,6	14.975,8
Kratkoročni	116,2	209,2	429,9	651,1	337,3	473,7	386,1	307,5	218,6	226,0
Instrumenti tržišta novca	43,7	24,6	170,3	468,3	157,9	274,8	266,0	185,8	174,2	132,6
Krediti	35,4	164,1	215,6	108,6	103,7	135,8	78,1	75,5	0,8	49,8
Gotovina i depoziti	2,3	2,3	1,1	1,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	34,7	18,2	42,9	73,1	75,7	63,2	42,0	46,2	43,7	43,6
Kašnjenja otplate glavnice	29,9	17,1	39,4	69,3	71,6	60,7	39,4	42,3	41,1	41,0
Kašnjenja otplate kamata	4,8	1,1	3,6	3,8	4,1	2,5	2,6	4,0	2,6	2,6
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	9.868,8	10.641,8	12.207,3	13.346,4	13.522,1	13.557,3	14.318,4	14.207,1	14.319,3	14.747,0
Obveznice	4.543,3	4.294,8	5.326,8	5.579,9	5.882,0	5.845,8	6.724,7	6.703,5	6.726,8	7.122,7
Krediti	5.120,3	6.068,5	6.608,2	7.495,1	7.525,3	7.606,6	7.462,9	7.380,9	7.488,5	7.521,7
Gotovina i depoziti	0,0	10,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski krediti	205,2	267,9	272,3	271,4	114,8	104,8	130,8	122,7	104,0	102,7
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Izravna ulaganja	1,8	1,7	183,4	366,8	216,7	3,0	2,7	2,7	2,7	2,7
2. Bruto inozemni dug privatnog sektora za koji jamči javni sektor	139,9	80,3	9,2	5,4	2,7	4,8	4,8	3,4	3,4	3,4
Kratkoročni	11,3	7,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	11,3	7,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	9,4	7,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	1,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	128,6	73,2	9,2	5,4	2,7	4,8	4,8	3,4	3,4	3,4
Obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	128,6	73,2	9,2	5,4	2,7	1,5	1,5	0,3	0,3	0,4
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,3	3,3	3,0	3,0	3,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Izravna ulaganja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Bruto inozemni dug privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor	23.594,3	29.657,1	32.414,6	32.113,7	31.654,8	31.889,2	31.850,7	31.030,3	30.594,4	30.333,6
Kratkoročni	3.763,3	4.564,9	4.180,2	4.436,3	4.878,1	4.869,4	4.628,8	4.378,0	4.227,9	4.251,6
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Krediti	1.356,4	1.641,6	1.268,9	1.340,6	823,1	816,3	906,9	948,0	1.001,2	1.144,3
Gotovina i depoziti	1.648,8	2.670,3	2.283,9	2.073,0	3.060,6	2.938,1	2.621,7	2.139,4	1.937,8	1.812,8
Trgovinski krediti	31,1	39,5	28,2	30,9	34,2	48,3	49,6	181,3	178,9	146,2
Ostale obveze	727,0	213,5	599,2	991,8	960,0	1.066,7	1.050,6	1.109,3	1.109,8	1.148,1
Kašnjenja otplate glavnice	645,4	150,2	484,4	824,3	790,3	889,7	877,6	933,2	933,7	968,7
Kašnjenja otplate kamata	81,7	63,3	114,9	167,5	169,8	176,9	173,0	176,1	176,2	179,5
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	15.899,9	19.258,0	20.596,6	19.846,4	20.065,7	20.110,9	20.169,6	19.582,3	19.289,5	19.020,8
Obveznice	628,8	585,5	324,4	332,2	432,6	459,8	719,0	766,4	1.303,2	1.317,8
Krediti	12.691,4	16.162,4	16.209,2	15.104,9	15.272,1	14.990,9	14.726,9	14.246,1	13.845,3	13.826,0
Gotovina i depoziti	2.493,9	2.455,0	4.042,7	4.384,9	4.314,4	4.614,9	4.681,1	4.525,4	4.099,0	3.834,6

	2007. XII. ^b	2008. XII. ^{c,d}	2009. XII. ^e	2010. XII.	2011. XII.	III.*	VI.*	IX.*	X.*	2012. XI.
Trgovinski krediti	85,8	55,0	20,3	24,3	46,6	45,3	42,6	44,4	42,0	42,5
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Izravna ulaganja	3.931,1	5.834,2	7.637,9	7.831,0	6.711,0	6.908,8	7.052,2	7.069,9	7.077,0	7.061,3
Ukupno (1+2+3)	33.720,8	40.590,0	45.244,3	46.483,4	45.733,7	45.928,0	46.562,7	45.551,0	45.138,4	45.312,7
Od toga: Kružna izravna ulaganja ^a	-	825,6	1.499,0	-	-	-	-	-	-	-

^a Podaci o stanju inozemnog duga koji se odnosi na izravna ulaganja uključuju kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*) kombiniranoga dužničko-vlasničkoga karaktera, što je proizvelo specificirani učinak povećanja inozemnog duga Republike Hrvatske. U prosincu 2010. zabilježena je značajna transakcija, koja je dovela do ukidanja kružne komponente izravnih ulaganja, ali dug i dalje ostaje iskazan u sklopu pozicije Izravna ulaganja.^b Za izračun stopa rasta inozemnog duga u 2008. potrebno je koristiti se relevantnim uspoređivim podacima za 31. prosinca 2007. objavljenima na internetskoj stranici HNB-a u istoimenoj tablici rubrike Statistički pregled.^c Od siječnja 2008. podaci nefinancijskih trgovачkih društava procjenjuju se na osnovi prikupljenih podataka iz uzorka, pa je po istoj metodologiji izračunato usporedno stanje 31. prosinca 2007.^d Za izračun stopa rasta inozemnog duga u 2009. potrebno je koristiti se relevantnim uspoređivim podacima za 31. prosinca 2008. objavljenima na internetskoj stranici HNB-a u istoimenoj tablici rubrike Statistički pregled.^e Od siječnja 2009. podaci nebankovnih finansijskih institucija i nefinansijskih trgovачkih društava obrađuju se primjenom novog izvještajnog sustava INOK koji za izračune stanja i planova otplate kamata osigurava primjenu tržišnih kamatnih stopa, pa je po istoj metodologiji izračunato usporedno stanje 31. prosinca 2008.

Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima u milijunima eura

	Bruto inozemni dug 30.11. 2012.	Trenu- tačno dos- pijeće	Projekcija otplate glavnice												
			4.tr.12.		1.tr.13.	2.tr.13.	3.tr.13.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	Ostalo
			Ukupno ^a	Od toga ONK ^a											
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	7.177,6	0,0	211,1	47,7	424,5	344,7	257,2	211,1	1.531,8	2.059,4	554,4	639,4	1.162,4	148,7	870,4
Obveznice	4,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,6	0,0	0,0
Krediti	3.338,4	0,0	33,2	15,4	30,8	175,0	87,5	33,2	581,5	942,2	399,9	354,2	913,6	26,1	87,6
Gotovina i depoziti	3.834,6	0,0	177,9	32,3	393,7	169,7	169,7	177,9	950,3	1.117,2	154,5	285,1	244,2	122,5	782,8
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Ostali domaći sektori	20.281,8	1.190,9	1.538,9	449,3	791,9	1.689,7	688,9	1.538,9	4.165,7	2.181,5	1.615,9	1.676,8	2.041,9	898,4	4.971,9
Kratkoročni	1.888,3	1.190,9	176,6	6,4	151,5	318,7	36,1	176,6	520,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Instrumenti tržišta novca	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	551,0	0,0	176,6	6,4	151,5	172,5	36,1	176,6	374,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski krediti	146,2	0,0	0,0	0,0	0,0	146,2	0,0	0,0	146,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	1.190,9	1.190,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	1.008,9	1.008,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	181,9	181,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	18.393,6	0,0	1.362,3	442,9	640,4	1.371,0	652,8	1.362,3	3.644,9	2.181,5	1.615,9	1.676,8	2.041,9	898,4	4.971,9
Obveznice	2.360,6	0,0	60,7	44,8	0,0	0,6	25,5	60,7	39,6	26,8	27,7	499,3	895,4	0,0	811,1
Krediti	15.914,0	0,0	1.287,7	397,6	606,8	1.365,4	602,7	1.287,7	3.524,3	2.135,2	1.586,9	1.176,2	1.145,3	897,4	4.160,9
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski krediti	119,0	0,0	13,8	0,5	33,6	4,9	24,7	13,8	81,0	19,5	1,2	1,2	1,2	1,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Izravna ulaganja	7.064,0	276,8	1.354,6	299,9	396,7	740,2	230,8	1.354,6	1.876,3	858,3	411,6	431,7	287,3	128,8	1.438,6
Kratkoročni	1.273,6	276,8	496,1	10,4	118,6	316,1	10,0	496,1	500,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	996,8	0,0	496,1	10,4	118,6	316,1	10,0	496,1	500,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	276,8	276,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	222,7	222,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	54,1	54,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	5.790,4	0,0	858,6	289,5	278,1	424,1	220,8	858,6	1.375,5	858,3	411,6	431,7	287,3	128,8	1.438,6
Obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	5.786,3	0,0	857,0	289,4	278,0	424,0	220,6	857,0	1.374,6	857,9	411,5	431,6	287,2	128,7	1.437,8
Trgovinski krediti	4,0	0,0	1,6	0,2	0,1	0,1	0,1	1,6	0,8	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,7
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno (1+2+3+4+5)	45.312,7	1.468,5	4.612,8	931,0	2.306,1	3.061,5	1.557,6	4.612,8	9.091,7	5.855,5	3.633,9	2.957,8	4.813,0	1.640,5	11.239,0
Dodatak: Procjena plaćanja kamata			44,0		185,9	303,6	264,7	44,0	1.073,5	1.100,1	948,8	833,9	680,7	515,9	2.075,8

^a Projekcija otplate obračunatih nedospjelih kamata (ONK), koja je sastavni dio bruto inozemnog duga, uvećava projekciju otplate glavnice u prvom tromjesečnom razdoblju te, poslijedno, umanjuje iznose procijenjene otplate kamata u prvom tromjesečnom razdoblju.

Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima • Tablica prikazuje stanje bruto inozemnog duga i projekciju otplate glavnice te procijenjena plaćanja kamata po srednjem tečaju HNB-a na kraju razdoblja. Projekcija otplate glavnice i procijenjena plaćanja kamata kod stavke Gotovina i depoziti nerezidenata za sektor banke izrađena su na osnovi dostupnih podataka monetarne statistike o izvornom i preostalom dospijeću.

Procijenjena plaćanja kamata ne uključuju kamate na repo poslove te hibridne i podređene instrumente ni zatezne kamate s tih osnova (do ožujka 2010. procijenjena plaćanja kamata nisu

uključivala ni kamate na gotovinu i depozite). Buduća plaćanja kamata za sektor banke procijenjena su na osnovi kamatne stope koja vrijedi u trenutku zaključenja ugovora i ne obuhvaćaju varijacije kamatnih stopa koje su moguće kod kredita ugovorenih uz varijabilnu kamatnu stopu. Za ostale sektore buduća plaćanja kamata procijenjena su na osnovi referentne kamatne stope koja vrijedi na izvještajni datum. Projekcija otplate obračunatih nedospjelih kamata, koja je sastavni dio bruto inozemnog duga, uvećava projekciju otplate glavnice u prvom tromjesečnom razdoblju te, poslijedno, umanjuje iznose procijenjene otplate kamata u prvom tromjesečnom razdoblju.

**Tablica H15: Bruto inozemni dug ostalih domaćih sektora
u milijunima eura**

	2007. XII. ^a	2008. XII. ^{b,c}	2009. XII. ^d	2010. XII.	2011. XII.	20135,4	2012.				
							III.*	VI.*	IX.*	X.*	XI.
1. Ostali domaći sektori	14.828,3	19.901,0	20.993,8	20.929,2	20.182,0	20.135,4	20.003,3	19.443,5	19.684,0	19.281,8	
Kratkoročni	1.478,2	925,3	1.346,7	1.613,5	1.485,5	1.633,1	1.706,7	1.852,8	1.811,8	1.888,3	
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Krediti	681,0	652,9	677,7	519,1	415,7	455,0	565,5	517,0	480,2	551,0	
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski krediti	31,1	39,5	28,2	30,9	34,2	48,3	49,6	181,3	178,9	146,2	
Ostale obveze	766,0	232,9	640,9	1.063,5	1.035,5	1.129,8	1.091,6	1.154,6	1.152,6	1.190,9	
Kašnjenja otplate glavnice	683,4	170,4	523,6	892,8	861,8	950,4	916,2	974,7	974,0	1.008,9	
Kašnjenja otplate kamata	82,6	62,5	117,2	170,7	173,7	179,4	175,3	179,8	178,6	181,9	
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	13.350,1	18.975,7	19.647,1	19.315,7	18.696,5	18.502,3	18.296,7	17.590,7	17.872,2	18.393,6	
Obveznice	1.293,4	1.251,6	1.665,8	1.590,1	1.386,2	1.422,1	1.667,9	1.416,8	1.958,3	2.360,6	
Krediti	11.766,9	17.401,9	17.688,7	17.437,1	17.178,8	16.955,3	16.479,2	16.032,8	15.793,9	15.914,0	
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski krediti	289,8	322,2	292,6	288,4	131,4	124,9	149,6	141,1	120,0	119,0	
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1. Ostale bankske institucije	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kratkoročni	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2. Nebankske finansijske institucije	3.922,0	4.949,7	5.396,1	4.633,0	4.068,1	4.045,2	4.084,0	3.784,0	3.788,2	3.776,8	
Kratkoročni	201,6	155,4	436,3	109,1	217,3	231,0	327,8	279,7	268,0	267,7	
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	184,5	144,5	431,8	94,1	209,8	224,1	323,3	269,7	262,8	262,3	
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	17,1	10,9	4,5	15,0	7,5	6,9	4,5	10,0	5,2	5,4	
Kašnjenja otplate glavnice	2,9	4,2	1,3	11,6	3,4	2,9	1,2	5,0	1,3	1,4	
Kašnjenja otplate kamata	14,2	6,7	3,2	3,4	4,1	3,9	3,3	5,0	3,9	4,0	
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	3.720,4	4.794,3	4.959,8	4.523,9	3.850,8	3.814,2	3.756,2	3.504,3	3.520,2	3.509,1	
Obveznice	806,7	791,5	1.014,7	936,4	636,8	640,5	623,6	333,9	336,2	337,9	
Krediti	2.913,7	3.992,3	3.945,1	3.587,5	3.213,9	3.173,8	3.132,7	3.170,4	3.184,0	3.171,2	
Gotovina i depoziti	0,0	10,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.3. Javna trgovačka društva	2.031,6	3.985,5	5.214,0	5.778,2	5.400,3	5.376,9	4.898,8	4.729,1	4.742,4	5.234,8	
Kratkoročni	48,3	145,1	77,7	180,8	179,4	199,0	114,1	115,2	42,9	91,9	
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	35,4	132,4	34,8	108,6	103,7	135,8	72,9	74,7	0,0	49,1	
Trgovinski krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	12,9	12,7	42,8	72,2	75,7	63,2	41,2	40,5	42,9	42,8	

	2007. XII. ^a	2008. XII. ^{b,c}	2009. XII. ^d	2010. XII.	2011. XII.	2012.				
						III.*	VI.*	IX.*	X.*	XI.
Kašnjenja otplate glavnice	12,5	11,8	39,3	68,6	71,6	60,7	38,7	38,0	40,3	40,3
Kašnjenja otplate kamata	0,5	0,9	3,6	3,7	4,1	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	1.983,3	3.840,5	5.136,4	5.597,4	5.220,9	5.178,0	4.784,7	4.613,8	4.699,5	5.142,9
Obveznice	330,4	341,3	335,6	330,4	318,7	322,9	326,3	317,3	319,7	709,5
Krediti	1.470,2	3.254,7	4.528,5	4.995,6	4.787,4	4.750,2	4.327,6	4.173,9	4.275,8	4.330,7
Trgovinski krediti	182,7	244,5	272,3	271,4	114,8	104,8	130,8	122,7	104,0	102,7
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.4. Mješovita trgovacka društva	594,9	741,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kratkoročni	16,5	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	16,5	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	16,4	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	578,4	740,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	557,1	717,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski krediti	21,3	22,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.5. Ostala trgovacka društva	8.113,0	9.958,6	10.103,8	10.303,5	10.495,9	10.498,1	10.801,6	10.707,0	10.935,7	11.051,1
Kratkoročni	1.174,3	619,2	800,4	1.316,7	1.082,9	1.197,2	1.258,3	1.450,6	1.493,6	1.521,4
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Krediti	451,2	373,8	178,7	309,4	96,2	89,1	162,9	165,3	210,0	232,3
Trgovinski krediti	31,1	39,5	28,2	30,9	34,2	48,3	49,6	181,3	178,9	146,2
Ostale obveze	692,0	205,9	593,5	976,4	952,3	1.059,7	1.045,9	1.104,1	1.104,6	1.142,7
Kašnjenja otplate glavnice	630,2	151,2	483,0	812,7	786,8	886,8	876,4	931,8	932,4	967,3
Kašnjenja otplate kamata	61,8	54,7	110,5	163,7	165,5	172,9	169,5	172,3	172,2	175,4
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	6.938,8	9.339,3	9.303,5	8.986,8	9.413,0	9.301,0	9.543,3	9.256,4	9.442,0	9.529,8
Obveznice	156,3	118,9	315,5	323,4	430,7	458,8	718,0	765,7	1.302,5	1.313,2
Krediti	6.701,7	9.168,7	8.968,0	8.646,5	8.965,7	8.822,2	8.806,5	8.472,3	8.123,6	8.200,3
Trgovinski krediti	80,8	51,7	20,0	16,9	16,6	20,0	18,8	18,4	16,0	16,3
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.6. Neprofitne institucije	5,4	3,8	3,6	2,6	4,8	7,2	8,0	8,6	8,4	9,1
1.7. Obrtnici i trgovci	24,1	17,1	11,5	7,2	5,2	4,9	4,6	10,9	10,8	10,9
1.8. Kućanstva	137,2	244,7	264,8	204,7	207,9	203,1	206,3	204,0	198,6	199,2

^a Za izračun stopa rasta inozemnog duga u 2008. potrebno je koristiti se relevantnim usporednim podacima za 31. prosinca 2007. objavljenima na internetskoj stranici HNB-a u istoimenoj tablici rubrike Statistički pregled. ^b Od siječnja 2008. podaci nefinancijskih trgovackih društava procjenjuju se na osnovi prikupljenih podataka iz uzorka, pa je po istoj metodologiji izračunato usporedno stanje 31. prosinca 2007. ^c Za izračun stopa rasta inozemnog duga u 2009. potrebno je koristiti se relevantnim usporednim podacima za 31. prosinca 2008. objavljenima na internetskoj stranici HNB-a u istoimenoj tablici rubrike Statistički pregled. ^d Od siječnja 2009. podaci nebankovnih finansijskih institucija i nefinancijskih trgovackih društava obrađuju se primjenom novog izvještajnog sustava INOK koji za izračune stanja i planova otplate kamata osigurava primjenu tržišnih kamatnih stopa, pa je po istoj metodologiji izračunato usporedno stanje 31. prosinca 2008.

Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica^{a,b}

u milijunima eura

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	1.tr.	2.tr.	3.tr. ^c	2012.
1. Stanje međunarodnih ulaganja, neto	-40.178,9	-34.975,4	-39.032,3	-41.971,2	-40.245,1	-41.488,9	-40.454,6	-40.986,8	
2. Sredstva	21.644,2	22.508,4	24.444,5	23.416,3	23.230,1	22.270,8	23.135,3	22.066,7	
2.1. Izravna ulaganja u inozemstvo	2.580,3	3.750,4	4.556,3	3.283,5	3.517,7	3.197,8	3.344,8	3.064,5	
2.2. Portfeljna ulaganja	3.250,9	2.646,0	3.219,2	3.562,3	2.894,4	2.822,8	2.984,5	3.111,4	
2.2.1. Vlasnička ulaganja	1.745,5	656,7	804,9	1.255,5	1.213,5	1.324,6	1.309,8	1.238,7	
2.2.2. Dužnička ulaganja	1.505,4	1.989,3	2.414,3	2.306,8	1.680,9	1.498,2	1.674,7	1.872,7	
Obveznice	1.225,0	1.606,9	1.685,6	1.420,2	1.068,4	896,6	1.138,1	1.312,1	
Instrumenti tržišta novca	280,4	382,4	728,7	886,6	612,5	601,6	536,6	560,6	
2.3. Izvedeni finansijski instrumenti	0,0	0,0	24,1	16,5	16,2	85,9	127,5	121,1	
2.4. Ostala ulaganja	6.505,6	6.991,2	6.269,1	5.893,7	5.607,0	4.824,3	5.043,4	4.462,8	
2.4.1. Trgovinski krediti	248,9	224,7	123,6	80,5	85,7	84,5	83,9	91,4	
2.4.2. Krediti	296,4	435,9	384,5	480,0	490,0	472,7	487,7	524,7	
2.4.3. Gotovina i depoziti	5.960,3	6.330,5	5.760,9	5.333,1	5.031,3	4.267,0	4.471,7	3.846,6	
2.4.4. Ostala aktiva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
2.5. Međunarodne pričuve HNB-a	9.307,4	9.120,9	10.375,8	10.660,2	11.194,8	11.340,0	11.635,2	11.307,0	
3. Obveze	61.823,1	57.483,8	63.476,8	65.387,5	63.475,2	63.759,7	63.589,9	63.053,5	
3.1. Izravna ulaganja u Hrvatsku	30.611,5	22.190,9	25.344,0	26.166,3	23.879,9	23.819,4	23.129,4	23.650,2	
3.2. Portfeljna ulaganja	6.639,5	5.443,7	6.479,1	7.118,5	7.068,3	7.172,2	8.284,1	8.230,0	
3.2.1. Vlasnička ulaganja	1.522,3	613,8	657,6	738,0	595,7	591,8	574,3	574,5	
3.2.2. Dužnička ulaganja	5.117,1	4.829,9	5.821,5	6.380,5	6.472,7	6.580,4	7.709,8	7.655,5	
Obveznice	5.073,5	4.805,3	5.651,2	5.912,1	6.314,6	6.305,6	7.443,7	7.469,7	
Instrumenti tržišta novca	43,7	24,6	170,3	468,3	158,1	274,8	266,1	185,8	
3.3. Izvedeni finansijski instrumenti	–	–	–	197,5	193,6	181,4	149,5	155,8	
3.4. Ostala ulaganja	24.572,1	29.849,2	31.601,6	31.905,2	32.333,3	32.586,7	32.027,0	31.017,5	
3.4.1. Trgovinski krediti	337,8	367,5	344,4	370,2	217,0	223,9	225,5	314,1	
3.4.2. Krediti	20.088,8	24.343,4	24.929,1	25.075,4	24.741,0	24.809,6	24.498,5	24.038,5	
3.4.3. Gotovina i depoziti	4.145,5	5.138,3	6.328,1	6.459,5	7.375,3	7.553,2	7.303,0	6.665,0	
3.4.4. Ostala pasiva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske finansijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od prosinca 1998.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovacka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. ^b Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. round tripping), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR) i kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR), pa u skladu s time postoji učinak i na stanje izravnih ulaganja u Republiku Hrvatsku odnosno inozemstvo počevši s tim mjesecima. ^c Preliminarni podaci

Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica • Tablica se sastavlja u skladu s metodologijom koju je preporučio Međunarodni monetarni fond u Priručniku za platnu bilancu (*Balance of Payments Manual*, 5. izdanje, 1993.). Izvori podataka su izvješća banaka, trgovackih društava, Hrvatske narodne banke i Zagrebačke burze.

Međunarodna ulaganja Republike Hrvatske i u Republiku Hrvatsku iskazuju se u eurima (EUR) i američkim dolarima (USD). Ovisno o izvoru podataka, preračunavanje vrijednosti iz izvornih valuta u izvještajne obavlja se:

- primjenom tekućeg tečaja ili prosječnoga mjesecnoga srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke za transakcije,
- primjenom srednjih tečajeva Hrvatske narodne banke na izvještajni datum za stanja.

Podaci o inozemnim izravnim i portfeljnim vlasničkim ulaganjima kompiliraju se na temelju tržišnih cijena gdje god su one raspoložive. U dijelu koji se odnosi na ulaganja u Republiku Hrvatsku, primjenjuju se tržišne cijene na posljednji dan izvještajnog razdoblja preuzete sa Zagrebačke burze, a u dijelu koji se odnosi na ulaganja u inozemstvo izvještajne jedinice obveznicu istraživanja o izravnim i portfeljnim vlasničkim ulaganjima obvezne su prikazivati vrijednosti svojih vlasničkih udjela u inozemstvu koristeći se tržišnim cijenama. Tamo gdje to nije moguće, primjenjuju se knjigovodstvene vrijednosti ukupnoga kapitala poduzeća u vlasništvu izravnih ili portfeljnih ulagača, bilo da je riječ o ulaganjima u Republiku Hrvatsku ili u inozemstvo (metoda own funds at book value).

Portfeljna dužnička ulaganja i ostala ulaganja klasificirana su prema sektorima: Hrvatska narodna banka, država, banke i ostali sektori. Sektor država obuhvaća središnju državu i organe lokalne države. Sektor banke uključuje banke.

Pozicije Portfeljna dužnička ulaganja kod Sredstava i kod Obveza obuhvačaju podatke o ulaganjima rezidenata u dužničke vrijednosne papire koje su izdali nerezidenti (sredstva) i ulaganja nerezidenata u dužničke vrijednosne papire koje su izdali rezidenti (obveze). Podaci o tim ulaganjima zasnovani su na registru inozemnih kredita Hrvatske narodne banke i podacima monetarne statistike.

Podaci o portfeljnim vlasničkim i dužničkim ulaganjima upotpunjaju se podacima koje dostavljaju Središnje klijirinsko depozitarno društvo i poslovne banke koje obavljaju poslove skrbništva nad vrijednosnim papirima, posebno u dijelu Sredstava ostalih sektora.

Pozicije Ostala ulaganja – Trgovinski krediti kod Sredstava i kod Obveza obuhvačaju potraživanja spomenutih sektora od inozemstva i dugovanja spomenutih sektora inozemstvu s osnova trgovinskih kredita. Izvor podataka je registar kreditnih odnosa s inozemstvom Hrvatske narodne banke.

Pozicije Ostala ulaganja – Krediti kod Sredstava i kod Obveza obuhvačaju podatke o odobrenim i primljenim kreditima između rezidenata i nerezidenata grupirane po sektorima. Izvor podataka je registar kreditnih odnosa s inozemstvom Hrvatske narodne banke.

Pozicija Ostala ulaganja – Gotovina i depoziti kod Sredstava

pokazuje stanja ukupnih likvidnih deviznih sredstava banaka ovlaštenih za poslovanje s inozemstvom umanjena za dio deviznih sredstava koja banke deponiraju kao dio obvezne pričuve. Osim potraživanja banaka od inozemstva, prikazana su i potraživanja sektora država od inozemstva. Izvor podataka su izvješća države i banaka. Za ostale sektore upotrebljavaju se tromjesečni podaci Banke za međunarodne namire.

Pozicija Ostala ulaganja – Gotovina i depoziti kod Obveza

pokazuje stanja ukupnih deviznih i kunskih obveza prikazanih sektora prema inozemstvu na osnovi tekućih računa,oročenih depozita i depozita s otkaznim rokom, depozita po viđenju te depozitnog novca. Izvor podataka su izvješća banaka.

Pozicija Međunarodne pričuve HNB-a sastavlja se na osnovi izvješća Direkcije računovodstva Hrvatske narodne banke koje sadržava podatke o njihovim stanjima i promjenama.

Tablica H17: Stanje međunarodnih ulaganja – izravna ulaganja^a

u milijunima eura

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^b
Izravna ulaganja, neto	-28.031,2	-18.440,6	-20.787,7	-22.882,8	-20.362,2	-20.621,6	-19.784,6	-20.585,7
1. Izravna ulaganja u inozemstvo	2.580,3	3.750,4	4.556,3	3.283,5	3.517,7	3.197,8	3.344,8	3.064,5
1.1. Vlasnička ulaganja i zadržana dobit	2.479,3	3.560,6	4.463,1	3.042,4	3.051,7	2.945,6	3.106,7	2.762,1
1.1.1. Sredstva	2.479,3	3.560,6	4.463,1	3.042,4	3.051,7	2.945,6	3.106,7	2.762,1
1.1.2. Obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2. Ostala ulaganja	101,0	189,7	93,2	241,1	466,0	252,1	238,1	302,4
1.2.1. Sredstva	175,4	220,2	217,0	608,7	641,5	440,3	424,6	484,3
1.2.2. Obveze	74,4	30,5	123,8	367,6	175,5	188,2	186,4	181,9
1.3. Financijski derivati (neto)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Izravna ulaganja u Hrvatsku	30.611,5	22.190,9	25.344,0	26.166,3	23.879,9	23.819,4	23.129,4	23.650,2
2.1. Vlasnička ulaganja i zadržana dobit	26.777,2	16.409,8	17.699,5	18.404,5	17.178,4	17.286,5	16.465,8	16.963,3
2.1.1. Sredstva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.2. Obveze	26.777,2	16.409,8	17.699,5	18.404,5	17.178,4	17.286,5	16.465,8	16.963,3
2.2. Ostala ulaganja	3.834,3	5.781,1	7.644,5	7.761,9	6.701,6	6.532,9	6.663,6	6.686,9
2.2.1. Sredstva	24,2	24,3	52,9	68,3	50,7	37,2	39,8	39,1
2.2.2. Obveze	3.858,5	5.805,4	7.697,4	7.830,2	6.752,3	6.570,0	6.703,3	6.725,9
2.3. Financijski derivati (neto)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

^a Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. round tripping), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR) i kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR), pa u skladu s time postoji učinak i na stanje izravnih ulaganja u Republiku Hrvatsku odnosno inozemstvo počevši s tim mjesecima. ^b Preliminarni podaci

Tablica H18: Stanje međunarodnih ulaganja – portfeljna ulaganja^a

u milijunima eura

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^b
Portfeljna ulaganja, neto	-3.388,6	-2.797,7	-3.259,9	-3.556,1	-4.173,9	-4.349,4	-5.299,6	-5.118,6
1. Sredstva	3.250,9	2.646,0	3.219,2	3.562,3	2.894,4	2.822,8	2.984,5	3.111,4
1.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	1.745,5	656,7	804,9	1.255,5	1.213,5	1.324,6	1.309,8	1.238,7
1.1.1. Banke	8,3	11,6	13,7	11,1	15,6	16,8	11,3	8,6
1.1.2. Ostali sektori	1.737,2	645,1	791,2	1.244,5	1.197,9	1.307,8	1.298,5	1.230,1
1.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	1.505,4	1.989,3	2.414,3	2.306,8	1.680,9	1.498,2	1.674,7	1.872,7
2. Obveze	6.639,5	5.443,7	6.479,1	7.118,5	7.068,3	7.172,2	8.284,1	8.230,0
2.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	1.522,3	613,8	657,6	738,0	595,7	591,8	574,3	574,5
2.1.1. Banke	164,7	66,5	62,4	56,8	44,6	46,5	39,3	34,7
2.1.2. Ostali sektori	1.357,6	547,3	595,2	681,2	551,0	545,3	535,1	539,8
2.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	5.117,1	4.829,9	5.821,5	6.380,5	6.472,7	6.580,4	7.709,8	7.655,5
2.2.1. Obveznice	5.073,5	4.805,3	5.651,2	5.912,1	6.314,6	6.305,6	7.443,7	7.469,7
2.2.1.1. Država	3.406,2	3.162,1	3.976,4	4.313,1	4.926,5	4.882,5	5.774,8	6.052,3
2.2.1.2. Banke	459,0	456,8	9,0	8,9	1,9	1,0	1,0	0,7
2.2.1.3. Ostali sektori	1.208,3	1.186,4	1.665,8	1.590,1	1.386,2	1.422,1	1.667,9	1.416,6
2.2.2. Instrumenti tržišta novca	43,7	24,6	170,3	468,3	158,1	274,8	266,1	185,8
2.2.2.1. Država	43,7	24,6	170,3	468,3	157,9	274,8	266,0	185,8
2.2.2.2. Ostali sektori	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklassificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske finansijske institucije. Reklassifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od prosinca 1998.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklassificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovacka društva. Reklassifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. ^b Preliminarni podaci

Tablica H19: Stanje međunarodnih ulaganja – ostala ulaganja^a

u milijunima eura

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	1.tr.	2.tr.	3.tr. ^b
Ostala ulaganja, neto	-18.066,5	-22.858,0	-25.332,5	-26.011,5	-26.726,3	-27.762,4	-26.983,6	-26.554,8	
1. Sredstva	6.505,6	6.991,2	6.269,1	5.893,7	5.607,0	4.824,3	5.043,4	4.462,8	
1.1. Trgovinski krediti	248,9	224,7	123,6	80,5	85,7	84,5	83,9	91,4	
1.1.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.2. Ostali sektori	248,9	224,7	123,6	80,5	85,7	84,5	83,9	91,4	
Dugoročni krediti	228,8	202,6	96,3	61,4	58,3	56,6	56,5	56,0	
Kratkoročni krediti	20,1	22,1	27,3	19,2	27,4	27,9	27,4	35,4	
1.2. Krediti	296,4	435,9	384,5	480,0	490,0	472,7	487,7	524,7	
1.2.1. Hrvatska narodna banka	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Dugoročni krediti	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
1.2.2. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.3. Banke	214,8	285,3	270,1	340,4	344,7	316,2	326,0	365,5	
Dugoročni krediti	160,0	193,6	233,7	286,3	310,1	272,5	266,7	265,7	
Kratkoročni krediti	54,8	91,7	36,5	54,2	34,6	43,7	59,3	99,8	
1.2.4. Ostali sektori	81,1	150,0	113,8	139,0	144,6	155,9	161,1	158,6	
Dugoročni krediti	81,0	146,8	113,6	101,3	140,0	139,0	150,8	146,0	
Kratkoročni krediti	0,1	3,3	0,2	37,7	4,6	17,0	10,3	12,6	
1.3. Gotovina i depoziti	5.960,3	6.330,5	5.760,9	5.333,1	5.031,3	4.267,0	4.471,7	3.846,6	
1.3.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.3.2. Banke	4.715,1	4.863,6	4.442,9	4.060,1	3.565,6	2.845,6	2.955,7	3.829,6	
1.3.3. Ostali sektori	1.245,2	1.466,9	1.318,0	1.273,0	1.465,7	1.421,5	1.516,0	17,0	
1.4. Ostala aktiva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Obveze	24.572,1	29.849,2	31.601,6	31.905,2	32.333,3	32.586,7	32.027,0	31.017,5	
2.1. Trgovinski krediti	337,8	367,5	344,4	370,2	217,0	223,9	225,5	314,1	
2.1.1. Država	1,2	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni krediti	1,2	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.2. Ostali sektori	336,6	366,7	344,4	370,2	217,0	223,9	225,5	314,1	
Dugoročni krediti	305,5	327,2	316,2	339,3	182,8	175,6	175,9	162,2	
Kratkoročni krediti	31,1	39,5	28,2	30,9	34,2	48,3	49,6	151,8	
2.2. Krediti	20.088,8	24.343,4	24.929,1	25.075,4	24.741,0	24.809,6	24.498,5	24.038,5	
2.2.1. Hrvatska narodna banka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti i zajmovi MMF-a	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.2. Država	2.613,7	1.574,6	1.592,7	1.820,8	1.911,6	1.973,9	2.185,0	2.161,8	
Dugoročni krediti	2.613,7	1.542,9	1.592,7	1.820,8	1.911,6	1.973,9	2.179,9	2.161,1	
Kratkoročni krediti	0,0	31,7	0,0	0,0	0,0	0,0	5,2	0,8	
2.2.3. Banke	4.276,8	4.496,7	4.352,8	4.285,8	4.250,8	4.195,5	3.974,5	3.969,4	
Dugoročni krediti	3.565,2	3.374,7	3.545,3	3.355,7	3.739,7	3.695,4	3.557,1	3.460,6	
Kratkoročni krediti	711,7	1.122,0	807,5	930,1	511,1	500,0	417,4	508,8	
2.2.4. Ostali sektori	13.198,2	18.272,0	18.983,6	18.968,9	18.578,6	18.640,3	18.339,0	17.907,3	
Dugoročni krediti	12.371,2	17.589,5	18.244,9	18.360,2	18.064,1	18.063,5	17.568,9	17.135,3	
Kratkoročni krediti	827,1	682,5	738,7	608,6	514,5	576,8	770,0	772,0	
2.3. Gotovina i depoziti	4.145,5	5.138,3	6.328,1	6.459,5	7.375,3	7.553,2	7.303,0	6.665,0	
2.3.1. Hrvatska narodna banka	2,3	2,3	1,1	1,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3.2. Banke	4.143,2	5.125,5	6.327,0	6.458,4	7.375,3	7.553,2	7.303,0	6.665,0	
2.3.3. Ostali sektori	0,0	10,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4. Ostale obvezne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske finansijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od prosinca 1998.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovacka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. ^b Preliminarni podaci

I. Državne financije – izabrani podaci

Tablica I1: Konsolidirana središnja država prema razinama državne vlasti^a
u milijunima kuna

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.				
						III.	VI.	IX.	X.	XI.
1. PRIHODI (A + B)	113.386,2	120.036,7	114.086,9	110.831,6	110.406,1	8.946,5	8.788,7	8.744,2	10.610,5	9.643,5
A) Državni proračun	108.297,0	115.766,5	110.251,2	107.457,6	107.067,2	8.703,8	8.576,2	8.456,5	10.240,7	9.319,5
B) Izvanproračunski korisnici	5.089,2	4.270,2	3.835,7	3.374,0	3.338,9	242,6	212,5	287,7	369,8	324,0
1. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Hrvatski zavod za zapošljavanje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Hrvatske vode	2.041,2	2.105,0	1.954,3	1.690,7	1.594,3	126,6	116,1	151,0	161,1	155,8
5. Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost	1.102,9	1.221,2	1.168,6	1.040,7	1.091,3	106,1	72,6	111,6	85,9	137,6
6. Hrvatske autoceste	1.375,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7. Hrvatske ceste	119,9	81,0	112,8	86,2	57,5	1,9	3,7	3,9	4,5	3,9
8. Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	391,4	808,3	566,5	529,6	552,8	3,5	15,9	18,4	114,2	21,5
9. Agencija za upravljanje državnom imovinom ^b	58,3	54,7	33,5	26,7	43,0	4,6	4,2	2,8	4,1	5,3
2. RASHODI (A + B)	109.075,0	118.686,0	120.553,9	122.584,0	122.427,7	11.253,4	9.567,1	9.895,8	9.843,6	9.304,2
A) Državni proračun	103.004,9	113.309,5	116.255,2	118.312,3	118.224,1	11.039,8	9.210,4	9.495,6	9.402,2	8.983,2
B) Izvanproračunski korisnici	6.070,1	5.376,5	4.298,7	4.271,7	4.203,6	213,5	356,6	400,2	441,4	321,0
1. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Hrvatski zavod za zapošljavanje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Hrvatske vode	2.099,0	2.335,4	1.742,1	1.771,2	1.458,2	28,3	164,8	158,7	139,6	160,7
5. Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost	1.083,3	1.106,7	1.159,1	1.003,6	914,8	80,9	71,1	127,5	94,4	72,0
6. Hrvatske autoceste	1.509,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7. Hrvatske ceste	1.241,9	1.592,6	1.048,5	1.405,9	1.320,9	88,7	111,2	105,2	198,4	75,9
8. Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	47,8	254,7	267,2	17,0	408,9	7,1	2,3	1,7	1,0	3,0
9. Agencija za upravljanje državnom imovinom ^b	88,2	87,0	81,8	74,0	100,8	8,7	7,2	7,1	7,9	9,3
NETO/BRUTO OPERATIVNI SALDO (1 – 2)	4.311,2	1.350,7	-6.467,0	-11.752,5	-12.021,6	-2.306,9	-778,4	-1.151,6	766,9	339,2
3. PROMJENA NETO VRIJEDNOSTI: TRANSAKCIJE (3.1. + 3.2. – 3.3.)	4.311,2	1.350,7	-6.467,0	-11.752,5	-12.021,6	-2.306,9	-778,4	-1.151,6	766,9	339,2
3.1. PROMJENA NETO NEFINANSIJSKE IMOVINE	7.811,0	4.228,2	3.601,1	2.679,3	3.372,5	93,0	151,3	233,4	359,2	362,1
Nabava	8.378,6	4.713,2	3.926,8	3.005,8	3.751,9	124,6	169,2	258,0	384,2	388,6
A) Državni proračun	3.043,9	3.291,5	2.267,4	1.550,7	1.486,0	47,4	64,2	75,3	112,5	126,4
B) Izvanproračunski korisnici	5.334,7	1.421,7	1.659,4	1.455,1	2.265,9	77,2	105,0	182,7	271,8	262,2
Prodaja	567,7	485,0	325,7	326,5	379,4	31,6	18,0	24,6	25,0	26,4
A) Državni proračun	498,7	303,4	304,0	318,3	347,0	29,2	17,4	24,2	23,2	19,9
B) Izvanproračunski korisnici	69,0	181,6	21,7	8,2	32,4	2,5	0,6	0,3	1,8	6,5
Neto pozajmljivanje/zaduživanje (1 – 2 – 3.1.)	-3.499,8	-2.877,5	-10.068,2	-14.431,8	-15.394,1	-2.399,9	-929,6	-1.385,0	407,7	-22,9
TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI I OBVEZAMA (FINANCIRANJE) (3.3. – 3.2.)	3.499,8	2.877,5	10.068,2	14.431,8	15.394,1	2.399,9	929,6	1.385,0	-407,7	22,9
3.2. PROMJENA NETO FINANSIJSKE IMOVINE	-2.939,2	2.776,6	7.363,9	2.816,6	-353,9	-2.091,8	-4.024,2	-2.176,4	1.339,3	97,9
3.2.1. Tuzemna imovina	-2.957,2	2.764,1	7.361,5	2.816,2	-359,2	-2.092,7	-4.024,2	-2.176,4	1.339,3	97,5
A) Državni proračun	-3.752,8	1.690,5	6.823,2	1.942,7	-818,0	-2.215,1	-4.056,4	-2.085,9	1.035,2	125,8
B) Izvanproračunski korisnici	795,6	1.073,6	538,3	873,5	458,8	122,4	32,2	-90,5	304,2	-28,3
3.2.2. Inozemna imovina	18,0	12,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A) Državni proračun	18,0	12,4	2,3	0,4	5,3	1,0	0,0	0,0	0,0	0,4
B) Izvanproračunski korisnici	0,0	0,0	2,3	0,4	5,3	1,0	0,0	0,0	0,0	0,4
3.2.3. Monetarno zlato i SDR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.3. PROMJENA NETO OBVEZA	560,6	5.654,1	17.432,0	17.248,4	15.040,2	308,1	-3.094,6	-791,4	931,7	120,7
3.3.1. Tuzemne obveze	2.017,1	6.795,7	10.130,2	12.892,5	6.448,4	315,3	-2.911,3	-736,3	689,6	199,6
A) Državni proračun	1.477,6	5.656,6	9.576,6	11.835,1	4.793,1	303,2	-3.070,1	-752,5	205,7	117,5
B) Izvanproračunski korisnici	539,5	1.139,1	553,6	1.057,4	1.655,3	12,2	158,7	16,2	483,9	82,1

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.				
						III.	VI.	IX.	X.	XI.
3.3.2. Inozemne obveze	-1.456,5	-1.141,7	7.301,8	4.355,9	8.591,8	-7,2	-183,2	-55,1	242,1	-78,9
A) Državni proračun	-2.980,2	-1.445,8	6.878,4	4.277,0	8.597,2	4,8	-146,1	-42,8	254,1	-78,3
B) Izvanproračunski korisnici	1.523,7	304,1	423,4	79,0	-5,4	-12,1	-37,1	-12,3	-12,0	-0,5

^a HAC je reklassificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovacka društva. Reklassifikacija se odnosi na statističku seriju od, uključujući, siječnja 2008. ^b Hrvatski fond za privatizaciju (HFP) djelovao je do 31. ožujka 2011. Od 1. travnja 2011. djeluje Agencija za upravljanje državnom imovinom (AUDIO), u čiji su sastav ušli HFP i prijašnji proračunski korisnik državnog proračuna Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom.

Metodološka obrazloženja nalaze se u Mjesečnom statističkom prikazu Ministarstva finansija. Napomena: Na gotovinskom načelu.

Izvor: MF

Tablica I2: Operacije državnog proračuna^a

u milijunima kuna

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.				
						III.	VI.	IX.	X.	XI.
1. PRIHODI	108.320,6	115.772,7	110.257,9	107.466,4	107.069,7	8.703,8	8.576,2	8.456,5	10.240,7	9.319,5
1.1. Porezi	64.234,5	69.572,7	63.678,9	62.856,6	61.422,2	4.593,9	4.942,9	4.907,1	6.600,7	5.388,9
1.2. Socijalni doprinosi	37.203,5	40.703,5	39.994,7	38.712,4	38.605,1	3.144,5	3.123,4	3.072,7	3.051,9	3.073,6
1.3. Pomoći	428,0	468,6	616,3	637,1	869,0	56,9	73,7	61,9	109,2	95,9
1.4. Ostali prihodi	6.454,5	5.027,8	5.968,0	5.260,3	6.173,4	908,6	436,2	414,8	478,8	761,1
2. RASHODI	108.007,6	115.292,4	117.924,0	120.323,3	119.939,5	11.188,4	9.341,2	9.670,5	9.565,4	9.118,3
2.1. Naknade zaposlenima	27.545,1	29.948,5	31.289,3	31.096,5	31.737,4	2.602,6	2.608,8	2.587,2	2.557,5	2.511,4
2.2. Korištenje dobara i usluga	7.162,4	8.113,7	7.363,8	7.655,7	7.943,6	710,9	579,8	437,4	732,1	553,5
2.3. Potrošnja dugotrajne imovine	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4. Kamate	4.535,0	4.683,2	5.225,2	6.236,5	7.097,6	1.291,0	343,3	1.269,0	354,9	606,4
2.5. Subvencije	6.492,0	6.859,5	6.710,0	6.582,2	6.555,3	790,2	318,7	176,9	298,2	359,0
2.6. Pomoći	8.363,2	5.783,1	5.559,6	5.778,6	5.083,7	484,3	336,6	356,1	438,9	317,6
2.7. Socijalne naknade	48.176,0	52.593,2	56.148,5	56.906,6	56.483,0	4.798,1	4.729,7	4.548,7	4.722,8	4.466,3
2.8. Ostali rashodi	5.733,9	7.311,2	5.627,6	6.067,3	5.039,1	511,2	424,2	295,1	461,0	304,0
3. PROMJENA NETO VRIJEDNOSTI: TRANSAKCIJE	313,0	480,2	-7.666,0	-12.857,0	-12.869,8	-2.484,5	-765,0	-1.214,0	675,3	201,2
3.1. Promjena neto nefinancijske imovine	2.545,2	2.988,1	1.963,4	1.232,4	1.139,0	18,2	46,8	51,0	89,2	106,5
3.1.1. Dugotrajna imovina	2.625,7	2.719,5	1.839,7	1.200,4	1.118,7	18,6	38,6	51,9	87,9	91,5
3.1.2. Zalihe	-161,4	79,4	35,4	11,0	2,5	0,0	3,4	-3,8	0,0	13,8
3.1.3. Pohranjene vrijednosti	9,6	10,1	8,9	6,1	3,7	0,0	1,3	0,5	0,0	0,1
3.1.4. Neproizvedena imovina	71,3	179,1	79,3	14,9	14,0	-0,4	3,5	2,4	1,3	1,0
3.2. Promjena neto finansijske imovine	-3.734,8	1.702,9	6.825,5	2.022,7	-618,4	-2.194,8	-4.028,0	-2.060,4	1.045,9	133,9
3.2.1. Tuzemna imovina	-3.752,8	1.690,5	6.823,2	2.022,3	-623,8	-2.195,7	-4.028,0	-2.060,4	1.045,9	133,6
3.2.2. Inozemna imovina	18,0	12,4	2,3	0,4	5,3	1,0	0,0	0,0	0,0	0,4
3.2.3. Monetarno zlato i SDR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.3. Promjena neto obveza	-1.502,6	4.210,8	16.455,0	16.112,0	13.390,4	308,0	-3.216,2	-795,4	459,8	39,2
3.3.1. Tuzemne obveze	1.477,6	5.656,6	9.576,6	11.835,1	4.793,1	303,2	-3.070,1	-752,5	205,7	117,5
3.3.2. Inozemne obveze	-2.980,2	-1.445,8	6.878,4	4.277,0	8.597,2	4,8	-146,1	-42,8	254,1	-78,3

^a HAC je reklassificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovacka društva. Reklassifikacija se odnosi na statističku seriju od, uključujući, siječnja 2008.

Metodološka obrazloženja nalaze se u Mjesečnom statističkom prikazu Ministarstva finansija. Napomena: Na gotovinskom načelu.

Izvor: MF

Tablica I3: Dug središnje države^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.*	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.				
						III.*	VI.*	IX.*	X.*	XI.
1. Unutarnji dug središnje države	58.281,8	64.041,1	74.241,4	87.556,8	101.512,3	107.712,6	108.598,0	109.082,3	111.232,2	111.383,2
1.1. Unutarnji dug Republike Hrvatske	51.924,0	61.006,1	70.447,0	82.952,1	95.720,8	101.911,4	102.662,6	103.254,0	104.848,8	104.860,7
Trezorski zapisi	11.420,6	14.260,3	17.558,3	16.886,5	18.990,4	18.079,3	18.218,9	17.009,4	18.196,7	18.127,0
Instrumenti tržišta novca	–	10,7	19,3	20,5	20,6	20,6	7,4	7,4	7,4	7,4
Obveznice	34.634,4	35.531,3	36.586,8	48.862,5	56.191,2	61.722,2	60.935,8	63.066,4	63.568,8	63.603,5
Krediti Hrvatske narodne banke	1,0	2,2	2,9	0,3	0,8	–	–	–	–	–
Krediti banaka	5.867,9	11.201,5	16.279,8	17.182,3	20.517,7	22.089,4	23.500,6	23.170,8	23.075,9	23.122,9
1.2. Unutarnji dug republičkih fondova	6.357,8	3.035,0	3.794,4	4.604,7	5.791,5	5.801,2	5.935,4	5.828,3	6.383,3	6.522,5
Instrumenti tržišta novca	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Obveznice	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Krediti banaka	6.357,8	3.035,0	3.794,4	4.604,7	5.791,5	5.801,2	5.935,4	5.828,3	6.383,3	6.522,5
2. Inozemni dug središnje države	44.092,3	34.445,5	41.527,8	48.433,6	52.457,4	53.334,8	61.579,4	62.409,9	62.984,5	62.755,9
2.1. Inozemni dug Republike Hrvatske	34.091,6	32.619,4	39.812,5	46.445,4	50.365,2	50.923,6	59.216,2	60.095,2	60.658,8	60.430,6
Instrumenti tržišta novca	320,0	180,3	1.244,3	3.458,6	1.189,2	2.062,7	1.997,9	1.383,9	1.312,4	1.001,3
Obveznice	24.844,4	22.991,6	28.884,2	31.684,5	36.962,4	36.517,9	43.234,6	44.956,0	45.597,9	45.738,0
Krediti	8.927,3	9.447,4	9.684,1	11.302,3	12.213,6	12.342,9	13.983,7	13.755,3	13.748,4	13.691,3
2.2. Inozemni dug republičkih fondova	10.000,7	1.826,1	1.715,3	1.988,2	2.092,2	2.411,1	2.363,2	2.314,6	2.325,7	2.325,4
Instrumenti tržišta novca	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Obveznice	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Krediti	10.000,7	1.826,1	1.715,3	1.988,2	2.092,2	2.411,1	2.363,2	2.314,6	2.325,7	2.325,4
3. Ukupno (1+2)	102.374,2	98.486,6	115.769,2	135.990,4	153.969,6	161.047,4	170.177,4	171.492,2	174.216,6	174.139,1
Dodatak: Izdana jamstva Republike Hrvatske										
– domaća	8.110,6	13.299,2	15.692,5	20.052,8	22.149,3	22.030,9	20.097,0	19.704,0	19.834,6	19.880,0
– inozemna	18.925,2	31.371,9	35.275,2	39.333,9	37.720,6	37.838,3	36.479,1	34.776,9	35.323,5	35.140,6

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklassificiran iz podsektora republičkih fondova u podsektor nebankarske finansijske institucije, a HAC je reklassificiran iz podsektora republičkih fondova u podsektor državna trgovacka društva. U ovoj tablici dug HBOR-a u dijelu 2. Inozemni dug središnje države reklassificiran je od, uključujući, prosinca 1998., u dijelu 1. Unutarnji dug središnje države reklassificiran je od, uključujući, lipnja 1999., a dug HAC-a reklassificiran je od, uključujući, siječnja 2008.

Tablica I3: Dug središnje države • Počevši od Biltena broj 154 izvršena je revizija podataka u tablici.

Dug središnje države sastoji se od unutarnjeg i inozemnog duga.

Izvori su podataka za unutarnji dug središnje države Ministarstvo financija, u dijelu koji se odnosi na trezorske zapise i obveznice, te Hrvatska narodna banka, u dijelu koji se odnosi na instrumente tržišta novca, kredite banaka i na kredite Hrvatske narodne banke.

Stanje trezorskih zapisa uključuje trezorske zapise Ministarstva financija izražene u kunama, eurozapise Ministarstva financija i trezorske zapise Ministarstva financija indeksirane uz euro, sve s rokom dospjeća do godine dana. Stanja eurozapisa uključuju obračunate nedospjele kamate. Kod trezorskih zapisa u kunama i trezorskih zapisa indeksiranih uz euro razlika između nominalne vrijednosti i vrijednosti izdanja čini obračunate nedospjele kamate, koje su raspoređene duž životnog vijeka instrumenta pomoću metode jednostavnoga kamatnog računa (tj. linearne) i metode brojenja dana prema kojoj je stvarni broj dana podijeljen s 360.

Stanje obveznice uključuje obveznice središnje države izdane na domaćem tržištu, trezorske zapise Ministarstva financija s rokom dospjeća duljim od jedne godine i dio ukupnih obveznica središnje države izdanih u inozemstvu koji je na kraju izveštajnog razdoblja u vlasništvu rezidentnih institucionalnih jedinica. Od prosinca 2005. obveznice središnje države i trezorski zapisi

Ministarstva financija izdani na domaćem tržištu a u vlasništvu nerezidentnih institucionalnih jedinica uključeni su u inozemni dug središnje države. Kod trezorskih zapisa s rokom dospjeća duljim od jedne godine razlika između nominalne vrijednosti i vrijednosti izdanja čini obračunate nedospjele kamate, koje su rasporedene duž životnog vijeka instrumenta metodom složenoga kamatnog računa. Stanja obveznica središnje države uključuju obračunate nedospjele kamate.

Stanje kredita banaka od siječnja 2004. sadrži, uz nedospjelu glavnicu, i obračunate nedospjele kamate.

Izvor podataka za inozemni dug središnje države jest statistika inozemnog duga koju sastavlja Hrvatska narodna banka.

U dodatku je naveden podatak o izdanim jamstvima Republike Hrvatske. Izvor su podataka o domaćim jamstvima statistička izvješća banaka i statistička izvješća ostalih finansijskih institucija, a o inozemnim jamstvima statistika inozemnog duga koju sastavlja Hrvatska narodna banka.

Iznimno od navedenog u dijelu "Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama" u ovoj je tablici dug Hrvatskih cesta, Hrvatskih autocesta i Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka u dijelu 2. Inozemni dug središnje države, reklassificiran iz podsektora Republika Hrvatska u podsektor republički fondovi od, uključujući, prosinca 1998., a u dijelu 1. Unutarnji dug središnje države reklassificiran je od, uključujući, prosinca 2002.

J. Nefinancijske statistike – izabrani podaci

Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i cijena industrijskih proizvoda pri prozvođačima

Godina	Mjesec	Bazni indeksi, 2010. = 100 ^a			Lančani indeksi			Godišnji mjesecni indeksi				
		Indeksi potrošačkih cijena			Indeksi potrošačkih cijena ^b			Cijene pri proizvođačima	Indeksi potrošačkih cijena			Cijene pri proizvođačima
		Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge		Ukupno	Dobra	Usluge	
1999.	prosinac	73,2	75,0	66,3	100,6	100,8	100,0	100,3	103,9	103,1	106,5	105,9
2000.	prosinac	77,2	79,1	70,0	100,4	100,4	100,1	100,2	105,5	105,5	105,5	111,2
2001.	prosinac	79,1	80,2	74,7	100,4	100,4	100,5	99,0	102,4	101,3	106,8	96,9
2002.	prosinac	80,5	81,1	78,2	100,4	100,6	99,6	99,9	101,8	101,1	104,6	102,3
2003.	prosinac	81,9	82,3	79,9	100,3	100,2	100,5	100,0	101,7	101,6	102,2	101,0
2004.	prosinac	84,1	84,4	82,8	100,7	100,9	100,2	99,3	102,7	102,5	103,6	104,8
2005.	prosinac	87,2	87,3	86,2	100,5	100,5	100,5	99,7	103,6	103,5	104,1	102,7
2006.	prosinac	89,0	89,0	89,0	100,0	100,0	100,2	100,0	102,0	101,4	104,2	101,9
2007.	prosinac	94,1	94,9	91,5	101,2	101,2	101,3	100,4	105,8	106,6	103,4	105,9
2008.	prosinac	96,8	97,3	95,3	99,4	99,1	100,5	98,7	102,9	102,4	104,3	104,3
2009.	prosinac	98,7	98,6	99,0	99,4	99,3	100,2	100,0	101,9	101,3	103,9	101,6
2010.	prosinac	100,5	100,8	99,3	100,0	100,1	99,9	101,0	101,8	102,2	100,3	105,7
2011.	prosinac	102,6	103,8	98,3	99,6	99,6	99,6	99,8	102,1	103,0	98,9	105,8
2012.	veljača	102,8	104,0	98,3	100,6	100,7	100,1	102,0	101,3	102,0	98,6	106,3
	ožujak	104,4	105,7	99,5	101,5	101,6	101,2	100,6	102,0	102,6	99,9	106,2
	travanj	105,2	106,7	99,7	100,8	101,0	100,2	100,6	102,6	103,3	99,9	106,2
	svibanj	106,9	108,8	100,2	101,7	102,0	100,6	101,5	103,9	104,9	100,7	107,2
	lipanj	106,3	107,8	100,8	99,4	99,1	100,6	99,6	103,8	104,7	100,5	107,0
	srpanj	105,3	106,4	101,2	99,0	98,7	100,3	100,1	103,4	104,2	100,0	106,9
	kolovoz	105,9	107,1	101,3	100,5	100,6	100,1	101,5	104,0	104,9	100,5	107,8
	rujan	107,3	109,2	100,7	101,4	101,9	99,4	101,0	105,0	105,9	101,6	108,9
	listopad	107,8	109,7	101,0	100,4	100,5	100,3	100,1	104,8	105,6	102,2	108,4
	studeni	107,5	109,5	100,6	99,8	99,9	99,6	98,8	104,4	105,1	101,8	106,6
	prosinac	107,4	109,4	100,2	99,9	99,9	99,7	100,0	104,7	105,5	102,0	106,9
2013.	siječanj	107,6	109,4	100,9	100,1	100,0	100,7	99,6	105,2	106,0	102,7	105,4

^a Od siječnja 2013. Državni zavod za statistiku počeo je objavljivati indeks potrošačkih cijena na novoj bazi (2010. godina, stara baza bila je 2005. godina), stoga su bazni indeksi za razdoblje od siječnja 1998. do prosinca 2012. preračunati na novu bazu (2010. = 100). ^b Od siječnja 1992. do prosinca 1997. godine podaci se odnose na indeks cijena na malo.

Izvor: DZS

Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima • Početkom 2004. godine Državni zavod za statistiku uveo je indeks potrošačkih cijena. Taj je pokazatelj kretanja cijena izrađen u skladu s metodološkim načelima koja su postavili Međunarodna organizacija rada (ILO) i Statistički ured Europske unije (Eurostat). Dana 17. veljače objavljeno je priopćenje o kretanju indeksa potrošačkih cijena u siječnju 2004. te vremenska serija indeksa potrošačkih cijena od siječnja 2001. DZS je naknadno izračunao i vremensku seriju indeksa potrošačkih cijena od siječnja 1998. do prosinca 2000. godine. U skladu s tim DZS je prestao objavljivati indeks cijena na malo i indeks troškova života, čija metodologija izračuna nije u zadovoljavajućoj mjeri bila uskladena s međunarodno prihvaćenim standardima. Osnovne značajke indeksa potrošačkih cijena prikazane su u Okviru 1. u Biltenu HNB-a broj 91 (2004.).

Prosječna godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena prikazana je u tablici Ekonomski indikatori u Biltenu HNB-a.

Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena • Temeljni indeks potrošačkih cijena izračunava se u Državnom zavodu za statistiku, a dobiva se tako da se iz košarice dobara i usluga za izračunavanje ukupnog indeksa potrošačkih cijena isključe cijene poljoprivrednih proizvoda i administrativno regulirane cijene (među ostalim, tu su svrstane i cijene električne struje i naftnih derivata). Udio dobara i usluga koji se isključuju iz košarice za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena u 2013. godini iznosi 35,23% (od toga se 5,53 postotna boda odnose na poljoprivredne proizvode, a 29,70 postotnih bodova na proizvode čije se cijene administrativno reguliraju). Isključivanje se provodi metodom nultog pondera.

Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena

Godina	Mjesec	Bazni indeksi, 2010. = 100			Lančani indeksi			Godišnji indeksi		
		Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge
1999.	prosinac	78,9	80,5	70,6	100,1	100,1	100,1	102,9	102,9	103,0
2000.	prosinac	81,5	82,9	74,2	100,4	100,4	100,2	103,3	103,0	105,0
2001.	prosinac	82,5	83,6	77,0	99,8	99,7	100,3	101,2	100,8	103,8
2002.	prosinac	83,5	84,4	78,9	100,0	100,1	99,4	101,2	101,0	102,4
2003.	prosinac	84,5	85,2	81,2	100,2	100,1	101,0	101,2	100,9	103,0
2004.	prosinac	86,5	87,0	83,6	100,1	100,1	100,4	102,3	102,2	102,9
2005.	prosinac	89,1	89,5	86,7	100,1	100,0	100,5	103,0	102,9	103,7
2006.	prosinac	91,1	91,5	88,9	99,8	99,7	100,3	102,3	102,2	102,5
2007.	prosinac	95,6	96,4	91,9	100,8	100,8	100,4	105,0	105,3	103,5
2008.	prosinac	99,6	100,2	96,5	99,4	99,3	100,2	104,2	104,0	105,0
2009.	prosinac	99,9	100,1	98,8	98,8	98,6	100,2	100,2	99,8	102,4
2010.	prosinac	99,9	100,2	98,6	99,1	99,0	99,7	100,1	100,1	99,8
2011	prosinac	102,8	103,5	99,6	99,5	99,4	100,1	102,9	103,3	101,1
2012.	veljača	101,6	101,9	99,9	99,7	99,7	100,2	101,3	101,4	100,8
	ožujak	102,8	103,2	100,6	101,1	101,2	100,7	101,6	101,6	101,6
	travanj	103,7	104,3	100,9	101,0	101,1	100,3	102,3	102,4	101,8
	svibanj	104,3	104,8	101,8	100,6	100,5	100,9	102,1	102,1	102,0
	lipanj	104,2	104,4	102,5	99,8	99,6	100,7	102,0	102,0	101,5
	srpanj	103,3	103,2	103,2	99,2	98,8	100,7	101,5	101,6	100,4
	kolovoz	103,1	103,0	103,4	99,8	99,8	100,2	101,5	101,6	100,4
	rujan	104,2	104,5	102,6	101,0	101,5	99,2	101,9	101,8	102,2
	listopad	105,4	105,9	103,2	101,2	101,3	100,6	102,3	102,1	103,5
	studen	105,6	106,2	102,4	100,1	100,3	99,2	102,2	102,0	102,9
	prosinac	104,9	105,4	102,5	99,4	99,2	100,0	102,0	101,9	102,8
2013.	siječanj	104,5	104,9	102,6	99,6	99,5	100,2	102,6	102,5	102,9

Izvor: DZS

Tablica J3: Prosječne mjesecne neto plaće

u tekućim cijenama, u kunama

Godina	Mjesec	Prosječne mjesecne neto plaće	Lančani indeksi	Godišnji mjesecni indeksi	Godišnji kumulativni indeksi
1999.	prosinac	3.262,0	100,9	111,2	114,0
2000.	prosinac	3.499,0	99,9	107,3	108,9
2001.	prosinac	3.582,0	96,6	102,4	106,5
2002.	prosinac	3.839,0	98,0	107,2	105,0
2003.	prosinac	4.045,0	99,8	105,4	105,9
2004.	prosinac	4.312,0	99,1	106,6	105,9
2005.	prosinac	4.473,0	97,3	103,7	104,9
2006.	prosinac	4.735,0	97,0	105,9	105,2
2007.	prosinac	4.958,0	96,6	104,7	105,2
2008.	prosinac	5.410,0	100,3	109,1	107,0
2009.	prosinac	5.362,0	99,6	99,1	102,6
2010.	prosinac	5.450,0	97,6	101,7	100,6
2011.	prosinac	5.493,0	95,9	100,8	101,8
2012.	travanj	5.403,0	98,3	100,1	101,3
	svibanj	5.529,0	102,3	101,9	101,4
	lipanj	5.492,0	99,3	99,9	101,1
	srpanj	5.424,0	98,8	101,1	101,1
	kolovoz	5.541,0	102,2	100,5	101,0
	rujan	5.366,0	96,8	99,4	100,9
	listopad	5.487,0	102,3	101,5	100,9
	studen	5.681,0	103,5	99,2	100,8

Izvor: DZS

Tablica J4: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača

indeksni bodovi, originalni podaci

Godina	Mjesec	Kompozitni indeksi			Indeksi odgovora						
		Indeks pouzdanja potrošača	Indeks očekivanja potrošača	Indeks raspoloženja potrošača	I1	I2	I3	I4	I7	I8	I11
1999.	listopad	-33,7	-14,9	-46,3	-38,4	-12,1	-49,9	-17,6	35,5	-50,7	-69,7
2000.	listopad	-20,9	3,5	-32,2	-26,2	1,2	-22,0	5,7	26,9	-48,3	-63,6
2001.	listopad	-27,0	-11,4	-35,6	-29,6	-10,0	-35,9	-12,7	22,9	-41,3	-62,3
2002.	listopad	-25,2	-8,3	-29,3	-22,6	-5,1	-31,2	-11,5	20,1	-34,1	-64,0
2003.	listopad	-22,2	-4,5	-25,0	-21,5	-2,6	-26,5	-6,4	14,7	-27,1	-65,2
2004.	listopad	-23,9	-7,9	-22,0	-19,1	-4,1	-30,5	-11,6	22,5	-16,5	-57,3
2005.	prosinac	-26,4	-13,7	-25,6	-16,4	-5,9	-34,4	-21,5	27,6	-25,9	-50,6
2006.	prosinac	-18,9	-4,7	-15,4	-10,9	1,1	-22,4	-10,5	16,9	-12,9	-49,4
2007.	prosinac	-24,7	-15,5	-24,5	-16,8	-9,8	-31,8	-21,2	12,8	-25,0	-54,8
2008.	prosinac	-42,0	-33,3	-40,9	-30,7	-25,9	-51,8	-40,6	43,4	-40,3	-57,9
2009.	prosinac	-46,8	-32,7	-47,6	-35,7	-22,6	-64,5	-42,8	63,9	-42,5	-58,0
2010.	prosinac	-42,9	-30,6	-48,7	-40,7	-21,7	-65,9	-39,4	55,7	-39,4	-54,8
2011.	prosinac	-23,6	-8,9	-43,1	-31,6	-5,5	-56,5	-12,3	25,0	-41,2	-51,4
2012.	veljača	-33,2	-15,3	-39,3	-30,4	-11,2	-56,5	-19,3	47,1	-31,1	-55,3
	ožujak	-37,6	-23,5	-43,9	-33,6	-16,3	-58,1	-30,7	47,4	-39,9	-56,1
	travanj	-40,6	-26,5	-48,9	-38,2	-18,3	-63,4	-34,7	49,2	-45,2	-60,2
	svibanj	-42,2	-29,8	-53,6	-42,2	-21,4	-65,9	-38,2	46,8	-52,8	-62,4
	lipanj	-40,3	-26,3	-51,3	-39,2	-18,5	-64,9	-34,0	47,6	-49,7	-61,0
	srpanj	-39,7	-25,5	-46,3	-35,7	-16,2	-62,0	-34,8	47,8	-41,2	-60,0
	kolovoz	-44,5	-31,5	-47,0	-40,1	-23,4	-63,3	-39,5	55,3	-37,7	-59,7
	rujan	-45,1	-32,1	-48,8	-41,4	-23,6	-64,1	-40,6	59,0	-40,8	-57,1
	listopad	-46,9	-31,0	-48,7	-41,8	-23,9	-60,8	-38,1	61,2	-43,6	-64,3
	studen	-47,4	-35,3	-50,3	-39,9	-26,9	-67,6	-43,6	59,7	-43,3	-59,5
	prosinac	-47,1	-33,5	-52,6	-42,1	-23,1	-71,4	-43,9	59,1	-44,2	-62,3
2013.	siječanj	-44,2	-31,7	-48,0	-38,4	-22,5	-64,5	-40,9	55,2	-41,1	-58,0

Izvori: Ipsos Puls; HNB

Tablica J4: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača • Anketa pouzdanja potrošača provodi se od travnja 1999. prema metodologiji Europske komisije pod nazivom Zajednički harmonizirani program europskih anketa pouzdanja. To se anketno istraživanje do travnja 2005. provodilo jednom u tromjesečju (u siječnju, travnju, srpnju i listopadu). Od svibnja 2005. provodi se svakoga mjeseca, uz tehničku i financijsku pomoć Europske komisije.

Upitnik sadržava ukupno 23 pitanja kojima se ispituje percepcija potrošača glede promjena ekonomskih pojava s kojima se oni svakodnevno susreću. Na osnovi odgovora iz Ankete o pouzdanju potrošača utvrđuje se vrijednost indeksa odgovora prema zadanoj metodologiji. Iz vrijednosti indeksa odgovora izračunava se i prati kretanje triju kompozitnih indeksa: indeksa pouzdanja potrošača (IPP), indeksa raspoloženja potrošača (IRP) i indeksa očekivanja potrošača (IOP). Svaki navedeni kompozitni indeks za sebe aritmetička je sredina indeksa odgovora (I), tj. prosjek prethodno kvantificiranih odgovora na pojedina pitanja iz ankete:

$$I_i = \sum_z^k r_i \cdot w_i$$

gdje je: r vrijednost odgovora, w udio ispitanika koji su se opredijelili za pojedini odgovor (ponder), i pitanje iz upitnika, z ponuđeni/odabrani odgovor, k broj ponuđenih odgovora na

pojedino pitanje. Vrijednosti navedenih indeksa kreću se u rasponu $-100 < I_i < 100$. Veće vrijednosti indeksa u odnosu na prethodno razdoblje upućuju na porast očekivanja (optimizma) u pogledu specifičnog područja obuhvaćenog pojedinim pitanjem.

U tablici su prikazane vrijednosti odabranih indeksa odgovora na pitanja:

I1: Kako se tijekom proteklih 12 mjeseci promijenila financijska situacija u vašem kućanstvu?

I2: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti financijska situacija u vašem kućanstvu?

I3: Što mislite, kako se tijekom posljednjih 12 mjeseci promjenila ukupna ekonomска situacija u Hrvatskoj?

I4: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti ukupna ekonomска situacija u Hrvatskoj?

I7: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti broj nezaposlenih?

I8: S obzirom na ukupnu ekonomsku situaciju, mislite li da je sada pravo vrijeme za kupnju trajnih dobara za kućanstvo (namještaja, stroja za pranje rublja, televizora i sl.)?

I11: Koliko je vjerojatno da ćete tijekom sljedećih 12 mjeseci uspjeti išta uštediti?

Komponente kompozitnih indeksa su:

IPP: I2, I4, I7 $\times (-1)$, I11

IOP: I2, I4

IRP: I1, I3, I8.

Popis banaka i štedionica

1. veljače 2013.

Banke koje imaju odobrenje za rad

1. Banco Popolare Croatia d.d., Zagreb
2. Banka Kovanica d.d., Varaždin
3. Banka splitsko-dalmatinska d.d., Split
4. BKS Bank d.d., Rijeka
5. Centar banka d.d., Zagreb
6. Croatia banka d.d., Zagreb
7. Erste & Steiermärkische Bank d.d., Rijeka
8. Hrvatska poštanska banka d.d., Zagreb
9. Hypo Alpe-Adria-Bank d.d., Zagreb
10. Imex banka d.d., Split
11. Istarska kreditna banka Umag d.d., Umag
12. Jadranska banka d.d., Šibenik
13. Karlovačka banka d.d., Karlovac
14. KentBank d.d., Zagreb
15. Kreditna banka Zagreb d.d., Zagreb
16. Nava banka d.d., Zagreb
17. OTP banka Hrvatska d.d., Zadar
18. Partner banka d.d., Zagreb
19. Podravska banka d.d., Koprivnica
20. Primorska banka d.d., Rijeka
21. Privredna banka Zagreb d.d., Zagreb
22. Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb
23. Samoborska banka d.d., Samobor
24. Sberbank d.d., Zagreb
25. Slatinska banka d.d., Slatina
26. Société Générale – Splitska banka d.d., Split
27. Štedbanka d.d., Zagreb
28. Vaba d.d. banka Varaždin, Varaždin
29. Veneto banka d.d., Zagreb
30. Zagrebačka banka d.d., Zagreb

Štedne banke koje imaju odobrenje za rad

1. Tesla štedna banka d.d., Zagreb

Stambene štedionice koje imaju odobrenje za rad

1. HPB – Stambena štedionica d.d., Zagreb
2. PBZ stambena štedionica d.d., Zagreb
3. Prva stambena štedionica d.d., Zagreb
4. Raiffeisen stambena štedionica d.d., Zagreb
5. Wüstenrot stambena štedionica d.d., Zagreb

Ostale institucije

1. Hrvatska banka za obnovu i razvitak, Zagreb, posluje u skladu sa Zakonom o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (NN, br. 138/2006.)

Predstavništva inozemnih banaka

1. BKS Bank AG, Zagreb
2. Commerzbank Aktiengesellschaft, Zagreb
3. Deutsche Bank AG, Zagreb
4. LHB Internationale Handelsbank AG, Zagreb

Banke i štedionice u stečaju

Naziv banke/štedionice	Datum otvaranja stečaja
1. Agroobrtnička banka d.d., Zagreb	14.6.2000.
2. Alpe Jadran banka d.d., Split	15.5.2002.
3. Cibalae banka d.d., Vinkovci	20.10.2000.
4. Credo banka d.d., Split	16.1.2012.
5. Glumina banka d.d., Zagreb	30.4.1999.
6. Gradska banka d.d., Osijek	3.5.1999.
7. Hrvatska gospodarska banka d.d., Zagreb	19.4.2000.
8. Ilirija banka d.d., Zagreb	6.4.1999.
9. Komercijalna banka d.d., Zagreb	30.4.1999.
10. Trgovačko-turistička banka d.d., Split	8.9.2000.
11. Županjska banka d.d., Županja	3.5.1999.

Banke i štedionice u likvidaciji

Naziv banke/štedionice	Datum pokretanja likvidacije
1. Investicijsko-komercijalna štedionica d.d., Zagreb	31.5.2000.
2. Križevačka banka d.d., Križevci	3.1.2005.
3. Obrtnička štedna banka d.d., Zagreb	22.12.2010.
4. Primus banka d.d., Zagreb	23.12.2004.
5. Štedionica Dora d.d., Zagreb	1.1.2002.
6. Štedionica Zlatni vrutak d.d., Zagreb	28.12.2001.

Banke i štedionice koje su izgubile odobrenje za rad, a nisu pokrenule postupak likvidacije

Naziv banke/štedionice	Datum oduzimanja odobrenja za rad
1. Hibis štedionica d.d., Zagreb	7.3.2001.
2. Zagrebačka štedionica d.d., Zagreb	22.3.2000.

Članovi Savjeta i rukovodstvo Hrvatske narodne banke

1. veljače 2013.

Članovi Savjeta Hrvatske narodne banke

Predsjednik Savjeta	prof. dr. Boris Vujičić
Članovi Savjeta	prof. dr. Boris Cota
	prof. dr. Vlado Leko
	dr. sc. Branimir Lokin
	dr. sc. Željko Lovrinčević
	Relja Martić
	mr. sc. Adolf Matejka
	Damir Odak
	prof. dr. Silvije Orsag
	mr. sc. Tomislav Presečan
	prof. dr. Jure Šimović
	Vedran Šošić
	dr. sc. Sandra Švaljek
	prof. dr. Mladen Vedriš

Rukovodstvo Hrvatske narodne banke

Guverner	prof. dr. Boris Vujičić
Zamjenik guvernera	Relja Martić
Viceguverner	Vedran Šošić
Viceguverner	Damir Odak
Viceguverner	mr. sc. Adolf Matejka
Viceguverner	mr. sc. Tomislav Presečan

Izvršni direktori

Sektor za istraživanja i statistiku	mr. sc. Ljubinko Jankov
Sektor za centralnobankarske operacije	mr. sc. Irena Kovačec
Sektor za devizne poslove	
Sektor bonitetne regulative i nadzora banaka	Željko Jakuš
Sektor za planiranje, kontroling i računovodstvo	dr. sc. Diana Jakelić
Sektor platnog prometa	Neven Barbaroša
Sektor za informatičke tehnologije	dr. sc. Mario Žgela
Sektor podrške poslovanju	Boris Ninić
Sektor za međunarodnu suradnju	mr. sc. Michael Faulend

Kratice i znakovi

Kratice

b.b.	– bazni bod
BDP	– bruto domaći proizvod
BDV	– bruto dodana vrijednost
BIS	– Banka za međunarodne namire (engl. <i>Bank for International Settlements</i>)
BZ	– blagajnički zapisi
CDS	– premija osiguranja od kreditnog rizika (engl. <i>credit default swap</i>)
DAB	– Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka
dep.	– depoziti
d. n.	– drugdje nespomenuto
DZS	– Državni zavod za statistiku
EK	– Europska komisija
EMU	– Ekonomski i monetarni unija
engl.	– engleski
ESB	– Europska središnja banka
EU	– Europska unija
Fed	– američka središnja banka (engl. <i>Federal Reserve System</i>)
fik.	– fiksni
FZO	– Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost
HAC	– Hrvatske autoceste
Hanfa	– Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga
HBOR	– Hrvatska banka za obnovu i razvitak
HC	– Hrvatske ceste
HFP	– Hrvatski fond za privatizaciju
HNB	– Hrvatska narodna banka
HPB	– Hrvatska poštanska banka
HWWI	– Institut za međunarodnu ekonomiju u Hamburgu (njem. <i>Hamburgisches Weltwirtschaftsinstitut</i>)
HZMO	– Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
HZZ	– Hrvatski zavod za zapošljavanje
HZZO	– Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
IEA	– Međunarodna agencija za energiju (engl. <i>International Energy Agency</i>)
ILO	– Međunarodna organizacija rada (engl. <i>International Labour Organization</i>)
Ina	– Industrija nafta d.d.
ind.	– industrijski
IPC	– indeks potrošačkih cijena
JTR	– jedinični troškovi rada
MF	– Ministarstvo financija
mil.	– milijun
mlrd.	– milijarda
MMF	– Međunarodni monetarni fond
NDA	– neto domaća aktiva
NIA	– neto inozemna aktiva
NKD	– Nacionalna klasifikacija djelatnosti
OECD	– Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (engl. <i>Organization for Economic Cooperation and Development</i>)

OP	– obvezna pričuva
PDV	– porez na dodanu vrijednost
potr.	– potrošnja
PPI	– indeks cijena pri proizvođačima (engl. <i>Producer Price Index</i>)
RH	– Republika Hrvatska
SDR	– posebna prava vučenja
SKDD	– Središnje klirinško depozitarno društvo d.d.
SMTK	– Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija
tis.	– tisuća
T-HT	– T – Hrvatski Telekom d.d.
TNZ	– Tržiste novca Zagreb
tr.	– tromjeseče
TZ	– trezorski zapisi
val.	– valutni

Troslovne oznake za valute

ATS	– austrijski šiling
CHF	– švicarski franak
DEM	– njemačka marka
EUR	– euro
FRF	– francuski franak
GBP	– funta sterlinga
HRK	– kuna
ITL	– talijanska lira
JPY	– jen
USD	– američki dolar
XDR	– posebna prava vučenja

Dvoslovne oznake za zemlje

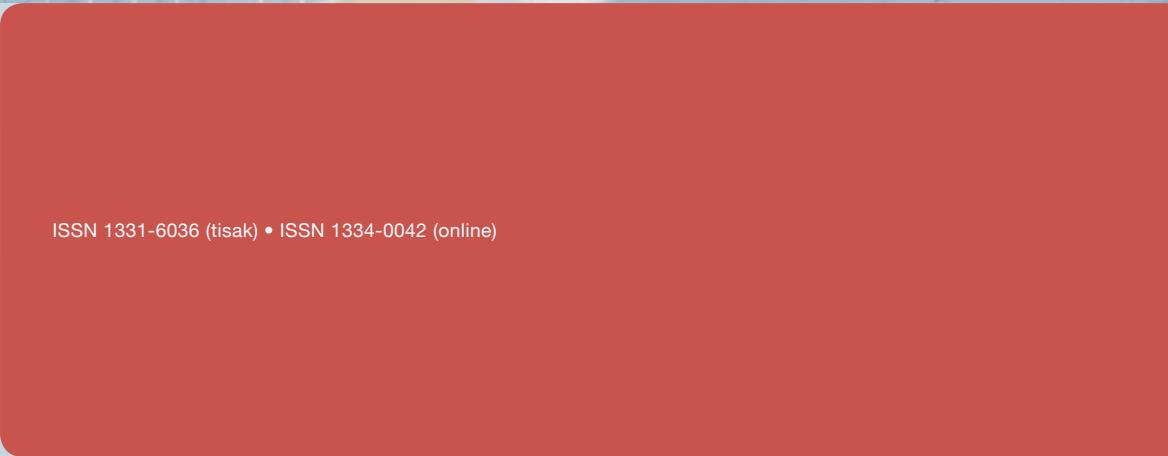
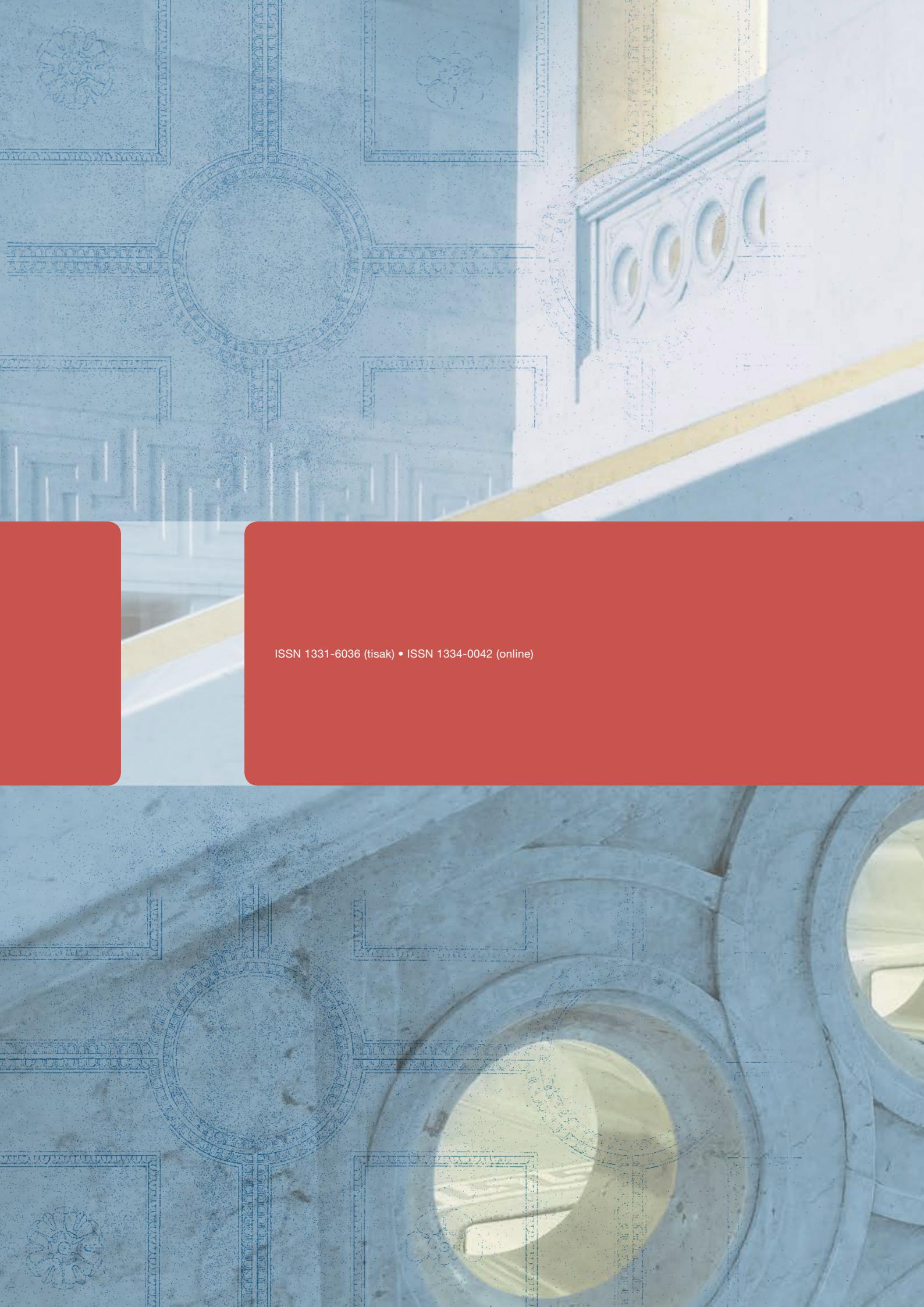
BG	– Bugarska
CZ	– Češka
EE	– Estonija
HR	– Hrvatska
HU	– Madžarska
LV	– Letonija
LT	– Litva
PL	– Poljska
RO	– Rumunjska
SK	– Slovačka
SI	– Slovenija

Znakovi

–	– nema pojave
....	– ne raspolaže se podatkom
0	– podatak je manji od 0,5 upotrijebljene jedinice mjere
Ø	– prosjek
a, b, c, ...	– oznaka za napomenu ispod tablice i slike
*	– ispravljen podatak
( )	– nepotpun, nedovoljno provjerjen podatak

ISSN 1331-6036 (tisak) • ISSN 1334-0042 (online)